

Komission tiedonanto — Käsikirja tuomittujen siirtämisestä ja vapausrangaistuksista Euroopan unionissa

(2019/C 403/02)

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
LYHENNELUETTELO	5
ESIPUHE	6
JOHDANTO JA YLEINEN OIKEUDELLINEN TAUSTA	6
1. Yleiskatsaus	6
1.1 Puitepäätöksen pääpiirteet	7
1.1.1 Lähettäminen	8
1.1.2 Todistus	8
1.1.3 Tuomio	8
1.1.4 Rangaistus	8
1.1.5 Tuomion antanut valtio ja täytäntöönpanovaltio	9
1.2 Vastavuoroisen tunnustamisen periaate	9
1.3 EU:n puitepäätösten oikeusvaikutus	9
1.4 SEUT-sopimuksen 267 artikla: Ennakkoratkaisumenettely	10
I OSA: TUOMION JA TODISTUKSEN LÄHETTÄMINEN	10
2. Lähettämistä koskevat vaatimukset	10
2.1 Puitepäätöksen soveltamisala	10
2.1.1 Henkilöllinen soveltamisala	10
2.1.2 Asiallinen soveltamisala	10
2.1.3 Ajallinen soveltamisala	11
2.2 Toimivaltaiset viranomaiset	11
2.3 Täytäntöönpanovaltion valitseminen	11
2.3.1 Puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tilanteet	11
2.3.2 Siirto jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu (4 artiklan 1 kohdan a alakohta)	12
2.3.3 Siirto jäsenvaltioon, johon henkilö karkotetaan (4 artiklan 1 kohdan b alakohta)	12
2.3.4 Siirto mihin tahansa muuhun jäsenvaltioon, joka suostuu siirtoon (4 artiklan 1 kohdan c alakohta)	12
2.4 Tuomitun tietoinen suostumus	13
2.5 Täytäntöönpanovaltion suostumus	13
2.6 Tuomitun mielipide	14
2.7 Sosiaalisen kuntoutuksen arviointi	14
2.7.1 Tuomion antaneen valtion on oltava vakuuttunut	14
2.7.2 Täytäntöönpanovaltion kuuleminen tarvittaessa	14

2.7.3	Sosiaalisen kuntoutuksen määritelmä	15
2.7.4	Rangaistuksen täytäntöönpanon yksityiskohdat	15
2.8	Luettelo 32 rikoksesta, joiden vuoksi tekijä voidaan luovuttaa teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta	15
2.9	Haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät: alaikäiset ja mielenterveyshäiriöistä kärsivät rikoksentekijät ja psykiatristen tai terveydenhoitotoimenpiteiden siirtäminen	16
2.10	Perusoikeuksien huomioon ottaminen tuomion antaneessa valtiossa	16
3.	Lähetämismenettely	17
3.1	Toimijat, joilla on oikeus aloittaa menettely	17
3.2	Menettely tuomitun mielipiteen saamiseksi	17
3.3	Tuomitulle annettava ilmoitus (6 artiklan 4 kohta ja liitteessä II oleva lomake)	18
3.4	Lähetettävät asiakirjat	18
3.4.1	Todistus	18
3.4.2	Tuomio	19
3.5	Tuomion antaneen valtion toimittamat hyödylliset lisätiedot	22
3.6	Lähtettäminen [toimittaminen]	22
3.7	Tiedonsaantipyyntö: mahdollista ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevat säännökset	22
3.8	Välikaista säilöönottoa koskeva pyyntö	23
3.9	Todistuksen pois vetäminen	23
II OSA: TUOMION TUNNUSTAMINEN JA RANGAISTUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO		24
4.	Tunnustamismenettely	24
4.1	Tuomion tunnustamista koskevan päätöksen tekemisen enimmäismääräaika ja oikeussuojakeinot siirtopäätöstä vastaan	24
4.2	Tuomion käännoystä koskeva pyyntö	24
4.3	Lykkääminen	24
4.4	Väliaikainen säilöönotto	25
5.	Päätös tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta	25
5.1	Yleinen velvollisuus tunnustaa tuomio ja panna se täytäntöön	25
5.2	Täytäntöönpanovaltion suostumus	25
5.3	Luettelo 32 rikoksesta, joiden kohdalla kaksoisrangaistavuutta ei tutkita	25
5.4	Rangaistuksen mukauttaminen	26
5.5	Perusteet tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiselle	27
5.5.1	Puutteellinen tai virheellinen todistus (9 artiklan 1 kohdan a alakohta)	27
5.5.2	Lähtettämisen perusteet eivät täyty (9 artiklan 1 kohdan b alakohta)	27
5.5.3	Ne bis in idem -periaate (9 artiklan 1 kohdan c alakohta)	27
5.5.4	Kaksoisrangaistavuuden puuttuminen (9 artiklan 1 kohdan d alakohta)	27
5.5.5	Oikeus panna määrätty rangaistus täytäntöön on vanhentunut (9 artiklan 1 kohdan e alakohta)	28
5.5.6	Täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen koskemattomuus (9 artiklan 1 kohdan f alakohta)	28
5.5.7	Rikosoikeudellisen vastuun vähimmäisikäraja ei täyty (9 artiklan 1 kohdan g alakohta)	28

5.5.8	Rangaistuksesta suorittamatta oleva osa on liian lyhyt (9 artiklan 1 kohdan h alakohta)	28
5.5.9	Oikeudenkäynnit, joissa vastaaja ei ole läsnä (9 artiklan 1 kohdan i alakohta)	28
5.5.10	Syyttäminen ennen siirtoa tehdyistä rikoksista (9 artiklan 1 kohdan j alakohta)	29
5.5.11	Psykiatrian tai terveydenhuollon alan toimenpide tai muu vapauden menetyksen käsittävä toimenpide (9 artiklan 1 kohdan k alakohta)	30
5.5.12	Ekstraterritoriaalisuus (9 artiklan 1 kohdan l alakohta)	30
5.6	Osittainen tunnustaminen ja täytäntöönpano	30
6.	Tuomitun siirtäminen	30
6.1	Fyysisen siirron määräajat	30
6.2	Kauttakuljetus toisen jäsenvaltion kautta	30
6.3	Siirtokulut	31
6.4	Matkustusasiakirjat	31
7.	Rangaistuksen täytäntöönpano	31
7.1	Täytäntöönpanoon sovellettava lainsäädäntö	31
7.2	Tuomion lyhentäminen	31
7.3	Ennenaikainen ja ehdonalainen vapauttaminen	31
7.4	Yleinen armahdus, armahdus	31
7.5	Tuomion uudelleen käsittely	32
7.6	Oikeus panna tuomio täytäntöön	32
7.7	Ilmoitusvelvollisuudet	32
8.	Erytyissääntö	32
III OSA – SEKALAISTA		33
9.	Toimivaltaisten viranomaisten välinen viestintä menettelyn eri vaiheissa	33
10.	Suhde muihin sopimuksiin	34
11.	Yhteydet muihin rikosasioissa tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyviin välineisiin	34
11.1	Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehty puitepäätos 2002/584/YOS	34
11.2	Muut välineet	35
11.2.1	Uhrien oikeuksia koskeva direktiivi 2012/29/EU	35
11.2.2	Neuvoston puitepäätos 2008/947/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtojen seuraamusten valvomiseksi	35
LIITE I	Puitepäätos 2008/909/YOS, epävirallinen konsolidointi	37
LIITE II	Siirtotodistus	52
LIITE III	Tuomitulle annettava ilmoitus	58
LIITE IV	puitepäätos 2008/909/YOS: vuokaavio	59
LIITE V	Tiedonlähteitä	60
LIITE VI	Luettelo unionin tuomioistuimen tuomioista, jotka koskevat puitepäätöstä 2008/909/YOS	61
LIITE VII	Luettelo unionin tuomioistuimen tuomioista, jotka koskevat puitepäätöstä 2002/584/YOS	62

LYHENNELUETTELO

Schengenin yleissopimus	Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehty yleissopimus
EAW	eurooppalainen pidätysmääräys
ECHR	yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi
EIT	Euroopan ihmisoikeustuomioistuin
EJN	Euroopan oikeudellinen verkosto
EuroPris	Euroopan vankilaviranomaisten yhteistyöjärjestö
Puitepätös 2002/584/YOS	Neuvoston puitepätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä
Puitepätös	Neuvoston puitepätös 2008/909/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa
Puitepätös 2008/947/YOS	Neuvoston puitepätös 2008/947/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi
Puitepätös 2009/299/YOS	Neuvoston puitepätös 2009/299/YOS, tehty 26 päivänä helmikuuta 2009, puitepäätösten 2002/584/YOS, 2005/214/YOS, 2006/783/YOS, 2008/909/YOS ja 2008/947/YOS muuttamisesta henkilöiden prosessuaalisten oikeuksien parantamiseksi sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisen edistämiseksi sellaisten päätösten osalta, jotka on tehty vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä
SEU	Sopimus Euroopan unionista
SEUT	Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus
Uhrien oikeuksia koskeva direktiivi	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta
Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimus	Tuomittujen siirtämisestä 21 päivänä maaliskuuta 1983 tehty Euroopan neuvoston yleissopimus
Euroopan neuvoston vuoden 1997 lisäpöytäkirja	Tuomittujen siirtämistä koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen 18 päivänä joulukuuta 1997 tehty lisäpöytäkirja

Vastuuvapauslauseke:

Tämä käsikirja ei ole oikeudellisesti sitova eikä tyhjentävä. Se ei vaikuta voimassa olevaan unionin oikeuteen eikä sen myöhempään kehittämiseen. Se ei myöskään rajoita Euroopan unionin tuomioistuimen sitovaa tulkintaa unionin oikeudesta.

ESIPUHE

Tämän käsikirjan tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille ja niiden nimeämille toimivaltaisille viranomaisille käytännön ohjeita 27 päivänä marraskuuta 2008 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2008/909/YOS, jäljempänä 'puitepäättös', sellaisena kuin se on muutettuna 26 päivänä helmikuuta 2009 tehdyllä neuvoston puitepäättöksellä 2009/299/YOS ⁽¹⁾ oikeudenkäynneistä vastaajan poissa ollessa, jäljempänä 'puitepäättös 2009/299/YOS', soveltamiseen. Puitepäättöksen täytäntöönpanon määräjäksi asetettiin 5. joulukuuta 2011. Tätä käsikirjaa laatiessaan komissio on ottanut huomioon oikeuslallalla toimivien näkemykset, joita nämä esittivät yhdessä Euroopan vankilaviranomaisten yhteistyöjärjestön (EuroPris) kanssa järjestetyissä lukuissa asiantuntijatapaamisissa. Tapaamisissa osanottajat käsittelivät tämän välineen täytäntöönpanoon ja vankien siirtojen käytännön toteutukseen liittyviä haasteita ja esteitä ⁽²⁾. Lisäksi asiakirjaluonnoksesta kuultiin komission kutsumia asiantuntijoita. Puitepäättöksen täytäntöönpanokertomus ⁽³⁾ julkaistiin 5. helmikuuta 2014.

Käsikirja on saatavilla internetissä Euroopan oikeusportaalissa osoitteessa <https://e-justice.europa.eu> ja Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla ⁽⁴⁾ unionin kaikilla virallisilla kielillä.

Tietoa tämän puitepäättöksen täytäntöönpanosta ja eri jäsenvaltioiden antamat ilmoitukset ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla ⁽⁵⁾.

Hyödyllisiä käytännön ohjeita on saatavilla oppaassa "EuroPris Resource Book on the Transfer of Sentenced Persons" ⁽⁶⁾.

Neuvoston päätöksen 2002/187/YOS 3 artiklan mukaan yksi Eurojustin tavoitteista on parantaa oikeudellista yhteistyötä koskevien pyyntöjen ja päätösten täytäntöönpanoa, mukaan lukien vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta toteuttaviin välineisiin perustuvat pyynnöt ja päätökset. Eurojust voi näin ollen toimia välittäjänä ja koordinoijana vankien siirtoja koskevilla tapauksilla ⁽⁷⁾.

Tämän käsikirjan tiedot vastaavat tilannetta 1. heinäkuuta 2019.

JOHDANTO JA YLEINEN OIKEUDELLINEN TAUSTA

1. Yleiskatsaus

Jäsenvaltioiden välisten oikeudellisten suhteiden perustana on keskinäinen luottamus muiden jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiin. Sen ansiosta täytäntöönpanovaltio voi tunnustaa tuomion antaneen valtion viranomaisten tekemät päätökset ja hyväksyä sen, että mahdollisuuksia vastustaa tunnustamista on rajoitettu.

Viime vuosikymmeninä jäsenvaltiot ovat entistä useammin tuominneet muiden EU:n jäsenvaltioiden kansalaisia ja määränneet heille vapausrangaistuksia tai vapauden menetyksen käsittäviä toimenpiteitä ⁽⁸⁾. Viimeisimpien käytettävissä olevien lukujen ⁽⁹⁾ mukaan muiden EU:n jäsenvaltioiden kansalaisten prosenttiosuus vankien kokonaismäärästä jäsenvaltiota kohden vaihtelee 0,3 prosentista (PL ja RO) 39,4 prosenttiin (LU). Jotkut asuvat vakinaisesti siinä jäsenvaltiossa, jossa he ovat vangittuina. Jotkut heistä saatetaan kuitenkin karkottaa, kun he ovat suorittaneet rangaistuksensa loppuun.

Monille EU:n jäsenvaltioiden tuomituille kansalaisille rangaistuksen täytäntöönpano tuomion antaneessa jäsenvaltiossa ei välttämättä ole ihanteellinen vaihtoehto heidän sosiaalisen kuntoutuksensa kannalta.

Puitepäättös lisää mahdollisuuksia hoitaa tuomitun ulkomaalaisen asiaa siirtämällä hänet toiseen EU:n jäsenvaltioon henkilön kuntoutuksen tehostamiseksi.

Puitepäättöstä sovelletaan kaikkiin EU:n jäsenvaltioissa oleskeleviin EU:n kansalaisiin ja kolmansien maiden kansalaisiin. Sellaisiin ulkomaalaisiin, jotka eivät asu EU:n jäsenvaltiossa, sovelletaan kuitenkin muita oikeudellista yhteistyötä koskevia kansainvälisiä välineitä, kuten 21 päivänä maaliskuuta 1983 tehtyä tuomittujen siirtämistä

⁽¹⁾ Puitepäättöksellä 2009/299/YOS muutettiin puitepäättöstä 2008/909/YOS korvaamalla siinä asetettu kieltäytymisperuste sellaisten oikeudenkäyntien osalta, joissa vastaaja ei ole läsnä. Näillä säännöksillä säädelyissä tilanteissa täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen vastaanottama pyyntö koskee sellaisen vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa, joka on annettu pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä. Tämä käsikirja sisältää puitepäättöksen konsolidoidun version sekä todistuksen, joissa otetaan huomioon edellä mainitut muutokset.

⁽²⁾ Ks. www.europris.org

⁽³⁾ COM(2014) 57 final, 5.2.2014, s. 5.

⁽⁴⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

⁽⁵⁾ https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat.aspx?l=FI&CategoryId=36

⁽⁶⁾ <https://www.europris.org/file/europris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁷⁾ Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virastosta (Eurojust) ja neuvoston päätöksen 2002/187/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta 14 päivänä marraskuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1727 (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 138), jota sovelletaan 12. joulukuuta 2019 alkaen, 2 artiklan 2 kohdan b alakohta.

⁽⁸⁾ YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava järjestö (UNODC), "Handbook on the International Transfer of Sentenced Persons", 2012, s. 1, saatavilla osoitteessa http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/11-88322_ebook.pdf

⁽⁹⁾ Ks. Euroopan neuvoston vuotuiset rikosoikeudelliset tilastot "Council of Europe Annual Penal Statistics, SPACE I – Prison Populations Survey 2018 Statistics", saatavilla osoitteessa http://wp.unil.ch/space/files/2019/04/FinalReportSPACEI2018_190402.pdf

koskevaa Euroopan neuvoston yleissopimusta, jäljempänä 'Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimus', ja tähän yleissopimukseen 18 päivänä joulukuuta 1997 tehtyä lisäpöytäkirjaa, jäljempänä 'Euroopan neuvoston vuoden 1997 lisäpöytäkirja' ⁽¹⁰⁾.

Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimus tarjosi myös alustavan ratkaisun rajat ylittävien siirtojen helpottamiseen EU:n sisällä. Puitepäätos, Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimus ja vuoden 1997 lisäpöytäkirja on kuitenkin EU:n jäsenvaltioiden välisissä suhteissa korvattu edellä mainitulla puitepääöksellä 5. joulukuuta 2011 alkaen.

Yksi puitepääöksen tuomista merkittävistä muutoksista Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimukseen verrattuna on vankien siirtojen pakollisuus tietyissä tilanteissa. Samalla sopimus mahdollistaa siirrot useammissa tilanteissa. Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimuksen soveltamisessa vaikeuksia on aiheuttanut se, että molempien valtioiden ja asianomaisen henkilön on suostuttava siirtoon. Tämän ongelman ratkaisemiseksi Schengenin säännöstöön osallistuvat maat olivat jo päättäneet täydentää Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimusta lisäämällä siihen niin kutsutun pakko­siirron mahdollisuuden. Schengenin sopimuksen soveltamisesta vuonna 1990 tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä 'Schengenin yleissopimus', 67–69 artiklan mukaan henkilön suostumus rangaistuksen suorittamiseen siinä maassa, jonka kansalainen hän on, ei ole tarpeen, mikäli henkilö on välttänyt rangaistuksen tai pidätysmääräyksen täytäntöönpanon pakenemalla kyseiseen maahan. Tämä Schengenin yleissopimuksen uudistus otettiin huomioon Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimukseen vuonna 1997 tehdyssä lisäpöytäkirjassa.

Sekä Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimuksen että puitepääöksen pääasiallinen tarkoitus on helpottaa vankien sosiaalista kuntoutusta antamalla rikoksesta tuomituille ulkomaalaisille mahdollisuus suorittaa rangaistuksensa toisessa jäsenvaltiossa.

Puitepääöstä sovelletaan sellaisten vankien siirtoon, jotka suorittavat edelleen rangaistustaan, eikä se siis koske sellaisten rikoksentekijöiden karkottamista, jotka ovat suorittaneet rangaistuksensa eivätkä siten enää ole rikosoikeudellisten menettelyjen kohteena. Puitepääöksen soveltamisessa olisi kuitenkin noudatettava sovellettavaa unionin lainsäädäntöä, muun muassa Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/38/EY. Kyseisen direktiivin 28 artiklassa todetaan, että EU:n kansalaisia voidaan karkottaa toisesta jäsenvaltiosta ainoastaan yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

1.1 Puitepääöksen pääpiirteet

Puitepääöksessä määritetään, missä tilanteissa ja miten EU:n jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä tuomioiden tunnustamisen ja toisen jäsenvaltion määräämien rangaistusten täytäntöönpanon yhteydessä. Tarkoituksena on helpottaa tuomitun henkilön sosiaalista kuntoutusta. Pääöksellä pyritään tehostamaan yhteistyötä Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimukseen verrattuna soveltamalla vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, joka edellyttää jäsenvaltioiden luottamusta toistensa oikeudellisiin päätöksiin. Näin ollen puitepääöksessä noudatetaan erilaista lähestymistapaa joihinkin Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimuksen keskeisiin piirteisiin:

- Puitepääöksessä määrätään periaatteessa velvoitteesta hyväksyä siirtopyynnöt kahdessa tilanteessa. Tuomion antanut valtio ei kuitenkaan ole velvollinen lähettämään tuomiota toiseen jäsenvaltioon sen tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten.
- Siirroista voidaan kieltäytyä vain muutaman tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymistä koskevan perusteen nojalla.
- Puitepääöksellä rajoitetaan tilanteita, joissa siirtoon tarvitaan tuomitun suostumus. Jo Euroopan neuvoston yleissopimuksen vuoden 1997 lisäpöytäkirjan mukaan tätä suostumusta ei enää tarvittu, jos siirto oli tarkoitus tehdä valtioon, johon henkilö oli paennut ⁽¹¹⁾, tai jos tuomitusta oli annettu maastapoistamis- tai karkotusmääräys, jonka nojalla hänet oli määrä siirtää pyynnön vastaanottaneeseen valtioon ⁽¹²⁾. Näiden kahden poikkeuksen lisäksi puitepääöksessä määrätään kolmannelle poikkeukselle tapauksessa, jossa pyydetään siirtoa jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu.

⁽¹⁰⁾ Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimus ja vuoden 1997 lisäpöytäkirja ovat saatavilla osoitteessa <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/112.htm>

⁽¹¹⁾ Ks. Euroopan neuvoston yleissopimuksen vuoden 1997 lisäpöytäkirjan 2 artiklan 3 kohta.

⁽¹²⁾ Ks. Euroopan neuvoston yleissopimuksen vuoden 1997 lisäpöytäkirjan 3 artiklan 1 kohta.

- Kaksoisrangaistavuuden vaatimuksen perinteinen tutkiminen ⁽¹³⁾ poistetaan 32 rikosta käsittävän luettelon osalta (jäsenvaltioilla on kuitenkin mahdollisuus säilyttää se ⁽¹⁴⁾).
- Välineessä määritetään tälle menettelylle selkeä määräaika.
- Puitepäätöksessä säädetään tuomion antaneen valtion määräämän rangaistuksen täytäntöönpanon jatkuvuudesta, ja täytäntöönpanovaltiolla on vain vähäiset ja tarkoin säännellyt mukauttamismahdollisuudet. Tuomion antaneella valtiolla on lopullinen valta päättää siirrosta sen mukaan, onko se tyytyväinen rangaistuksen mukauttamiseen ja täytäntöönpanon yksityiskohtiin.

1.1.1 Lähettäminen

Tuomio ja todistus voidaan lähettää, jos tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen, tarvittaessa täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen kuulemisen jälkeen, on vakuuttunut siitä, että siirtäminen ja rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa edistäisivät tuomitun sosiaalista kuntoutusta (4 artiklan 2 kohta).

1.1.2 Todistus

Tuomion antanut valtio lähettää tuomion jäsenvaltioon, johon se voi siirtää tuomitun henkilön, eli täytäntöönpanovaltioon (4 artiklan 1 kohta). Prosessin nopeuttamiseksi tuomioon liitetään vakiomallinen todistus, joka sisältää siirtoon tarvittavat tiedot (4 ja 5 artikla, katso puitepäätöksen liite I).

Todistus on täytettävä asianmukaisesti, ja sen on vastattava tuomiota. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on allekirjoitettava todistus ja vahvistettava sen sisältö oikeaksi.

Todistus on käännettävä täytäntöönpanovaltion viralliselle kielelle tai jollekin virallisista kielistä, mikäli käytettävissä on useita virallisia kieliä (23 artiklan 1 kohta). Kukin jäsenvaltio voi kuitenkin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristön talletettavassa ilmoituksessa, että se hyväksyy yhdelle tai useammalle EU:n viralliselle kielelle tehdyn käännöksen.

Jos todistuksen joitakin osia ei ole täytetty tai ne on täytetty puutteellisesti, täytäntöönpanovaltiolla ei ole riittäviä tietoja siirtoa koskevan päätöksen tekemiseksi ja se joutuu pyytämään lisätietoja tuomion antaneelta valtiolta, mikä viivyttää prosessia (katso 9 artiklan 1 kohdan a alakohhta).

Vakiomallisia todistuksia on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Jäsenvaltioiden hyväksymiä kieliä koskeviin ilmoituksiin voi tutustua Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla ⁽¹⁵⁾.

Jotkin puitepäätöksen 1 artiklan a–d alakohdassa käytetyt määritelmät saattavat vaatia lisäselitystä. Seuraavissa kohdissa esitellään päätöksessä käytettyjä keskeisiä termejä.

1.1.3 Tuomio

Puitepäätöksessä 'tuomiolla' tarkoitetaan "tuomion antaneen valtion tuomioistuimen antamaa lainvoimaista päätöstä tai määräystä, jolla luonnolliselle henkilölle määrätään rangaistus". Puitepäätöksen 1 artiklan a alakohdassa edellytetään, että lähetettäväksi tarkoitettu tuomioistuimen tuomio tai määräys on lainvoimainen päätös eli että kansalliset muutoksenhakukeinot on käytetty tai niiden määräajat ovat umpeutuneet ⁽¹⁶⁾.

1.1.4 Rangaistus

'Rangaistuksella' tarkoitetaan rikosoikeudenkäynnissä rikoksen johdosta määrätyn tai määräämättömäksi ajaksi määrättyä vapausrangaistusta tai muuta toimenpidettä, joka käsittää vapauden menetyksen (1 artiklan b alakohhta).

⁽¹³⁾ Ks. Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohta.

⁽¹⁴⁾ Monet jäsenvaltiot tutkivat edelleen kaksoisrangaistavuuden, katso seuraavien valtioiden 7 artiklan 4 kohdan mukaiset ilmoitukset: AT, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, LT, LV, NL, PL, RO ja SI.

⁽¹⁵⁾ Verkkosivustolle pääsee seuraavan linkin kautta:
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

⁽¹⁶⁾ Ks. unionin tuomioistuimen tuomio 25.1.2017, asia C-582/15, van Vemde, ECLI:EU:C:2017:37. Tässä tapauksessa unionin tuomioistuin totesi, että käsite 'tuomio' on tulkittava EU:n oikeuden itsenäiseksi ja yhtenäiseksi käsitteeksi ja kattaa tuomion, joka annetaan rikosoikeudenkäynnissä ja jonka myötä tuomitulle henkilölle määrätty rangaistus saa lainvoiman (23–27 kohta).

Puitepäättöksen 3 artiklan 3 kohdassa todetaan, että puitepäättöstä sovelletaan ainoastaan puitepäättöksessä tarkoitettuun tuomioiden tunnustamiseen ja rangaistusten täytäntöönpanoon. Se seikka, että rangaistuksen lisäksi on määrätty sakko tai tehty päätös menetetyksi tuomitsemisesta ja tätä ei ole vielä suoritettu, peritty tai pantu täytäntöön, ei ole este tuomion lähettämiseksi. Puitepäättös ei kata sakkojen ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroista tunnustamista. Niitä käsitellään muissa välineissä, kuten taloudellisten seuraamusten rajat ylittävistä täytäntöönpanosta tehdyssä neuvoston puitepäättöksessä 2005/214/YOS⁽¹⁷⁾ ja menetetyksi tuomitsemisesta tehdyssä neuvoston puitepäättöksessä 2006/783/YOS⁽¹⁸⁾.

1.1.5 Tuomion antanut valtio ja täytäntöönpanovaltio

Puitepäättöksessä määritellään, että 'tuomion antanut valtio' on "jäsenvaltio, jossa tuomio on annettu", kun taas 'täytäntöönpanovaltio' on "jäsenvaltio, johon tuomio lähetetään sen tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten" (1 artiklan c ja d alakohta).

1.2 Vastavuoroisen tunnustamisen periaate

Kun vastavuoroinen tunnustaminen oli vahvistettu oikeudellisen yhteistyön perustaksi rikosasioissa, sitä käytettiin myös puitepäättöksen hyväksymisen perustana vuonna 2008⁽¹⁹⁾.

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaan jäsenvaltion on tunnustettava ja pantava täytäntöön toisen jäsenvaltion rikosasioissa antamat oikeudelliset päätökset, paitsi jos sovelletaan jotakin tyhjentävistä kieltäytymisperusteista. Periaate edellyttää vahvaa keskinäistä luottamusta EU:n jäsenvaltioiden välillä.

Keskinäisen luottamuksen perustana on oletus, että kaikki EU:n jäsenvaltiot noudattavat täysimääräisesti vapauden, demokratian sekä ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja oikeusvaltion kunnioittamisen periaatteita.

1.3 EU:n puitepäättösten oikeusvaikutus

Puitepäättösten oikeusperustan (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 34 artiklan 2 kohdan b alakohta, ennen Lissabonin sopimuksen voimaantuloa sovellettava versio) mukaan puitepäättökset velvoittavat jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden mutta jättävät kansallisten viranomaisten valittaviksi täytäntöönpanon muodon ja keinot. Puitepäättöksillä ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Tätä puitepäättöstä ei ole kumottu, julistettu mitättömäksi tai muutettu Lissabonin sopimuksen nojalla (Lissabonin sopimuksen voimaantuloon liittyvistä siirtymämääräyksistä tehdyssä pöytäkirjassa N:o 36 oleva 9 artikla). Näin ollen sen luonne ei ole muuttunut, eikä sillä varsinkaan ole välitöntä oikeusvaikutusta⁽²⁰⁾.

Unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että puitepäättöksen sitovan luonteen vuoksi kansallisilla viranomaisilla ja myös kansallisilla tuomioistuimilla on velvollisuus tulkita kansallista oikeutta sen mukaisesti ottamalla huomioon kansallisen oikeuden kokonaisuudessaan ja soveltamalla siinä hyväksyttyjä tulkintatapoja. Kun kansalliset tuomioistuimet soveltavat kansallista oikeutta, niiden on tulkittava sitä mahdollisimman pitkälle asianomaisen puitepäättöksen sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti, jotta sillä tavoiteltu tulos saavutettaisiin. Tämä velvollisuus tulkita kansallista oikeutta EU:n oikeuden mukaisesti on erottamaton osa Euroopan unionin toiminnasta tehdyllä sopimuksella, jäljempänä 'SEUT-sopimus', luotua järjestelmää, sillä näin kansalliset tuomioistuimet voivat toimivaltansa rajoissa varmistaa unionin oikeuden täyden tehokkuuden, kun ne ratkaisevat käsiteltävikseen saatettuja asioita⁽²¹⁾.

⁽¹⁷⁾ Neuvoston puitepäättös 2005/214/YOS, tehty 24 päivänä helmikuuta 2005, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin, EUVL L 76, 22.3.2005, s. 16.

⁽¹⁸⁾ Neuvoston puitepäättös 2006/783/YOS, tehty 6 päivänä lokakuuta 2006, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin, EUVL L 328, 24.11.2006, s. 59. Tämä puitepäättös on korvattu jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta 14 päivänä marraskuuta 2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1805 (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 1), jota sovelletaan 19 päivästä joulukuuta 2020.

⁽¹⁹⁾ Vastavuoroisen tunnustamisen periaate vahvistettiin Tampereella 15. ja 16. lokakuuta 1999 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä sekä uudelleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittamisesta Euroopan unionissa 4. ja 5. marraskuuta 2004 annetussa Haagin ohjelmassa (puheenjohtajan päätelmät).

⁽²⁰⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 8.11.2016, Ognyanov, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 56 kohta.

⁽²¹⁾ Ks. aikajärjestyksessä yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 16.6.2005, asia C-105/03, Pupino, ECLI:EU:C:2005:386, 33–34 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 5.9.2012, asia C-42/11, Lopes Da Silva Jorge, ECLI:EU:C:2012:517, 53 kohta; unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 8.11.2016, asia C-554/14, Ognyanov, ECLI:EU:C:2016:835, 56 kohta. Unionin tuomioistuimen tuomio 29.6.2017, asia C-579/15, Popławski, ECLI:EU:C:2017:503, 46 kohta.

Tällä kansallisen oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan periaatteella on tosin tietyt rajat. Kansallisen tuomioistuimen velvollisuutta tukeutua puitepäätöksen sisältöön, kun se tulkitsee ja soveltaa asiaan liittyviä kansallisen oikeuden säännöksiä, rajoittavat yleiset oikeusperiaatteet, erityisesti oikeusvarmuuden periaate ja taannehtivuuskiellon periaate. Nämä periaatteet estävät erityisesti sellaisen tulkinnan, että kyseinen velvollisuus voisi johtaa siihen, että puitepäätöksen perusteella ja sen täytäntöön panemiseksi annetusta lainsäädännöstä riippumatta määritettäisiin puitepäätöksen säännöksiä rikkovien henkilöiden rikosoikeudellinen vastuu tai ankaroitettaisiin sitä. Yhdenmukaisen tulkinnan periaate ei myöskään voi olla perustana kansallisen oikeuden *contra legem* -tulkinnalle ⁽²²⁾.

Vaatimukseen tulkita kansallista oikeutta EU:n oikeuden mukaisesti sisältyy kansallisten tuomioistuinten, myös asiaa ylimpänä oikeusasteena käsittelevien, velvollisuus tarvittaessa muuttaa vakiintunutta kansallista oikeuskäytäntöä, jos se perustuu sellaiseen kansallisen oikeuden tulkintaan, joka ei sovi yhteen puitepäätöksen tavoitteiden kanssa. Toimivaltaisen tuomioistuimen on näin ollen varmistettava puitepäätöksen täysi vaikutus jättämällä tarvittaessa oman tuomiovaltansa nojalla soveltamatta ylimmän kansallisen tuomioistuimen tekemää tulkintaa, kun tämä tulkinta ei ole yhteensopiva unionin oikeuden kanssa ⁽²³⁾.

1.4 SEUT-sopimuksen 267 artikla: Ennakkoratkaisumenettely

Tuomioistuin voi tulkita puitepäätöksiä kuten mitä tahansa muita unionin oikeuteen kuuluvia toimenpiteitä. Kaikki jäsenvaltioiden tuomioistuimet ovat voineet 1. joulukuuta 2014 alkaen saattaa rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön alalla käsiteltäväkseen viedyissä riita-asioissa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi EU:n oikeuden tulkintaa tai EU:n säädösten pätevyyttä koskevia kysymyksiä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise itse riitaa. On kansallisen tuomioistuimen tehtävä ratkaista asia tuomioistuimen päätöksen mukaisesti, ja tämä päätös sitoo vastaavasti muita kansallisia tuomioistuinta, joissa käsitellään vastaavia kysymyksiä. Ennakkoratkaisumenettely on riidaton menettely, jonka avulla unionin tuomioistuin voi ohjeistaa kansallisia tuomioistuinta EU:n oikeuden tulkittamisessa, jotta ne voivat soveltaa sitä oikein.

Ennakkoratkaisumenettelyn olennaisia piirteitä esitellään unionin tuomioistuimen asiakirjassa "Suositukset kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä" ⁽²⁴⁾.

Ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemiseen keskimäärin tarvittu aika oli vuonna 2017 alle 16 kuukautta ⁽²⁵⁾. Tämä voi olla pitkä odotusaika pidätettynä olevalle henkilölle ⁽²⁶⁾. Tämän vuoksi unionin tuomioistuimessa on vuodesta 2008 alkaen ollut käytössä kiireellinen ennakkoratkaisumenettely. Näiden tapausten keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2017 vain 2,9 kuukautta ⁽²⁷⁾.

I OSA: TUOMION JA TODISTUKSEN LÄHETTÄMINEN

2. Lähettämistä koskevat vaatimukset

2.1 Puitepäätöksen soveltamisala

2.1.1 Henkilöllinen soveltamisala

Tuomion tunnustamista ja rangaistuksen täytäntöönpanoa sovelletaan kaikkiin EU:n kansalaisiin ja kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat joko tuomion antaneessa valtiossa tai täytäntöönpanovaltiossa (3 artiklan 2 kohta).

2.1.2 Asiallinen soveltamisala

Tuomitun sosiaalisen kuntoutumisen edistämiseksi puitepäätös kattaa rikosoikeudenkäynnin perusteella rikoksen johdosta määrätyn tai määräämättömäksi ajaksi määrätyn vapausrangaistukset tai muut toimenpiteet, jotka käsittävät vapauden menetyksen (1 artiklan b alakohta).

Kuten määritelmästä selviää, jokainen rikosoikeudenkäynnissä rikoksen johdosta annettu tuomio, joka johtaa vapauden menetykseen, voidaan lähettää puitepäätöksen nojalla. Tämä tarkoittaa, että laitokseen sijoittamista koskevat päätökset – tapauksissa, joissa rikoksentehtijän on todettu olevan rikosoikeudellisesti täysin tai osittain syyntakeeton henkisen tilansa vuoksi (ks. johdanto-osan 20 kappale) – sisältyvät puitepäätöksessä käytettyyn määritelmään.

⁽²²⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 29.6.2017, asia C-579/15, Popławski, ECLI:EU:C:2017:503, 32–33 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

⁽²³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 8.11.2016, asia C-554/14, Ognyanov, ECLI:EU:C:2016:835, 70 kohta.

⁽²⁴⁾ EUVL C 257, 20.7.2018, s. 1.

⁽²⁵⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/_ra_2017_en.pdf, s. 13.

⁽²⁶⁾ SEUT-sopimuksen 267 artiklassa todetaan tältä osin, että jos EU:n oikeutta koskeva kysymys tulee esille sellaisessa kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, joka koskee pidätettyä henkilöä, Euroopan unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa mahdollisimman pian.

⁽²⁷⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-04/_ra_2017_en.pdf

Lisäksi puitepäättös kattaa niin kutsutut yhdistelmärangaistukset tapauksissa, joissa oikeusviranomainen on katsonut tarpeelliseksi määrätä henkilölle sekä vapausrangaistuksen että muun toimenpiteen, joka käsittää vapauden menetyksen, kuten psykiatrisen hoidon.

2.1.3 Ajallinen soveltamisala

Puitepäättöstä sovelletaan 5. päivästä joulukuuta 2011 alkaen (26 artikla).

Ennen kyseistä päivämäärää vastaanotettuihin siirtopyyntöihin sovelletaan edelleen tuomittujen siirtämistä koskevia voimassa olevia säädöksiä. Pyyntöihin, jotka on otettu vastaan mainitusta päivästä alkaen, sovelletaan jäsenvaltioiden tämän puitepäättöksen mukaisesti hyväksymiä sääntöjä (28 artiklan 1 kohta).

Jäsenvaltioilla oli kuitenkin mahdollisuus antaa puitepäättöksen hyväksymispäivänä ilmoitus, jonka mukaan ne soveltavat edelleen tuomittujen siirtämistä koskevia voimassa olevia säädöksiä sellaisten tuomioiden osalta, jotka on annettu ennen tiettyä päivämäärää (viimeistään 5. joulukuuta 2011) (28 artiklan 2 kohta). Puitepäättös hyväksyttiin 27. marraskuuta 2008.

Neljä jäsenvaltiota (Alankomaat ⁽²⁸⁾, Irlanti, Malta ja Puola) antoi tällaisen ilmoituksen. Ne kuitenkin antoivat ilmoituksensa vasta puitepäättöksen hyväksymispäivän (27. marraskuuta 2008) jälkeen. Komissio katsoo siksi, että nämä ilmoitukset eivät ole päteviä ja että jäsenvaltioiden olisi välittömästi poistettava aikarajoitus lainsäädännöstään ⁽²⁹⁾.

2.2 Toimivaltaiset viranomaiset

Tärkeimmät toimijat, jotka takaavat puitepäättöksen nojalla tehtävän yhteistyön, ovat tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaiset viranomaiset. Jäsenvaltiot voivat vapaasti nimetä yhden tai useamman toimivaltaisen viranomaisen kansallisen lainsäädäntönsä nojalla toimiessaan tuomion antaneena valtiona tai täytäntöönpanovaltiona (2 artikla).

On syytä mainita, että puitepäättöksessä ei rajata 'toimivaltaisen viranomaisen' määritelmää oikeusviranomaisiin, mikä antaa jäsenvaltioille vallan valita toimivaltainen viranomainen, jonka katsotaan parhaiten voivan käsitellä tämän välineen mukaisia menettelyjä. Joissakin jäsenvaltioissa nämä tehtävät on annettu oikeusministeriölle, joissakin taas lainkäyttöelimille tai lainkäyttöelinten kaltaisille elimille. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nimeämisen tulos Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle, joka julkaisee tämän tiedon (2 artikla) ⁽³⁰⁾.

Tietyt jäsenvaltiot ovat hyväksyneet hajautetun tuomiovallan järjestelmän, mikä tarkoittaa, että niiden kaikki tuomioistuimet ovat toimivaltaisia viranomaisia. Tämä saattaa vaikeuttaa oikean viranomaisen määrittämistä, ja toimintatavat voivat poiketa toisistaan yhden ja saman jäsenvaltion sisällä. Jotkin jäsenvaltiot ovat ratkaisseet asian nimeämällä keskusviranomaisen, joka käsittelee saapuvat pyynnöt ⁽³¹⁾.

2.3 Täytäntöönpanovaltion valitseminen

2.3.1 Puitepäättöksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut tilanteet

Puitepäättöksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan tuomio ja todistus voidaan lähettää

— jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu;

tai

— jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja johon, vaikkei hän asu mainitussa jäsenvaltiossa, hänet karkotetaan sen jälkeen, kun hänet on vapautettu rangaistuksen täytäntöönpanosta maastapoistamis- tai karkotusmääräyksen perusteella;

⁽²⁸⁾ Alankomaat kuitenkin peruutti ilmoituksensa 1. päivästä kesäkuuta 2018 alkaen.

⁽²⁹⁾ Tätä lähestymistapaa noudatti myös julkisasiamies Bot, joka katsoi asiassa van Vemde, ettei Alankomaiden kuningaskunta antanut ilmoitustaan pätevästi, koska sitä ei annettu määräajassa (12.10.2016 annettu ratkaisuehdotus asiassa C-582/15, ECLI:EU:C:2016:766, 26 kohta). Tuomioistuin ehdotti määräajan suppeaa tulkintaa puitepäättöksellä tavoitellun tavoitteen saavuttamiseksi (unionin tuomioistuimen tuomio 25.1.2017, asia C-582/15, van Vemde, ECLI:EU:C:2017:37, 31 kohta). Katso myös unionin tuomioistuimen (suuri jaosto) tuomio 24.6.2019, asia C-573/17, Daniel Adam Popławski.

⁽³⁰⁾ Viimeisin tieto on saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla osoitteessa <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?id=36>.

⁽³¹⁾ Toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisen yhteystiedot ovat saatavilla oikeudellisessa kartastossa Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla osoitteessa <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

tai

- *mihin tahansa muuhun jäsenvaltioon, jonka toimivaltainen viranomainen suostuu tuomion ja todistuksen lähettämiseen, tarvittaessa tuomitun suostumuksella* (ks. 4 artiklan 3 kohta luettuna yhdessä 4 artiklan 6 ja 7 kohdan ja 6 artiklan kanssa).

2.3.2 Siirto jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu (4 artiklan 1 kohdan a alakohta)

Tuomitun asuinpaikan määrittäminen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamiseksi on tärkeä tekijä puitepäätöksen asianmukaisessa soveltamisessa ja liittyy välittömästi kyseisen säännöksen pakolliseen luonteeseen. Jos tämä ehto ei täyty, tuomionsiirtoprosessi edellyttää usein tuomitun suostumusta (ks. jäljempänä muut tilanteet, joissa suostumusta ei vaadita).

Käsitettä 'valtio, jossa tuomittu asuu' selvitetään tarkemmin johdanto-osan kappaleessa 17. Sen mukaan kyseisellä valtiolla tarkoitetaan paikkaa, johon asianomaisella on yhteys vakituisen asuinpaikan ja esimerkiksi perhesiteiden tai sosiaalisten tai ammatillisten siteiden kaltaisten seikkojen perusteella ⁽³²⁾.

Mallia voidaan ottaa unionin tuomioistuimen tuomiosta asiassa Kozłowski. Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS ⁽³³⁾, jäljempänä 'puitepätös 2002/584/YOS', yhteydessä tuomioistuin totesi, että sen ratkaisemiseksi, onko henkilön ja täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion välillä siteitä, on arvioitava kokonaisvaltaisesti "useita objektiivisia seikkoja, jotka ovat ominaisia tämän henkilön tilanteelle ja joihin kuuluvat esimerkiksi etsityn henkilön oleskelun kesto, luonne ja edellytykset sekä ne perhesiteet ja taloudelliset siteet, joita hänellä on täytäntöönpanosta vastaavaan jäsenvaltioon" ⁽³⁴⁾. Lisäksi tuomioistuin totesi käsitteen 'asua vakinaisesti' tarkoittavan, että henkilö on asettunut asianomaiseen jäsenvaltioon tosiasiallisesti asumaan, ja käsitteen 'oleskelu' tarkoittavan tilannetta, jossa henkilö on jonkin aikaa asianomaisessa jäsenvaltiossa pysyvästi oleskeltuaan luonut siihen siteitä, jotka vastaavat vakinaisen asumisen perusteella syntyviä siteitä ⁽³⁵⁾.

2.3.3 Siirto jäsenvaltioon, johon henkilö karkotetaan (4 artiklan 1 kohdan b alakohta)

Puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tuomio ja todistus voidaan lähettää myös siihen jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja johon hänet karkotetaan sen jälkeen, kun hänet on vapautettu rangaistuksen täytäntöönpanosta, vaikkei hän asu mainitussa jäsenvaltiossa. Jotta tätä säännöstä voidaan soveltaa, taustalla olevan maastapoistamis- tai karkotusmääräyksen on sisällyttävä tuomioon tai oikeudelliseen tai hallinnolliseen päätökseen tai tuomiosta johtuvaan muuhun toimenpiteeseen.

2.3.4 Siirto mihin tahansa muuhun jäsenvaltioon, joka suostuu siirtoon (4 artiklan 1 kohdan c alakohta)

Kolmas tilanne, jonka puitepäätöksen soveltamisala (4 artiklan 1 kohdan c alakohta) kattaa, on kyseessä, jos tuomion antanut valtio haluaa lähettää tuomion ja todistuksen muuhun jäsenvaltioon kuin siihen, jonka kansalainen tuomittu on, jossa hän asuu tai johon hänet karkotetaan maastapoistamis- tai karkotusmääräyksen perusteella. Tämä voi olla esimerkiksi jäsenvaltio, jossa tuomittu asuu tai opiskelee, tai jäsenvaltio, jonka kansalainen henkilö on mutta jossa hän ei asu ja jonne häntä ei karkoteta.

Tässä tilanteessa tarvitaan täytäntöönpanovaltion ennakkosuostumus (4 artiklan 1 kohdan c alakohta), ja toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan (4 artiklan 3 kohta). Toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon esimerkiksi sellaiset seikat kuin oleskelun kesto tai muut siteet täytäntöönpanovaltioon. Tapauksissa, joissa tuomittu voitaisiin kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisten sopimusten mukaisesti siirtää jäsenvaltioon ja kolmanteen maahan, tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi toisiaan kuullen harkittava, edistäisikö täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa sosiaalisen kuntoutuksen tavoitetta paremmin kuin täytäntöönpano kolmannessa maassa (johdanto-osan 8 kappale).

⁽³²⁾ Ks. myös käsiteltävänä oleva, Najvyšší súd republiky (Slovakian tasavallan korkein oikeus) 30.7.2018 esittämä ennakkoratkaisupyyntö asiassa C-495/18, YX.

⁽³³⁾ Neuvoston puitepätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä (EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1).

⁽³⁴⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 17.7.2008, asia C-66/08, Kozłowski, ECLI:EU:C:2008:437, 48 kohta.

⁽³⁵⁾ Asia Kozłowski koski eurooppalaisen pidätysmääräyksen menettelyihin liittyvää ennakkoratkaisupyyntöä, jonka yhteydessä tuomioistuimen oli annettava päätös täytäntöönpanovaltion ja henkilön, joka ei ole kyseisen valtion kansalainen, välisten siteiden tulkinnasta (ks. tuomion 53 kohta). Tämä tuomio vahvistettiin myöhemmin yhteisöjen tuomioistuimen (suuri jaosto) tuomiossa 6.10.2009, asia C-123/08, Wolzenburg, ECLI:EU:C:2009:616, 70 kohta.

Tuomitun ennakkosuostumus tarvitaan aina, paitsi 6 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa erityistilanteessa.

2.4 Tuomitun tietoinen suostumus

Yksi puitepäätöksen tuomitujen siirtoon tuoma uudistus aiempiin kansainvälisiin siirtojärjestelyihin verrattuna on se, että se lisää tilanteita, joissa tuomitun suostumusta ei tarvita.

Tuomitun suostumusta ei tarvita (6 artiklan 2 kohta), jos

- tuomittu on täytäntöönpanovaltion kansalainen ja myös asuu siellä tai
- tuomittu karkotetaan täytäntöönpanovaltioon sen jälkeen, kun hänet on vapautettu rangaistuksen täytäntöönpanosta tuomioon tai oikeudelliseen tai hallinnolliseen päätökseen tai tuomiosta johtuvaan muuhun toimenpiteeseen sisältyvän maastapoistamis- tai karkotusmääräyksen perusteella tai
- tuomittu on paennut tai muuten palannut täytäntöönpanovaltioon tuomion antaneessa valtiossa häntä vastaan vireillä olevan rikosoikeudellisen menettelyn tai mainitussa valtiossa annetun tuomion vuoksi.

Kaikissa muissa tapauksissa tarvitaan tuomitun tietoinen suostumus.

Puitepäätöksen 6 artiklan 4 kohdassa veloitetaan tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomaisen ilmoittamaan liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen tuomitulle hänen ymmärtämällään kielellä, että se on päättänyt lähettää tuomion sekä todistuksen. (Ks. myös kohdat 3.2 ja 3.3.) Jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa silloin, kun tämä päätös tehdään, lomake toimitetaan täytäntöönpanovaltioon, jonka on ilmoitettava asiasta tuomitulle.

Koska sosiaalisella kuntouttamisella on suuri merkitys puitepäätöksen johtavana periaatteena, on varmistettava, että asianomaista henkilöä kuullaan asianmukaisesti siirtopäätösten yhteydessä. Siksi on suositeltavaa, että tuomion antanut valtio antaa tuomitulle perustiedot, jotta tämä voi antaa tietoisien suostumuksen tai tietoon perustuvan lausunnon. Tällaisia tietoja voivat olla siirron logistiikka, täytäntöönpanovaltion vankilajärjestelmät tai ennen aikaista ja ehdonalaista vapauttamista koskevat järjestelyt.

Jos tuomittu ei suostu siirtoon, suostumusta edellyttävä siirto ei ole mahdollinen (4 artiklan 1 kohta ja 6 artiklan 1 kohta). Tilanteessa, jossa suostumusta ei tarvita, tuomitun kielteinen mielipide on otettava huomioon, mutta se ei muodosta kieltäytymisperustetta sosiaalisen kuntoutuksen osalta (johdanto-osan 10 kappale).

2.5 Täytäntöönpanovaltion suostumus

Täytäntöönpanovaltion suostumus tarvitaan kaikissa muissa paitsi 4 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa (esimerkiksi jos asianomainen henkilö on täytäntöönpanovaltion kansalainen mutta ei asu kyseisessä valtiossa eikä häntä karkoteta sinne tai jos hän oleskelee täytäntöönpanovaltiossa mutta ei ole sen kansalainen) (4 artiklan 1 kohdan c alakohta). Tässä tapauksessa tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan ja täytäntöönpanovaltio voi kieltäytyä yhteistyöstä jättämällä antamatta suostumuksen tuomion lähettämiseen (johdanto-osan 8 kappale).

Puitepäätöksen 4 artiklan 7 kohdassa kuitenkin vahvistetaan, että kukin jäsenvaltio voi antaa ilmoituksen, jonka mukaan sen ennakkosuostumusta ei tarvita tuomion ja todistuksen lähettämiseen, jos tuomittu

- a) asuu ja on laillisesti oleskellut vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti täytäntöönpanovaltiossa ja säilyttää pysyvän oleskeluoikeuden kyseisessä valtiossa ⁽³⁶⁾ ja/tai
- b) on täytäntöönpanovaltion kansalainen muissa kuin 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyissä tapauksissa.

Tällainen ilmoitus on pätevä jäsenvaltion suhteissa muihin jäsenvaltioihin, jotka ovat antaneet saman ilmoituksen puitepäätöksen hyväksymisen yhteydessä tai milloin tahansa sen jälkeen (4 artiklan 7 kohta). Puitepäätöksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisesti ilmoituksiin voi tutustua Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla ⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Käsite "pysyvä oleskeluoikeus" selitetään 4 artiklan 7 kohdan toisessa alakohdassa. Kuten myös johdanto-osan 16 kappaleessa muistutetaan, puitepäätöstä olisi tässä yhteydessä sovellettava unionin sovellettavan lainsäädännön mukaan, erityisesti unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY ja pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25 päivänä marraskuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY mukaisesti.

⁽³⁷⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?l=FI&Id=36>

Pannessaan puitepääöstä täytäntöön jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joissa otetaan erityisesti huomioon tarkoitus edistää tuomitun sosiaalista kuntoutusta ja joiden perusteella niiden toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä, suostutaanko 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisissa tapauksissa tuomion ja todistuksen lähettämiseen (4 artiklan 6 kohta).

2.6 Tuomitun mielipide

Vaikka tuomitun suostumusta ei tarvittaisi, tuomitulle on, jos hän vielä on tuomion antaneessa valtiossa, annettava tilaisuus esittää mielipiteensä (suullisesti tai kirjallisesti) siirrosta sekä tuomion tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta (6 artiklan 3 kohta).

Vaikka tuomitun mielipide ei voi muodostaa kieltäytymisperustetta sosiaalisen kuntoutuksen osalta (johdanto-osan 10 kappale), mielipide on otettava huomioon arvioitaessa sosiaalisen kuntoutuksen edistämistä ja pyydetyn siirron asianmukaisuutta. Jos tuomittu on käyttänyt mahdollisuutta tämän mielipiteen esittämiseen, mielipide on lisäksi lähetettävä kirjallisena täytäntöönpanovaltiolle, jotta se voidaan liittää tämän perusteltuun lausuntoon kuntoutus-tarkoituksesta (6 artiklan 3 kohta).

2.7 Sosiaalisen kuntoutuksen arviointi

2.7.1 Tuomion antaneen valtion on oltava vakuuttunut

Puitepääöksen johdanto-osan 15 kappaleen mukaisesti puitepääöstä olisi sovellettava yhdenmukaisesti sen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 18 artiklassa määrätyn oikeuden kanssa, jonka mukaan unionin kansalaiset voivat liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Tämä oikeus on nyt kirjattu SEUT-sopimuksen 21 artiklaan.

Kuten edellä mainittiin, sosiaalinen kuntoutus on puitepääöksessä keskeinen näkökohta⁽³⁸⁾. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on oltava vakuuttunut siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa edistää tuomitun sosiaalista kuntoutusta (ks. johdanto-osan 9 kappale ja 4 artiklan 2 kohta).

Sosiaalisen kuntoutuksen edistämisen arviointi ei saa rajoittua pelkkään maantieteellisen siteen luomiseen vaan sen on perustuttava perusteelliseen, tapauskohtaiseen arviointiin. Tätä tarkoitusta varten välineessä määrätään tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion välisestä kuulemismenettelystä.

2.7.2 Täytäntöönpanovaltion kuuleminen tarvittaessa

Kun tuomion antanut valtio kuulee täytäntöönpanovaltiota, joko vapaaehtoisuuden tai velvoitteen perusteella, sen toteamiseksi, että sosiaalista kuntoutusta edistetään, täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi esittää tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle perustellun lausunnon siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa ei edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta. Lisäksi täytäntöönpanovaltiolla on tämä mahdollisuus, vaikka toimivaltaiset viranomaiset eivät olisi kuulleet toisiaan. Tässä tapauksessa perusteltu lausunto voidaan toimittaa viipymättä todistuksen ja tuomion lähettämisen jälkeen. Tuomion antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava tätä lausuntoa ja päätettävä, peruuttaako se todistuksen (4 artiklan 4 kohta). Euroopan oikeudellinen verkosto voi auttaa toimivaltaisten viranomaisten välisissä kuulemisissa⁽³⁹⁾.

⁽³⁸⁾ Periaate kuvastuu asiaan liittyvissä kansainvälisen oikeuden välineissä: Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 10 artiklan 3 kohdassa määrätään, että vankeinhoitojärjestelmän olennainen tarkoitus on tuomittujen parantaminen ja sosiaalinen kuntoutus. YK:n ensimmäisessä rikoksentorjuntaa ja rikoksenteijöiden kohtelua koskevassa kokouksessa vuonna 1955 hyväksytyissä vankeinhoidon vähimmäissäännöissä viitataan vankien sosiaaliseen kuntoutukseen useissa kohdissa, kuten säännöissä nro 58, 61, 64, 65, 67 ja 80. (Säännöt ovat saatavilla osoitteessa <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/TreatmentOfPrisoners.aspx>.) YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla 70/175 vuonna 2015 hyväksytyissä vankien kohtelun minimitasoa koskevissa säännöissä eli niin kutsutuissa Nelson Mandela -säännöissä näin tehdään säännöissä nro 59, 88, 90 ja 93(1)(b). (Säännöt ovat saatavilla osoitteessa https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/GA-RESOLUTION/E_ebook.pdf.) Euroopan neuvoston vankilasääntöjen 17.1, 105.1, 106.1 ja 107.1 kohdassa nimenomaan määrätään, että vangit on sijoitettava mahdollisimman lähelle heidän kotiaan tai sosiaalisen kuntoutuksen paikkoja sijaitsevia vankiloita ja että työn, koulutuksen ja vapautusjärjestelyjen on edistettävä vangin sopeuttamista yhteiskuntaan. (Säännöt ovat saatavilla osoitteessa <https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/european-prison-rules>.)

⁽³⁹⁾ Tietoa Euroopan oikeudellisesta verkostosta on saatavilla sen verkkosivustolla osoitteessa <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

On tärkeää huomata, että kielteinen lausunto ei sinänsä muodosta sosiaaliseen kuntoutukseen perustuvaa kieltäytymisperustetta (johdanto-osan 10 kappale).

Jos tuomion antanut valtio saa joko tuomitulta tai täytäntöönpanovaltiolta lausunnon, jonka mukaan rangaistuksen täytäntöönpano ei helpottaisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta, tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on otettava tämä lausunto huomioon. Jos se haluaa jatkaa menettelyä, sen on vakuutettava siitä, että täytäntöönpano kuitenkin helpottaa tai edistää kuntoutusta kyseisen lausunnon perusteluista huolimatta (johdanto-osan 10 kappale).

2.7.3 Sosiaalisen kuntoutuksen määritelmä

Vaikka puitepäätöksessä ei anneta täsmällistä määritelmää sosiaalisesta kuntoutuksesta, siinä esitetään kuitenkin esimerkinomainen luettelo seikoista, joiden avulla voidaan arvioida, edistääkö tuomitun siirtäminen hänen sosiaalista kuntoutustaan. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon esimerkiksi sellaiset seikat kuin tuomitun yhteys täytäntöönpanovaltioon, se, katsooko tuomittu, että hänen perheensä on täytäntöönpanovaltiossa, sekä kieli- tai kulttuurisiteet, sosiaaliset tai taloudelliset ja muut siteet täytäntöönpanovaltioon (johdanto-osan 9 kappale).

Edellä esitetystä seuraa, että sosiaalinen kuntoutus olisi puitepäätöksen yhteydessä ymmärrettävä siten, että on asianmukaisempaa toteuttaa kuntoutustoimenpiteitä valtiossa, jonka kieltä tuomittu ymmärtää ja johon hänellä on läheiset siteet. Mahdollisuus sosiaaliseen kontaktiin sukulaisten ja ystävien kanssa auttaa valmistamaan tuomittua yhteisöön palaamiseen. Tätä tavoitetta ei välttämättä edistetä, jos tuomittu pidetään vieraassa maassa silloin, kun on todennäköistä, ettei hän enää saa jäädä kyseiseen valtioon rangaistuksen suoritettuaan.

2.7.4 Rangaistuksen täytäntöönpanon yksityiskohdat

Sosiaalisen kuntoutuksen mahdollisuudet saattavat riippua myös rangaistuksen täytäntöönpanon yksityiskohdista täytäntöönpanovaltiossa.

Jos täytäntöönpanovaltio – kuulemisten aikana tai kun se on käyttänyt mahdollisuutta esittää perustellun lausuntonsa tuomion ja todistuksen lähettämisen jälkeen – pitää todennäköisenä, että rangaistusta on mukautettava, tämä tieto voidaan sisällyttää sen sosiaalisen kuntoutuksen helpottamismahdollisuuksia koskeviin perusteluihin.

Vastaavanlainen huomio voidaan esittää ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevista mahdollisista säännöksistä, joita voidaan soveltaa täytäntöönpanovaltiossa (ks. 17 artikla). Tuomion antanut valtio voi pyytää tietoa näistä täytäntöönpanon yksityiskohdista, ja täytäntöönpanovaltiolla on velvollisuus ilmoittaa niistä (ks. 17 artiklan 3 kohta).

Tämä antaa täytäntöönpanovaltiolle mahdollisuuden vahvistaa arviotaan pyydetystä siirrosta ja antaa tuomion antaneelle valtiolle merkityksellistä lisätietoa, jonka avulla se voi vakuuttua siitä, että sosiaalista kuntoutusta edistetään.

2.8 *Luettelo 32 rikoksesta, joiden vuoksi tekijä voidaan luovuttaa teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta*

Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen olisi ennen rangaistuksen täytäntöönpanon siirtämistä määritettävä, kuuluuko vähintään yksi rikoksista johonkin niistä 32 rikostyyppistä, joiden osalta teon kaksoisrangaistavuutta ei tarvitse tutkia. Luettelo rikoksista on esitetty 7 artiklan 1 kohdassa ja todistuksessa, jossa luetteloon kuuluvat rikokset olisi merkittävä rastilla. Jotta 7 artiklaa voidaan soveltaa, luetteloon kuuluvista rikoksista olisi tuomion antaneessa valtiossa voitava seurata vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta.

Tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädäntö ratkaisee. Tämä vahvistettiin asiassa C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, joka liittyy puitepäätökseen 2002/584/YOS⁽⁴⁰⁾.

Täytäntöönpanosta vastaava viranomainen voi tutkia teon kaksoisrangaistavuuden vain sellaisten rikosten osalta, joita ei mainita 32 rikoksen luettelossa.

Useat jäsenvaltiot ovat kuitenkin käyttäneet mahdollisuutta tutkia kaksoisrangaistavuus kaikissa tapauksissa (7 artiklan 4 kohta, ks. alaviite 14). Asiaa koskevat ilmoitukset voidaan perua milloin tahansa.

⁽⁴⁰⁾ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 3.5.2007, asia C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, ECLI:EU:C:2007:261, 48–61 kohta.

2.9 *Haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät: alaikäiset ja mielenterveyshäiriöistä kärsivät rikoksenteikijät ja psykiatrinen tai terveydenhoitotoimenpiteiden siirtäminen*

Tuomitut alaikäiset rikoksenteikijät ja mielenterveyshäiriöistä kärsivät rikoksenteikijät muodostavat erityiset tuomittujen ryhmät, jotka ovat haavoittuvassa asemassa, kun on kyse heidän kohtelustaan, hoidostaan ja majoituksestaan. Puitepäättöksen soveltamiseen onkin kiinnitettävä näiden ryhmien kohdalla erityistä huomiota.

Puitepäättös sisältää kaksi säännöstä, joita sovelletaan tilanteisiin, joissa on mukana alaikäisiä ja mielenterveyshäiriöistä ja/tai riippuvuusongelmista kärsiviä henkilöitä (9 artikla). Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tuomiota ja panemasta rangaistusta täytäntöön jos

- i) rangaistus on määrätty henkilölle, jota ei täytäntöönpanovaltion lain mukaan olisi ikänsä puolesta voitu asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen teoista, joista tuomio on annettu (9 artiklan 1 kohdan g alakohhta); tai
- ii) määrättyyn rangaistukseen sisältyy psykiatrian tai terveydenhuollon alan toimenpide tai muu vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, jota, huolimatta 8 artiklan 3 kohdassa ⁽⁴¹⁾ tarkoitetusta mahdollisuudesta mukauttaa rangaistusta, täytäntöönpanovaltio ei voi panna täytäntöön tämän jäsenvaltion oikeus- tai terveydenhuoltojärjestelmän mukaisesti (9 artiklan 1 kohdan k alakohhta).

Puitepäättöksen 9 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa täytäntöönpanovaltion olisi harkittava mahdollisuutta mukauttaa rangaistusta puitepäättöksen mukaisesti ennen kuin se kieltäytyy tunnustamasta ja panemasta täytäntöön rangaistusta, joka käsittää muun toimenpiteen kuin vapausrangaistuksen (ks. johdanto-osan 19 kappale).

Lisäksi täytäntöönpanovaltio on tämänkaltaisissa tilanteissa, ennen kuin se päättää olla tunnustamatta tuomiota ja panematta rangaistusta täytäntöön, velvollinen kuulemaan tuomion antanutta valtiota asianmukaisella tavalla ja tarvittaessa pyytämään sitä toimittamaan viipymättä mahdolliset tarvittavat lisätiedot (9 artiklan 3 kohta).

Puitepäättöksen 9 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettua kieltäytymisperustetta voidaan soveltaa myös tapauksissa, joissa henkilön ei ole todettu syyllistyneen rikokseen, vaikka toimivaltainen viranomainen on pannut rikoksen seurauksena täytäntöön vapauden menetyksen käsittävän toimenpiteen, joka on muu kuin vapausrangaistus (ks. johdanto-osan 20 kappale).

Tilaisuus esittää mielipide siirrosta suullisesti tai kirjallisesti on annettava henkilön lailliselle edustajalle, jos tuomion antanut valtio katsoo tämän tarpeelliseksi tuomitun iän taikka hänen fyysisen tai henkisen tilansa vuoksi (6 artiklan 3 kohta).

2.10 *Perusoikeuksien huomioon ottaminen tuomion antaneessa valtiossa*

Puitepäättöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan SEU-sopimuksen 6 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, jäljempänä 'EU:n perusoikeuskirja', tunnustettuja periaatteita (johdanto-osan 13 kappale).

Puitepäättöksen 3 artiklan 4 kohdan mukaan puitepäättös ei aiheuta muutoksia velvoitteeseen kunnioittaa näitä perusoikeuksia ja oikeudellisia peruseriaatteita.

Tästä johtuu, että tuomion antaneen valtion on erityisesti tilanteissa, joissa rangaistuksen siirtoa pyydetään ilman tuomitun suostumusta, varmistettava, etteivät rangaistuksen siirto, tunnustaminen ja täytäntöönpano vaaranna tuomitun perusoikeuksia.

Vankilaoiloihin liittyy useissa EU:n jäsenvaltioissa huomattavia ongelmia, joista yksi polttavimmista on vankiloiden ahtaus. Epäinhimilliset tai halventavat vankilaoi-
lot voivat huomattavasti heikentää vastavuoroista tunnustamista koskevien EU:n välineiden soveltamista, sillä ne saattavat johtaa sekä Euroopan ihmisoikeussopimuksen että EU:n perusoikeuskirjan rikkomiseen.

Tähän mennessä unionin tuomioistuin on kuitenkin käsitellyt tätä kysymystä ainoastaan puitepäättöksen 2002/584/YOS yhteydessä ⁽⁴²⁾. Puitepäättöksen 2002/584/YOS mukaan täytäntöönpanovaltiota sitoo vastavuoroisen tunnustamisen periaate, ja sen on tästä syystä periaatteessa pantava eurooppalainen

⁽⁴¹⁾ Puitepäättöksen 8 artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos rangaistus ei ole luonteeltaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen, täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi mukauttaa rangaistusta täytäntöönpanovaltion omassa lainsäädännössä samankaltaisista rikoksista säädettyyn rangaistukseen tai toimenpiteeseen. Tällaisen rangaistuksen tai toimenpiteen on mahdollisimman pitkälti vastattava tuomion antaneessa valtiossa määrättyä rangaistusta, minkä vuoksi rangaistusta ei voida muuntaa taloudelliseksi rangaistukseksi.

⁽⁴²⁾ Unionin tuomioistuimen (suuri jaosto) tuomio 5.4.2016, asia C-404/15 ja asia C-659/15 PPU, Aranyosi ja Căldăraru, ECLI:EU:C:2016:198; unionin tuomioistuimen tuomio 25.7.2018, asia C-220/18 PPU, MLT ECLI:EU:C:2018:589; ks. myös asia C-128/18, Dorobantu (käsitteily kesken).

pidätysmääräys täytäntöön ja siten luovutettava asianomainen henkilö tuomion antaneelle valtiolle, paitsi jos sovelletaan kieltäytymisperusteita. Tämän puitepäätöksen soveltamisalaan kuuluvat tilanteet sen sijaan koskevat tuomittujen siirtämistä tuomion antaneesta valtiosta täytäntöönpanovaltioon. Tältä osin tuomion antaneella valtiolla ei ole velvoitetta siirtää rangaistusta, jos vankilaolot herättävät epäilyksiä, vaikka toinen jäsenvaltio olisi nimenomaan pyytänyt siirtoa. EU:n perusoikeuskirjan 4 artiklaa, jossa kielletään kidutus sekä epäinhimillinen ja halventava kohtelu, sovelletaan myös vankien siirtoihin, erityisesti tilanteessa, jossa valtio haluaa siirtää henkilön ilman tämän suostumusta.

3. Lähettämismenettely

3.1 Toimijat, joilla on oikeus aloittaa menettely

Puitepäätöksessä annetaan tuomion antaneelle valtiolle, täytäntöönpanovaltiolle ja tuomitulle mahdollisuus käynnistää mekanismi, joka voi johtaa siirtoon. Menettelyssä on kuitenkin merkittäviä eroja sen mukaan, kuka sen aloittaa.

Täytäntöönpanovaltio voi omasta aloitteestaan pyytää tuomion antanutta valtiota lähettämään tuomion. Myös tuomittu voi pyytää tuomion antaneen valtion tai täytäntöönpanovaltion toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan tuomion lähettämismenettelyn (4 artiklan 5 kohta).

Kummassakaan tilanteessa tuomion antaneella valtiolla ei kuitenkaan ole velvoitetta noudattaa pyyntöä. Tämä johtuu loogisesti siitä, että tuomion antanut valtio on edelleen ainoa toimija, joka on antanut rikoksesta tuomion, mihin sillä oli täysi toimivalta. Näin ollen tuomion antaneella valtiolla on harkintavalta arvioida joko täytäntöönpanovaltion tai tuomitun tai molempien esittämiä pyyntöjä.

Tuomion antanut valtio ei välttämättä halua siirtää tuomittua, jos tätä esimerkiksi odottaa täytäntöönpanovaltiossa lyhyempi vankeusrangaistus, kun otetaan huomioon ennen aikaista ja ehdonalaista vapauttamista koskevat säännökset kyseisessä valtiossa. Myös uhrien etu voidaan ottaa huomioon päätettäessä, missä rikoksentehtäjän olisi paras suorittaa rangaistuksensa. Jäsenvaltio saattaa myös olla haluton siirtämään henkilöä, jos siirto voisi johtaa siihen, että henkilö palaa kotivaltionsa rikollisiin piireihin, sen sijaan että se edistäisi hänen sosiaalista kuntoutustaan.

Tuomion antaneen valtion täysi päätösvalta ilmenee myös puitepäätöksen 13 artiklasta, jossa todetaan, että niin kauan kuin rangaistuksen täytäntöönpano ei ole alkanut täytäntöönpanovaltiossa, tuomion antanut valtio voi vetää todistuksen pois ilmoittaen tämän toimenpiteen syyt (ks. tämän osalta myös 17 artiklan 3 kohta).

Tästä syystä on tärkeää huomioida, että tuomion antanut valtio ei ole velvollinen lähettämään tuomiota ja todistusta, vaikka se olisi tuomitun edun mukaista. Tuomitulla ei siis ole "oikeutta" siirtoon⁽⁴³⁾.

Jäsenvaltioissa ollaan yhä enemmän tietoisia siitä, että uhrien mielipiteet olisi otettava huomioon tuomittujen rikoksentehtäjien rangaistusten täytäntöönpanon yhteydessä, kansainväliset vankien siirrot mukaan luettuna. Rikoksella voi olla uhreja sekä täytäntöönpanovaltiossa että tuomion antaneessa valtiossa. Monet jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön menettelyn, jossa uhreilla on tilaisuus tulla kuulluiksi siirroista ja heidän mielipiteensä otetaan huomioon. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että uhreilla olisi oikeus vastustaa siirtoa.

3.2 Menettely tuomitun mielipiteen saamiseksi

Jos tuomittu on vielä tuomion antaneessa valtiossa, hänelle on annettava tilaisuus esittää mielipiteensä suullisesti tai kirjallisesti siirrosta sekä tuomion tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta (6 artiklan 3 kohta). Tämä tilaisuus on annettava hänen lailliselle edustajalleen, jos tuomion antanut valtio katsoo tämän tarpeelliseksi tuomitun iän taikka hänen fyysisen tai henkisen tilansa vuoksi.

Tuomitun mielipidettä olisi aina kysyttävä, vaikka suostumusta ei tarvittaisi.

Vaikka tuomitun mielipide ei voi muodostaa kieltäytymisperustetta sosiaalisen kuntoutuksen osalta (johdanto-osan 10 kappale), mielipide on otettava huomioon arvioitaessa sosiaalisen kuntoutuksen edistämistä ja pyydetyn siirron asianmukaisuutta (6 artiklan 3 kohta).

⁽⁴³⁾ Yksi poikkeus on kuitenkin olemassa, jos asianomaiset jäsenvaltiot ovat sopineet jo eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevista menettelyistä, että rangaistus suoritetaan siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalainen tuomittu on tai jossa hän asuu, puitepäätöksen 2002/584/YOS 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Ks. 11.1 kohta.

Tiedot tuomitun mielipiteestä on ilmoitettava todistuksen laatikossa k:

k) Tuomitun mielipide:

1. ☐ Tuomittua ei ole voitu kuulla, koska hän on jo täytäntöönpanovaltiossa.
2. ☐ Tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa ja
  - a. ☐ on pyytänyt lähettämään tuomion ja todistuksen
    - ☐ on suostunut tuomion ja todistuksen lähettämiseen
    - ☐ ei ole suostunut tuomion ja todistuksen lähettämiseen. Tuomitun perustelut:

.....

.....
  - b. ☐ Liitetään tuomitun mielipide.
    - ☐ Tuomitun mielipide on jo lähetetty täytäntöönpanovaltioon. Lähetyspäivämäärä (pp/kk/vvvv): .....

3.3 Tuomitulle annettava ilmoitus (6 artiklan 4 kohta ja liitteessä II oleva lomake)

Tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen tuomitulle hänen ymmärtämällään kielellä, että se on päättänyt lähettää tuomion sekä todistuksen. Jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa silloin, kun tämä päätös tehdään, lomake toimitetaan täytäntöönpanovaltioon, jonka on ilmoitettava asiasta tuomitulle (6 artiklan 4 kohta).

Puitepäätöksen liitteessä II on vakiolomake tuomitulle annettavaa ilmoitusta varten:

LIITE II

TUOMITULLE ANNETTAVA ILMOITUS

Teille ilmoitetaan ..... n (tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen) päätöksen toimittaa ..... n (tuomion antaneen valtion toimivaltainen tuomioistuin) ..... (tuomion päivämäärä) päivätyn tuomion ..... (viitenumero, jos sellainen on saatavilla) ..... lle (täytäntöönpanovaltio) tuomion tunnustamista ja siinä määrätyn seuraamuksen täytäntöönpanoa varten sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön 27 päivänä marraskuuta 2008 annettu neuvoston puitepäätös (2008/909/YOS) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa.

Rangaistuksen täytäntöönpanoon sovelletaan ..... n (täytäntöönpanovaltio) lainsäädäntöä. Mainitun valtion viranomaisilla on toimivalta päättää täytäntöönpanomenettelyistä ja määrätä kaikista niihin liittyvistä toimenpiteistä, myös ennen aikaiseen tai ehdonlaiseen vapauteen päästämisen perusteista.

..... n (täytäntöönpanovaltio) toimivaltaisen viranomaisen on vähennettävä vapausrangaistuksen kokonaiskestosta koko se aika, jonka tuomittu on jo ollut vapautensa menettäneenä rangaistuksen johdosta. ..... n (täytäntöönpanovaltio) toimivaltainen viranomainen voi mukauttaa rangaistusta vain, jos se ei kestoja tai luonteensa osalta ole mainitun valtion lainsäädännön mukainen. Mukautettu rangaistus ei saa olla luonteeltaan tai kestoaltaan ankarampi kuin ..... ssa (tuomion antanut jäsenvaltio) annettu tuomio.

3.4 Lähetettävät asiakirjat

3.4.1 Todistus

Puitepäätöksessä määrätään aiemmista monenvälisistä välineistä poikkeavasta prosessista: muodollisen pyynnön esittämisen sijaan tuomion antanut valtio lähettää tuomion jäsenvaltioon, johon se haluaa siirtää tuomitun. Prosessin nopeuttamiseksi tuomioon liitetään vakiomallinen todistus, joka sisältää siirtoon

tarvittavat tiedot (4 ja 5 artikla, katso puitepääatöksen liite I). Todistus on täytettävä asianmukaisesti, ja sen on vastattava tuomiota. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on allekirjoitettava todistus ja vahvistettava sen sisältö oikeaksi (5 artiklan 2 kohta). Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla on Compendium-verkkotyökalu ⁽⁴⁴⁾, jota voi käyttää todistuksen laatimisessa.

Todistus on käännettävä täytäntöönpanovaltion viralliselle kielelle tai jollekin virallisista kielistä, mikäli käytettävissä on useita virallisia kielii (23 artiklan 1 kohta). Kukin jäsenvaltio voi kuitenkin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristöön talletettavassa ilmoituksessa, että se hyväksyy yhdelle tai useammalle EU:n viralliselle kielelle tehdyn käännöksen. Jos todistuksen joitakin osia ei ole täytetty tai ne on täytetty puutteellisesti, täytäntöönpanovaltiolla ei ole riittäviä tietoja siirtoa koskevan päätöksen tekemiseksi ja se joutuu pyytämään lisätietoja tuomion antaneelta valtiolta, mikä viivytää prosessia.

Vakiolomakkeet kaikilla EU:n virallisilla kielillä ja ilmoitukset jäsenvaltioiden hyväksymistä kielistä ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla ⁽⁴⁵⁾.

3.4.2 Tuomio

Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on lähetettävä todistuksen kanssa tuomio tai sen oikeaksi todistettu jäljennös.

Yleensä tuomiosta ei pidä vaatia käännöstä (23 artiklan 2 kohta). On kuitenkin olemassa mahdollisuus, että täytäntöönpanovaltio vaatii käännöksen toimittamista tuomion tai sen keskeisten kohtien mukana. Voidakseen tehdä näin jäsenvaltion on ensinnäkin talletettava neuvoston pääsihteeristöön ilmoitus, jonka mukaan se haluaa saada tilaisuuden tehdä tällaisen pyynnön (23 artiklan 3 kohta). Toiseksi tällainen pyyntö voidaan esittää vain, jos täytäntöönpanovaltio pitää todistuksen sisältöä riittämättömänä rangaistuksen täytäntöönpanosta päättämiseksi, ja tarvittaessa täytäntöönpanovaltion ja tuomion antaneen valtion toimivaltaisten viranomaisten kuultua toisiaan siitä, mitkä tuomion keskeiset kohdat on käännettävä.

Tiedot tuomiosta on ilmoitettava todistuksen laatikoissa h ja i:

h) Tuomio, jolla rangaistus on määrätty:

1. Tuomio koskee kaikkiaan.... rikosta.

Yhteenveto tosiseikoista ja kuvaus olosuhteista, joissa rangaistava teko tai rangaistavat teot tehtiin, mukaan lukien tekopaikka ja -aika sekä tuomitun osallisuus tekoihin:

.....
 .....
 .....

Rikoksen tai rikosten luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä sovellettavat säännökset, joiden perusteella tuomio annettiin:

.....
 .....
 .....

2. Merkitkää rasti asianmukaisiin kohtiin, jos kohdan 1 alakohdassa h tarkoitetuissa rikoksissa on yksi tai useampi seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään tuomion antaneen valtion lainsäädännössä, joista voi tuomion antaneessa valtiossa seurata vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta:

- ☐ rikollisjärjestykseen osallistuminen
- ☐ terrorismi
- ☐ ihmiskauppa

⁽⁴⁴⁾ Sen käyttäminen on yhtä helppoa kuin Word-lomakkeen täyttäminen, mutta lisäksi siinä on useita hyödyllisiä ja käyttäjäystävällisiä ominaisuuksia. Sen avulla voi esimerkiksi hakea toimivaltaiset täytäntöönpanoviranomaiset suoraan Euroopan oikeudellisen verkoston oikeudellisesta kartastosta, täyttää lomakkeen kielellä, jonka täytäntöönpanojäsenvaltio hyväksyy, tallentaa tiedot ja lähettää ne sähköpostitse. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=CC>.

⁽⁴⁵⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?l=FI&Id=36>

- ☐ lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia
- ☐ huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa
- ☐ aseiden, ampuatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa
- ☐ lahjonta
- ☐ petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos
- ☐ rahanpesu
- ☐ rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen
- ☐ tietoverkkorikollisuus
- ☐ ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja -lajikkeiden laiton kauppa
- ☐ laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen
- ☐ murha, vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen
- ☐ ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa
- ☐ ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen
- ☐ rasismi ja muukalaisviha
- ☐ järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö
- ☐ kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden, laiton kauppa
- ☐ petollinen menettely
- ☐ ryöstön tapainen kiristys ja kiristys
- ☐ tuotteiden väärentäminen ja laitton jäljentäminen
- ☐ hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti näillä väärennöksillä
- ☐ maksuvälineväärennökset
- ☐ hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa
- ☐ ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa
- ☐ varastettujen ajoneuvojen kauppa
- ☐ raiskaus
- ☐ murhapoltto
- ☐ kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvatrikokset
- ☐ ilma-aluksen tai aluksen kaappaus
- ☐ tuhotyö.

3. Jos kohdassa 1 tarkoitettu yksi tai useampi rikos ei kuulu 2 kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin tai jos tuomio ja todistus lähetetään sellaiselle jäsenvaltiolle, joka on ilmoittanut tutkivansa kaksoisrangaistavuuden (puitepäätöksen 7 artiklan 4 kohta), niistä on annettava täydellinen kuvaus:

.....

.....

.....

i) Tiedot tuomiosta, jolla rangaistus on määrätty:

1. Ilmoittakaa, oliko asianomainen henkilö henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä:
1. ☐ Kyllä, henkilö oli henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.
  2. ☐ Ei, henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

3. Jos olette merkinnyt kohdan 2, vahvistakaa yksi seuraavista:

- ☐ 3.1 a. haaste oli annettu ..... (päivä/kuukausi/vuosi) asianomaiselle henkilölle henkilökohtaisesti tiedoksi ja hänelle oli siten ilmoitettu päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

- ☐ 3.1 b. asianomaiselle henkilölle ei ollut annettu henkilökohtaisesti tiedoksi haastetta, mutta hän oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä, ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

- ☐ 3.2. asianomainen henkilö oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä;

TAI

- ☐ 3.3. päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ..... (päivä/kuukausi/vuosi) ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsitelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleen tutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen, ja

- ☐ henkilö nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitautaa päätöstä;

TAI

- ☐ henkilö ei pyytänyt uudelleenkäsitelyä tai hakenut muutosta määräajassa.

4. Jos olette merkinnyt edellä olevan 3.1 b, 3.2 tai 3.3 kohdan, ilmoittakaa sen osalta, miten kyseinen edellytys on täyttynyt:

.....
 .....

2. Tiedot rangaistuksen kestosta:

2.1 Rangaistuksen kokonaiskesto (päivinä): .....

2.2 Sen rangaistuksen johdosta, jonka osalta tuomio on annettu, ... mennessä (ilmoittakaa päivämäärä, jona laskelma tehtiin: pp/kk/vvvv) jo suoritettua vapausrangaistuksen kokonaiskesto (päivinä) .....

2.3 Tuomion kokonaiskestosta muista kuin 2.2 kohdassa tarkoitetuista syistä (esim. yleisen armahduksen, armahduksen tai lieventämisen perusteella) ..... mennessä (ilmoittakaa päivämäärä, jona laskelma tehtiin: pp/kk/vvvv) vähennettävien päivien lukumäärä: .....

2.4 Rangaistuksen päättymispäivä tuomion antaneessa valtiossa:

- ☐ Ei sovelleta, koska henkilöä ei ole vangittu

- ☐ Henkilö on vangittu, ja rangaistus olisi suoritettu tuomion antaneen valtion lainsäädännön nojalla kokonaisuudessaan ..... mennessä (ilmoittakaa päivämäärä: pp/kk/vvvv.....)

3. Rangaistustyypit:

- ☐ vapausrangaistus

- ☐ vapauden menetyksen käsittävä toimenpide (yksilöitävä):

.....

3.5 Tuomion antaneen valtion toimittamat hyödylliset lisätiedot

Käytäntö on osoittanut, että tietyt vankiin liittyvät asiakirjat katsotaan hyödyllisiksi apuvälineiksi, jotka kannattaa liittää siirtopyyntöön tai jotka voidaan toimittaa täytäntöönpanovaltiolle siirron toteuttamisen yhteydessä vangin uudelleensijoittamisen helpottamiseksi, vaikka puitepääöksessä ei tätä vaaditakaan. Tällaisia asiakirjoja ovat vangin taustaa koskevat tiedot, tiedot vangin vankeusrangaistuksista ja vangin turvallisuustietoraportit (ks. ”EuroPris Resource Book on the Transfer of Sentenced Persons” ⁽⁴⁶⁾).

3.6 Lähettäminen [toimittaminen]

Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on lähetettävä tuomio tai sen oikeaksi todistettu jäljennös sekä todistus suoraan täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Kirjallinen todiste tarvitaan, jotta täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi todeta pyynnön aitouden. Tuomion alkuperäiskappale tai sen oikeaksi todistettu jäljennös ja alkuperäinen todistus on lähetettävä täytäntöönpanovaltiolle tämän sitä vaatiessa. Kaikki virallinen yhteydenpito tapahtuu niin ikään suoraan mainittujen toimivaltaisten viranomaisten välillä (5 artiklan 1 kohta).

Tuomio tai sen oikeaksi todistettu jäljennös ja todistus voidaan lähettää täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle millä hyvänsä tavalla, josta jää kirjallinen todiste, esimerkiksi sähköpostitse tai telekopioitse niin, että täytäntöönpanovaltio voi todeta niiden aitouden (johdanto-osan 18 kappale).

Tuomion antanut valtio saa lähettää tuomion yhdessä todistuksen kanssa vain yhteen täytäntöönpanovaltioon kerrallaan (5 artiklan 3 kohta).

Jos täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen ei ole tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen tiedossa, viimeksi mainitun on suoritettava kaikki tarpeelliset tiedustelut, myös Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaisten kautta, saadakseen tiedot täytäntöönpanovaltiolta (5 artiklan 4 kohta) ⁽⁴⁷⁾.

Jos tuomion ja todistuksen vastaanottavalla täytäntöönpanovaltion viranomaisella ei ole toimivaltaa tunnustaa sitä ja toteuttaa sen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä, sen on viran puolesta lähetettävä tuomio ja todistus täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoitettava tästä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle (5 artiklan 5 kohta).

3.7 Tiedonsaantipyyntö: mahdollista ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevat säännökset

Rangaistuksen täytäntöönpanoon sovelletaan täytäntöönpanovaltion lainsäädäntöä. Täytäntöönpanovaltion viranomaisilla on yksin toimivalta päättää täytäntöönpanomenettelyistä ja määrätä kaikista niihin liittyvistä toimenpiteistä, myös ennen aikaiseen tai ehdonalaiseen vapauteen päästämisen perusteista (17 artiklan 1 kohta).

Se, miten pitkään tuomittu lopulta istuu vankilassa, riippuu pitkälti siitä, mitä täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä säädetään ennen aikaisesta ja ehdonalaisesta vapauttamisesta. Erot jäsenvaltioiden välillä ovat tässä suhteessa suuret: joissain jäsenvaltioissa tuomittu vapautetaan, kun hän on kärsinyt tuomiosta esimerkiksi kaksi kolmasosaa, toisissa jo yhden kolmasosan jälkeen ⁽⁴⁸⁾.

Täytäntöönpanovaltion on pyynnöstä ilmoitettava tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollista ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevista sovellettavista säännöksistä. Tuomion antanut valtio voi suostua näiden säännösten soveltamiseen tai vetää pois todistuksen (17 artiklan 3 kohta).

Jäsenvaltioilla on mahdollisuus säätää, että missä tahansa ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevassa päätöksessä voidaan ottaa huomioon tuomion antaneen valtion ilmoittamat kansallisen lainsäädännön säännökset, joiden mukaan tuomitulla on oikeus ennen aikaiseen tai ehdonalaiseen vapauttamiseen tietyinä ajankohtana (17 artiklan 4 kohta).

On suositeltavaa, että täytäntöönpanovaltio viestii selkeästi ja toimittaa tuomion antaneelle valtiolle ja tuomitulle selvityksen sovellettavista ehdonalaista vapauttamista koskevista säännöksistään. Tämä saattaa tarkoittaa, että on toimitettava yksityiskohtaisempia tietoja täytäntöönpanon yksityiskohdista kuin pelkät sovellettavat säännökset.

⁽⁴⁶⁾ <https://www.euopris.org/file/euopris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁴⁷⁾ Toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot ovat saatavilla oikeudellisessa kartastossa Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla osoitteessa <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

⁽⁴⁸⁾ Ks. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 15.3.2005, päätös nro 38704/03, Veermae v. Suomi, ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 27.6.2006, päätös nro 28578/03, Szabo v. Ruotsi. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin katsoi, että vankeuden tosiasiallisesti pidempi kesto täytäntöönpanovaltiossa ei sinänsä tehnyt vapauden menetyksestä mielivaltaista, kunhan suoritettava rangaistus ei ollut pidempi kuin Suomessa rikosoikeudenkäynnissä määrätty rangaistus. Tuomioistuin ei kuitenkaan sulkenut pois mahdollisuutta, että selvästi pidempi tosiasiallinen rangaistus voisi muodostaa perusteen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 5 artiklan soveltamiselle tuomiovaltiota vastaan.

Tiedot ennenaikaisesta ja ehdonalaista vapauttamisesta tuomion antaneessa valtiossa on ilmoitettava todistuksen laatikossa j. Yksityiskohtaisempia tietoja ennenaikaiseen ja ehdonalaiseen vapauttamiseen sovellettavista säännöksistä voidaan antaa todistuksen laatikossa l:

j) Ennenaikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevat tiedot:

1. Tuomion antaneen valtion lainsäädännön mukaisesti tuomitulla on oikeus päästä ennenaikaiseen tai ehdonalaiseen vapauteen suoritettuaan

- ☐ puolet rangaistuksesta
- ☐ kaksi kolmasosaa rangaistuksesta
- ☐ muun osan rangaistuksesta (yksilöitävä):

2. Tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen pyytää tietoja

- ☐ Ennenaikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevista täytäntöönpanovaltion lainsäädännön sovellettavista säännöksistä.
- ☐ Ennenaikaisen tai ehdonalaisen vapauden alkamis- ja päättymisajasta.

l) Muita tapaukseen liittyviä seikkoja (mahdollisia lisätietoja)

.....
 .....

3.8 Välikaista säilöönottoa koskeva pyyntö

Jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa, täytäntöönpanovaltio voi tuomion antaneen valtion pyynnöstä pidättää tuomitun tai toteuttaa mitä tahansa muita toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella. Tällainen pidätyspyyntö voidaan tehdä ennen tuomion ja todistuksen saapumista tai ennen päätöstä tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta. Väliaikaisen säilöönoton kesto ei saa johtaa rangaistuksen keston pitenemiseen (14 artikla).

Tämän säännöksen avulla tuomion antanut valtio voi varmistaa, että tuomittu ei pakene esimerkiksi odottaessaan tulosta tutkinnassa, jossa täytäntöönpanovaltio tutkii, onko rangaistuksen täytäntöönpanosta huolehtiminen todella mahdollista.

Tiedot väliaikaisesta säilöönotosta on ilmoitettava todistuksen laatikossa e:

e) Välikaista säilöönottoa koskeva tuomion antaneen valtion pyyntö (jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa):

- ☐ Tuomion antanut valtio pyytää täytäntöönpanovaltiota pidättämään tuomitun tai toteuttamaan mahdolliset muut toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella, kunnes päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehty.
- ☐ Tuomion antanut valtio on jo pyytänyt täytäntöönpanovaltiota pidättämään tuomitun tai toteuttamaan mahdolliset muut toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella, kunnes päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehty. Ilmoittakaa sen täytäntöönpanovaltion viranomaisen nimi, joka on tehnyt henkilön pidättämispyyntöä koskevan päätöksen (tarvittaessa ja jos saatavilla):

.....
 .....
 .....

3.9 Todistuksen pois vetäminen

Tuomion antanut valtio voi vetää todistuksen pois ilmoittaen tämän toimenpiteen syyt, niin kauan kuin rangaistuksen täytäntöönpano ei ole vielä alkanut täytäntöönpanovaltiossa (13 artikla). Tuomion antanut valtio voi 17 artiklan 3 kohdan nojalla pyytää täytäntöönpanovaltiolta tietoa rangaistuksen täytäntöönpanon yksityiskohdista, ja täytäntöönpanovaltion on toimitettava sille tarkat tiedot vastauksessaan. Tämän jälkeen, ja

ennen kuin rangaistuksen täytäntöönpano on alkanut, tuomion antanut valtio voi päättää vetää todistuksen pois. Etenkin jos tuomion antanut valtio katsoo, että tuomitun siirtäminen saattaisi johtaa ennenaikaiseen vapauttamiseen, se voi päättää olla siirtämättä tuomittua ja vetää todistuksen pois.

Todistuksen pois vetämisen jälkeen täytäntöönpanovaltio ei saa enää panna rangaistusta täytäntöön.

II OSA: TUOMION TUNNUSTAMINEN JA RANGAISTUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

4. TUNNUSTAMISMENETTELY

4.1 *Tuomion tunnustamista koskevan päätöksen tekemisen enimmäismääräaika ja oikeussuojakeinot siirtopäätöstä vastaan*

Puitepäätöksellä pyritään perustamaan tuomioiden siirtämistä varten uusi, yksinkertaistettu ja tehostettu järjestelmä, jonka tarkoituksena on helpottaa ja nopeuttaa rajat ylittävää oikeudellista yhteistyötä. Tämän vuoksi siinä vahvistetaan määräajat, joiden kuluessa siirto on toteutettava. Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä mahdollisimman nopeasti, tunnustaako se tuomion ja paneeko se rangaistuksen täytäntöön, ja sen on ilmoitettava tuomion antaneelle valtiolle päätöksestään sekä mahdollisesta päätöksestä mukauttaa rangaistusta (12 artiklan 1 kohta). Lopullinen päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehtävä 90 päivän kuluessa tuomion ja todistuksen vastaanottamisesta (12 artiklan 2 kohta).

Määräajat voidaan ylittää vain poikkeustilanteissa. Tällöin täytäntöönpanovaltion on viipymättä ilmoitettava tuomion antaneelle valtiolle mitä tahansa keinoa käyttäen viivästyksen syyt ja arvio lopullisen päätöksen tekemiseen tarvittavasta ajasta (12 artiklan 3 kohta).

On selvää, että kaikkien jäsenvaltioiden olisi huolehdittava siitä, että tuomitut voivat käyttää heille kansallisen lainsäädännön mukaan kuuluvia oikeuksia ja oikeussuojakeinoja. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kun niiden järjestelmään sisällytetään oikeussuojakeinoja, korostetaan myös puitepäätöksessä säädettyjen määräaikojen noudattamisen tärkeyttä ⁽⁴⁹⁾.

SEU-sopimuksen 19 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot säätävät tarvittavista oikeussuojakeinoista tehokkaan oikeussuojan takaamiseksi unionin oikeuteen kuuluvilla aloilla (ks. myös EU:n perusoikeuskirjan 47 artikla oikeudesta tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin).

Tuomitut voivat hakea muutosta päätökseen, jonka mukaan tuomio tunnustetaan ja pannaan täytäntöön täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tällainen muutoksenhaku ei estä puitepäätöksen sujuvaa soveltamista ja että määräaikoja noudatetaan. Johdanto-osan 22 kappaleen mukaan lopullinen päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta, mahdollinen muutoksenhakumenettely mukaan lukien, on pääsääntöisesti tehtävä 90 päivän kuluessa tuomion ja todistuksen vastaanottamisesta.

Unionin tuomioistuin on puitepäätöksen 2002/584/YOS yhteydessä todennut, että kyseinen puitepäätös ei ole esteenä sille, että jäsenvaltiot säätävät muutoksenhausta, jolla lykätään oikeusviranomaisen päätöksen täytäntöönpanoa, edellyttäen, että lopullinen päätös tehdään puitepäätöksessä tarkoitetuissa määräajoissa ⁽⁵⁰⁾.

4.2 *Tuomion käännöstä koskeva pyyntö*

Yleensä tuomiosta ei pidä vaatia käännöstä (23 artiklan 2 kohta). On kuitenkin olemassa mahdollisuus, että täytäntöönpanovaltio vaatii käännöksen toimittamista tuomion tai sen keskeisten kohtien mukana. Voidakseen tehdä näin jäsenvaltion on ensinnäkin talletettava neuvoston pääsihteeristöön ilmoitus, jonka mukaan se haluaa saada tilaisuuden tehdä tällaisen pyynnön (23 artiklan 3 kohta). Toiseksi tällainen pyyntö voidaan esittää vain, jos täytäntöönpanovaltio pitää todistuksen sisältöä riittämättömänä rangaistuksen täytäntöönpanosta päättämiseksi, ja tarvittaessa täytäntöönpanovaltion ja tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen kuultua toisiaan siitä, mitkä tuomion keskeiset kohdat on käännettävä (23 artiklan 2 ja 3 kohta).

4.3 *Lykkääminen*

Puitepäätöksen mukaan tunnustamista tai siitä kieltäytymistä voidaan lykätä, jos todistus on puutteellinen tai jos se ei selvästikään vastaa tuomiota (11 artikla). Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi asettaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa todistus on täydennettävä tai oikaistava (ks. 9 artiklan 1 kohdan a alakohhta).

⁽⁴⁹⁾ Ks. eurooppalaisen pidätysmääräyksen osalta unionin tuomioistuimen tuomio 30.5.2013, asia C-168/13 PPU, Jeremy F., ECLI:EU:C:2013:358.

⁽⁵⁰⁾ Ks. myös unionin tuomioistuimen tuomio asiassa Jeremy F.

4.4 Väliaikainen säilöönotto

Jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa, täytäntöönpanovaltio voi tuomion antaneen valtion pyynnöstä pidättää tuomitun tai toteuttaa mitä tahansa muita toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella. Tällainen pidätyspyyntö voidaan tehdä ennen tuomion ja todistuksen saapumista tai ennen päätöstä tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta. Väliaikaisen säilöönoton kesto ei saa johtaa rangaistuksen keston pitenemiseen (14 artikla).

Tämän säännöksen avulla tuomion antanut valtio voi varmistaa, että tuomittu ei pakene esimerkiksi odottaessaan tulosta tutkinnassa, jossa täytäntöönpanovaltio tutkii, onko rangaistuksen täytäntöönpanosta huolehtiminen todella mahdollista.

5. Päätös tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta

5.1 Yleinen velvollisuus tunnustaa tuomio ja panna se täytäntöön

Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen on velvollinen lähettämään tuomion ja toteuttamaan viipymättä kaikki tarvittavat toimenpiteet rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi, jollei se päätä vedota johonkin perusteeseen kieltäytyä tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta (8 artiklan 1 kohta).

5.2 Täytäntöönpanovaltion suostumus

Täytäntöönpanovaltion suostumus on ennakkoodellytys kaikissa tilanteissa, jotka eivät kuulu 4 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdan soveltamisalaan eli joissa on kyse esimerkiksi kansalaisista, jotka eivät asu täytäntöönpanovaltiossa ja joita ei karkoteta kyseiseen valtioon, tai henkilöistä, jotka asuvat täytäntöönpanovaltiossa mutta eivät ole sen kansalaisia (4 artiklan 1 kohdan c alakohta). Tässä tapauksessa tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan, ja täytäntöönpanovaltiolla on oikeus kieltäytyä yhteistyöstä olemalla suostumatta siirtoon (johdanto-osan 8 kappale).

Kukin jäsenvaltio voi poiketa tästä säännöstä antamalla ilmoituksen, jonka mukaan sen ennakkosuostumusta ei tarvita tuomion ja todistuksen lähettämiseen (4 artiklan 7 kohta), jos tuomittu

- a) asuu ja on laillisesti oleskellut vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti täytäntöönpanovaltiossa ja säilyttää pysyvän oleskeluoikeuden kyseisessä valtiossa ⁽³¹⁾ ja/tai
- b) on täytäntöönpanovaltion kansalainen muissa kuin 4 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyissä tapauksissa.

Tällainen ilmoitus on pätevä jäsenvaltion suhteissa muihin jäsenvaltioihin, jotka ovat antaneet saman ilmoituksen puitepäätöksen hyväksymisen yhteydessä tai milloin tahansa sen jälkeen (4 artiklan 7 kohta).

Pannessaan puitepäätöstä täytäntöön jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joissa otetaan erityisesti huomioon tarkoitus edistää tuomitun sosiaalista kuntoutusta ja joiden perusteella niiden toimivaltaisten viranomaisten on päätettävä, suostutaanko 4 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisissa tapauksissa tuomion ja todistuksen lähettämiseen (4 artiklan 6 kohta).

Puitepäätöksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisiin ilmoituksiin voi tutustua Euroopan oikeudellisen verkoston verkkosivustolla ⁽³²⁾.

5.3 Luettelo 32 rikoksesta, joiden kohdalla kaksoisrangaistavuutta ei tutkita

Täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen olisi tarkistettava, katsooko pidätysmääräyksen antanut viranomainen jonkin rikoksista kuuluvan puitepäätöksen 7 artiklan 1 kohdassa olevaan 32 rikoksen luetteloon. Täytäntöönpanosta vastaava viranomainen voi tutkia teon kaksoisrangaistavuuden vain sellaisten rikosten osalta, joita ei mainita 32 rikoksen luettelossa.

On syytä korostaa, että 7 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen edellytysten arvioimiseksi merkitystä on ainoastaan tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisella teon määritelmällä ja siitä määrättävällä enimmäisrangaistuksella. Täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen on tunnustettava, mitä pidätysmääräyksen antanut viranomainen on ilmoittanut todistuksessa.

Puitepäätöksen mukaan jäsenvaltioilla on mahdollisuus jatkaa kaksoisrangaistavuuden soveltamista myös mainittujen 32 rikostyyppien osalta. Jotta tätä poikkeusta voidaan soveltaa, neuvoston pääsihteeristölle on jätettävä ilmoitus välineen hyväksymisen yhteydessä tai missä tahansa myöhemmässä vaiheessa, jonka jäsenvaltio katsoo asianmukaiseksi. Jäsenvaltiot voivat myös peruuttaa nämä ilmoitukset milloin tahansa (7 artiklan 4 kohta). Monet jäsenvaltiot ovat tehneet ilmoituksia, joiden ansiosta ne voivat tarkistaa kaksoisrangaistavuuden kaikkien rikosten osalta (ks. alaviite 14).

⁽³¹⁾ Käsite 'pysyvä oleskeluoikeus' määritellään kyseisen artiklan toisessa kohdassa.

⁽³²⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?l=FI&Id=36>

Unionin tuomioistuin tulkitse asiassa C-289/15, Grundza⁽⁵³⁾, antamassaan tuomiossa puitepäätöksen 7 artiklan 3 kohtaa ja 9 artiklan 1 kohdan d alakohdtaa (eli sitä, miten kaksoisrangaistavuuden vaatimusta olisi arvioitava). Tuomioistuin totesi seuraavaa:

”38 [...] kaksoisrangaistavuutta arvioitaessa täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on tutkittava, voiko rikoksen perustana olevista tosiseikoista itsessään, sellaisina kuin ne käyvät ilmi tuomion antaneessa valtiossa toimivaltaisen viranomaisen julistamasta tuomiosta, määrätä täytäntöönpanovaltiossa rikosoikeudellisia seuraamuksia siinä tapauksessa, että tosiseikat olisivat tapahtuneet kyseisen valtion alueella.

(...)

49 Kaksoisrangaistavuutta koskevassa arvioinnissa täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen ei kuitenkaan pidä tutkia sitä, onko tuomion antaneessa valtiossa suojattua etua loukattu, vaan se, olisiko samankaltainen kansallisessa lainsäädännössä suojattu etu siinä tapauksessa, että rikos olisi tapahtunut viranomaisen sijaintijäsenvaltion alueella, katsottu loukatuksi.”

5.4 Rangaistuksen mukauttaminen

Koska puitepäätös perustuu siihen, että jäsenvaltiot luottavat toistensa oikeusjärjestelmiin, tuomion antaneen valtion tuomarin ratkaisua olisi kunnioitettava. Periaatteessa sitä ei pitäisi tarkistaa eikä mukauttaa (8 artiklan 1 kohta)⁽⁵⁴⁾. Tästä niin kutsutusta täytäntöönpanon jatkuvuuden periaatteesta⁽⁵⁵⁾ on olemassa kaksi poikkeusta, jotka molemmat johtuvat siitä, että tuomion antaneessa valtiossa määrätty rangaistus ei ole kestoaltaan tai luonteeltaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen:

- 1) Rangaistuksen kesto on erilainen: Jos tuomion antaneen valtion rangaistus ei ole kestoaltaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen, viimeksi mainittu voi mukauttaa sitä ainoastaan, jos se ylittää samankaltaisista rikoksista täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä säädetyn enimmäisrangaistuksen (esimerkiksi sellaisista huumerikoksista määrätyn 14 vuoden tuomion siirto, joihin täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan voidaan soveltaa enintään 12 vuoden rangaistusta). Mukautettu rangaistus ei kuitenkaan saa olla lyhyempi kuin samankaltaisista rikoksista täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä säädetty enimmäisrangaistus (8 artiklan 2 kohta).
- 2) Rangaistuksen luonne on erilainen: Jos tuomion antaneen valtion rangaistus ei ole täytäntöönpanovaltion kansallisen lainsäädännön mukainen, täytäntöönpanovaltio voi mukauttaa rangaistusta sen omassa lainsäädännössä samankaltaisista rikoksista säädettyyn rangaistukseen tai toimenpiteeseen (esimerkiksi elinkautinen rangaistus voidaan mukauttaa 20 vuoden rangaistukseksi). Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuitenkin varmistettava, että mukautettu rangaistus tai toimenpide vastaa mahdollisimman pitkälti tuomion antaneessa valtiossa määrättyä alkuperäistä rangaistusta. Lisäksi täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi muuntaa alkuperäisen rangaistuksen taloudelliseksi rangaistukseksi (8 artiklan 3 kohta).

Molemmissa tilanteissa, kun mukauttaminen katsotaan tarpeelliseksi, täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisimman nopeasti ilmoitettava tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle päätöksestään mukauttaa rangaistusta (12 artiklan 1 kohta).

Jos tuomion antanut valtio ei hyväksy rangaistuksen mukauttamista, se voi päättää vetää todistuksen pois (13 artikla).

Mukautettu rangaistus ei saa olla luonteeltaan tai kestoaltaan ankarampi kuin tuomion antaneen valtion määräämä rangaistus (8 artiklan 4 kohta).

Niin kauan kuin rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa ei ole alkanut, tuomion antaneella valtiolla on mahdollisuus vetää todistus pois, jos se katsoo, että mukauttamispäätös on tuomitun siirtämiseen liittyvien alkuperäisten tarkoituserien vastainen (12 artiklan 1 kohta ja 13 artikla luettuina yhdessä).

Puitepäätöksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa käsitellään tuomion antaneen valtion alun perin määräämän rangaistuksen mukauttamista. Rangaistuksen mukauttamista koskevat säännökset eivät siten kata ennenaikaiseen ja ehdonalaiseen vapauttamiseen liittyviä järjestelyjä, koska nämä järjestelyt koskevat rangaistuksen täytäntöönpanoa. Rangaistuksen täytäntöönpanojärjestelyistä säädetään puitepäätöksen 17 artiklassa (ks. jäljempänä oleva 7.3 kohta).

⁽⁵³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 11.1.2017, asia C-289/15, Grundza, ECLI:EU:C:2017:4, kaksoisrangaistavuuden vaatimuksen soveltamisen ehtoja koskevien 7 artiklan 3 kohdan ja 9 artiklan 1 kohdan d alakohdan tulkinnasta.

⁽⁵⁴⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 13.12.2018, asia C-514/17, Sut, ECLI:EU:C:2018:1016, ja käsiteltävänä oleva Rechtbank Amsterdamin (Alankomaat) 20.7.2018 esittämä ennakkoratkaisupyyntö asiassa C-314/18, SF.

⁽⁵⁵⁾ Verrattavissa niin kutsuttuun muuntamisperiaatteeseen, jota sovelletaan Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimuksen nojalla. Ks. Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimuksen perusteluosa.

5.5 Perusteet tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiselle

Yleistä velvollisuutta tunnustaa ja panna täytäntöön lähetetty tuomio (vahvistettu 8 artiklan 1 kohdassa) rajoittavat perusteet tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiselle eli kieltäytymisperusteet (9 artikla). On tärkeää ottaa huomioon, että nämä perusteet ovat ainoat, joihin täytäntöönpanosta vastaava viranomainen voi vedota täytäntöönpanosta kieltäytyessään. Unionin tuomioistuin on tarkentanut puitepäättöksen 2002/584/YOS yhteydessä, että kieltäytymisperusteiden luettelo on tyhjentävä ⁽⁵⁶⁾.

Kieltäytymisperusteet olisi pantava täytäntöön siten, että niiden soveltaminen on toimivaltaiselle viranomaiselle valinnaista. Puitepäättöksen 9 artiklassa todetaan selkeästi, että toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tuomiota ja panemasta rangaistusta täytäntöön, mikä tarkoittaa, että täytäntöönpanosta vastaavalla toimivaltaisella viranomaisella on silti harkintavalta arvioida tapauskohtaisesti kieltäytymisperusteeseen vetoamisen aiheellisuutta ⁽⁵⁷⁾.

Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tuomiota ja panemasta rangaistusta täytäntöön, jos vähintään yhtä seuraavista tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteista voidaan soveltaa:

5.5.1 Puutteellinen tai virheellinen todistus (9 artiklan 1 kohdan a alakohta)

Puitepäättöksen 4 artiklassa tarkoitettu todistus on puutteellinen tai se ei selvästikään vastaa tuomiota eikä sitä ole täydennetty tai oikaistu täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen asettamassa kohtuullisessa määrääjassa.

5.5.2 Lähettämisen perusteet eivät täyty (9 artiklan 1 kohdan b alakohta)

Puitepäättöksen 4 artiklan 1 kohdassa esitetyt perusteet eivät täyty. Katso tarkennus 2.3.1 kohdassa.

5.5.3 Ne bis in idem -periaate (9 artiklan 1 kohdan c alakohta)

Rangaistuksen täytäntöönpano olisi *ne bis in idem* -periaatteen vastaista.

Unionin tuomioistuin on antanut useita tuomioita *ne bis in idem* -periaatteen tulkinnasta suhteessa Schengenin yleissopimuksen 54 artiklaan. Kyseisiä tuomioita sovelletaan puitepäättöksen 2002/584/YOS asiassa C-261/09, Mantello ⁽⁵⁸⁾, annetun tuomion nojalla. Tuomioissa täsmennetään mm. ilmaisuja ”lopullinen tuomio”, ”sama teko” ja ”rangaistus on suoritettu”. Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-129/14 PPU, Spasic ⁽⁵⁹⁾, antamassaan tuomiossa, että Schengenin yleissopimuksen 54 artikla ”sopii yhteen kyseisen periaatteen takaavan perusoikeuskirjan 50 artiklan kanssa”.

Schengenin yleissopimuksen 54 artikla.

”Henkilöä, jota koskevassa asiassa sopimuspuoli on antanut lainvoimaisen tuomion, ei voida syyttää samasta teosta toisen sopimuspuolen toimesta edellyttäen, että tämä henkilö on tuomion saatuaan suorittanut rangaistuksensa tai parhaillaan suorittaa sitä taikka että sitä ei voida tuomion antaneen sopimuspuolen lain mukaan enää suorittaa.”

EU:n perusoikeuskirjan 50 artikla

”Kielto syyttää ja rangaista oikeudenkäynnissä kahdesti samasta rikoksesta

Ketään ei saa panna syytteeseen tai rangaista rikoksesta, josta hänet on jo unionissa lopullisesti vapautettu tai tuomittu syylliseksi lain mukaisesti.”

5.5.4 Kaksoisrangaistavuuden puuttuminen (9 artiklan 1 kohdan d alakohta)

Puitepäättöksen 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tapauksessa ja, jos täytäntöönpanovaltio on tehnyt 7 artiklan 4 kohdan mukaisen ilmoituksen, 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tapauksessa täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tuomiota, jos se liittyy tekoihin, jotka eivät täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan olisi rikoksia.

Näin ollen tämä kieltäytymisperuste koskee

- 1) rikoksia, jotka eivät kuulu johonkin puitepäättöksen 7 artiklan 1 kohdassa lueteltujen rikosten ryhmään
- 2) rikoksia, jotka kuuluvat johonkin puitepäättöksen 7 artiklan 1 kohdassa lueteltujen rikosten ryhmään mutta joista voi tuomion antaneessa valtiossa seurata ainoastaan vapauden menetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on alle kolme vuotta, tai

⁽⁵⁶⁾ Ks. erityisesti tuomiot asiassa C-123/08, Wolzenburg, 57 kohta, ja yhdistetyissä asioissa C-404/15 ja C-659/15 PPU, Aranyosi ja Căldăraru, 80 kohta.

⁽⁵⁷⁾ Ks. tältä osin myös unionin tuomioistuimen tuomio 29.6.2017, asia C-579/15, Popławski, ECLI:EU:C:2017:503, 21 kohta.

⁽⁵⁸⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 16.11.2010, asia C-261/09, Mantello, ECLI:EU:C:2010:683.

⁽⁵⁹⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 27.5.2014, asia C-129/14 PPU, Spasic, ECLI:EU:C:2014:586.

3) kaikkia rikoksia, jos on tehty 7 artiklan 4 kohdan mukainen ilmoitus.

Vero-, tulli- ja valuutta-asioiden osalta tuomion tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta ei kuitenkaan voida kieltäytyä sillä perusteella, että täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä ei määrätä samantyyppisiä veroja tai että se ei sisällä veroja, tulleja tai valuuttatoimia koskevia samantyyppisiä säännöksiä kuin pidätysmääräyksen antaneen valtion lainsäädäntö.

Unionin tuomioistuin on selventänyt asiassa C-289/15, Grundza, antamassaan tuomiossa, miten kaksoisrangaistavuutta koskevaa vaatimusta on arvioitava (ks. 5.3 kohta).

5.5.5 Oikeus panna määrätty rangaistus täytäntöön on vanhentunut (9 artiklan 1 kohdan e alakohta)

Oikeus panna määrätty rangaistus täytäntöön on täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan vanhentunut.

5.5.6 Täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen koskemattomuus (9 artiklan 1 kohdan f alakohta)

Täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan on olemassa koskemattomuus, joka estää rangaistuksen täytäntöönpanon.

5.5.7 Rikosoikeudellisen vastuun vähimmäisikäraja ei täyty (9 artiklan 1 kohdan g alakohta)

Rangaistus on määrätty henkilölle, jota ei täytäntöönpanovaltion lain mukaan olisi ikänsä puolesta voitu asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen teoista, joista tuomio on annettu.

Rikosoikeudellisen vastuun vähimmäisikäraja määritellään eri jäsenvaltioissa eri tavoin. Tätä kieltäytymisperustetta voidaan soveltaa, jos kyseiseen henkilöön voitaisiin täytäntöönpanovaltiossa hänen ikänsä vuoksi soveltaa ainoastaan siviilioikeudellisia tai hallinnollisia mutta ei rikosoikeudellisia menettelyjä.

Unionin tuomioistuin on puitepäätöksen 2002/584/YOS⁽⁶⁰⁾ yhteydessä tarkentanut, että täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on kieltäydyttävä luovuttamasta ainoastaan niitä alaikäisiä, jotka täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan eivät vielä ole saavuttaneet ikää, jossa he ovat rikosoikeudellisessa vastuussa teoista, joihin eurooppalainen pidätysmääräys perustuu⁽⁶¹⁾. Tämän arvioimiseksi oikeusviranomaisen on ainoastaan varmennettava, onko kyseinen henkilö saavuttanut vähimmäisikärajan, jonka ylittyään hän on täytäntöönpanovaltiossa rikosoikeudellisessa vastuussa teoista, joihin eurooppalainen pidätysmääräys perustuu. Viranomaisen ei tarvitse ottaa huomioon mitään lisäehtoja, jotka liittyvät kyseisen henkilön olosuhteisiin perustuvaan arvioon ja joiden on nimenomaan täyttyttävä, jotta alaikäinen voidaan panna syytteeseen ja tuomita tällaisista teoista kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla.

5.5.8 Rangaistuksesta suorittamatta oleva osa on liian lyhyt (9 artiklan 1 kohdan h alakohta)

Ajankohtana, jona täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen on vastaanottanut tuomion, rangaistuksesta oli enää suorittamatta alle kuusi kuukautta.

Koska puitepäätöksessä asetettu enimmäismääräaika on 120 päivää (90 päivää tuomion tunnustamista koskevan päätöksen tekemiseen, katso 12 artiklan 2 kohta + 30 päivää tuomitun siirtämiseen, katso 15 artiklan 1 kohta), täytäntöönpanovaltio ei voi katsoa siirtämistä aiheelliseksi, jos rangaistuksesta on enää suorittamatta alle kuusi kuukautta. Tässä yhteydessä merkityksellinen on ajankohta, jolloin täytäntöönpanovaltio vastaanotti tuomion.

5.5.9 Oikeudenkäynnit, joissa vastaaja ei ole läsnä (9 artiklan 1 kohdan i alakohta)

Puitepäätöksellä 2009/299/YOS muutettiin puitepäätöstä 2008/909/YOS muuttamalla vastaajan poissa ollessa tehtyjä päätöksiä koskevaa 9 artiklan 1 kohdan i alakohtaa. Näillä säännöksillä säädelyissä tilanteissa täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen vastaanottama tuomio koskee sellaisen rangaistuksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa, joka on annettu tuomion antaneessa valtiossa vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä.

Puitepäätöksen 9 artiklan 1 kohdan i alakohta sisältää kieltäytymisperusteen, jos vastaaja ei 4 artiklassa tarkoitetun todistuksen mukaan ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

Tästä säännöstä on kuitenkin useita poikkeuksia. Täytäntöönpanosta vastaava viranomainen ei voi kieltäytyä rangaistuksen tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan pyynnön täytäntöön panemisesta sellaisen päätöksen perusteella, joka on tehty vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä, jos todistuksessa todetaan, että kyseinen henkilö tuomion antaneen valtion kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määriteltujen menettelyvaatimusten mukaisesti

⁽⁶⁰⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 23.1.2018, asia C-367/16, Dawid Piotrowski, ECLI:EU:C:2018:27.

⁽⁶¹⁾ Puitepäätöksen 2002/584/YOS 3 artiklan 3 kohdan mukaan tämä kieltäytymisperuste on ehdoton, kun taas puitepäätöksen 2008/909/YOS mukaan se on valinnainen.

i) asianmukaiseen aikaan

- joko oli saanut haasteen henkilökohtaisesti tiedoksi ja siten saanut tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tai oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon kyseisen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä,

ja

- hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä,

tai

ii) oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä,

tai

iii) sen jälkeen, kun päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsitteilyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen:

- nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitautu päätöstä,

tai

- ei pyytänyt uudelleenkäsitteilyä tai hakenut muutosta määräajassa.

Unionin tuomioistuin on jo antanut tuomioita oikeudenkäynneistä, joissa vastaaja ei ole läsnä, puitepäätöksen 2002/584/YOS yhteydessä.

Asiassa C-399/11, Melloni ⁽⁶²⁾, annettu tuomio koski sitä, onko puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 a artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että se estää täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaisesta tässä säännöksessä täsmennetyissä tapauksissa asettamasta rangaistuksen täytäntöön panemiseksi annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle ehdon, jonka mukaan vastaajan poissa ollessa annetulla tuomiolla ratkaistua asiaa on voitava tarkastella uudelleen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa.

Unionin tuomioistuin katsoi, että puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 a artiklan 1 kohdassa säädetään rangaistuksen täytäntöön panemiseksi annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevasta harkinnanvaraisesta kieltäytymisperusteesta tilanteessa, jossa kyseinen henkilö on tuomittu hänen ollessaan poissa oikeudenkäynnistä. Tähän vaihtoehtoon liittyy kuitenkin neljä poikkeusta, joista on säädetty puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 a artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa. Tuomioistuin katsoi, että näissä neljässä tilanteessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi asettaa poissa olevana tuomitun henkilön luovuttamisen ehdoksi sitä, että asiaa on voitava tarkastella uudelleen henkilön itsensä läsnä ollessa.

Lisäksi on annettu useita tuomioita, jotka koskevat puitepäätöksen 2002/584/YOS 4 a artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ilmaisun 'päätökseen johtanut oikeudenkäynti' tulkintaa ⁽⁶³⁾.

5.5.10 Syyttäminen ennen siirtoa tehdyistä rikoksista (9 artiklan 1 kohdan j alakohhta)

Täytäntöönpanovaltio, ennen kuin päätös tehdään 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tekee 18 artiklan 3 kohdan mukaisen suostumusta koskevan pyynnön tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle ja tuomion antanut valtio ei anna 18 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti suostumustaan asianomaisen henkilön syyttämiseen, tuomitsemiseen tai muuhun hänen vapautensa riistämiseen täytäntöönpanovaltiossa ennen kyseistä siirtoa tehdystä muusta kuin siirron perusteena olleesta rikoksesta. Johdanto-osan 23 kappaleen mukaan 18 artiklan 1 kohdassa säädetään, että erityissääntöä sovelletaan vain silloin, kun henkilö on siirretty täytäntöönpanovaltioon, jollei 2 kohdassa luetelluista poikkeuksista muuta johdu. Sitä ei sen vuoksi olisi sovellettava silloin, kun henkilöä ei ole siirretty täytäntöönpanovaltioon, kuten esimerkiksi silloin, kun henkilö on paennut täytäntöönpanovaltioon.

⁽⁶²⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 26.2.2013, asia C-399/11, Melloni, ECLI:EU:C:2013:107.

⁽⁶³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomiot 24.5.2016, asia C-108/16 PPU, Dworzecki, ECLI:EU:C:2016:346; 10.8.2017, asia C-270/17 PPU, Tupikas, ECLI:EU:C:2017:628; 10.8.2017, asia C-271/17 PPU, Zdiziaszek, ECLI:EU:C:2017:629 ja 22.12.2017, asia C-571/17 PPU, Ardic, ECLI:EU:C:2017:1026.

5.5.11 Psykiatrian tai terveydenhuollon alan toimenpide tai muu vapauden menetyksen käsittävä toimenpide (9 artiklan 1 kohdan k alakohhta)

Määrättyyn rangaistukseen sisältyy psykiatrian tai terveydenhuollon alan toimenpide tai muu vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, jota, sen estämättä mitä 8 artiklan 3 kohdassa säädetään, täytäntöönpanovaltio ei voi panna täytäntöön tämän jäsenvaltion oikeus- tai terveydenhuoltojärjestelmän mukaisesti.

Johdanto-osan 19 kappaleessa todetaan, että 9 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa täytäntöönpanovaltion olisi harkittava mahdollisuutta mukauttaa rangaistusta tämän puitepäättöksen mukaisesti ennen kuin se kieltäytyy tunnustamasta ja panemasta täytäntöön rangaistusta, joka käsittää muun toimenpiteen kuin vapausrangaistuksen.

Johdanto-osan 20 kappaleen mukaan 9 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettua kieltäytymisperustetta voidaan soveltaa myös tapauksissa, joissa henkilön ei ole todettu syyllistyneen rikokseen, vaikka toimivaltainen viranomais on pannut rikoksen seurauksena täytäntöön vapauden menetyksen käsittävän toimenpiteen, joka on muu kuin vapausrangaistus.

5.5.12 Ekstraterritoriaalisuus (9 artiklan 1 kohdan l alakohhta)

Tuomio liittyy rikoksiin, jotka katsotaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan tehdyiksi kokonaan tai huomattavalta tai olennaiselta osaltaan täytäntöönpanovaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa.

Johdanto-osan 21 kappaleen mukaan alueellisuuteen liittyvää kieltäytymisperustetta olisi sovellettava ainoastaan poikkeustapauksissa ja niin, että pyritään tämän puitepäättöksen säännösten mukaiseen mahdollisimman laajaan yhteistyöhön ottaen samalla huomioon sen tarkoituksen. Tämän kieltäytymisperusteen soveltamista koskevan päätöksen olisi aina perustuttava tapauskohtaiseen analyysiin ja sitä edeltäviin tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten välisiin kuulemisiin.

5.6 Osittainen tunnustaminen ja täytäntöönpano

Puitepäättöksen mukaan täytäntöönpanovaltio voi kuulla tuomion antaneen valtion toimivaltaista viranomaista tarkoituksin päästä sopimukseen rangaistuksen osittaisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sen sijaan, että se kieltäytyisi yhteistyöstä, jos rangaistuksen tunnustaminen kokonaisuudessaan ei ole mahdollista (10 artikla).

Valtiot voivat tapauskohtaisesti sopia rangaistuksen osittaisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta vahvistamiensa ehtojen mukaisesti edellyttäen, että tämä tunnustaminen ja täytäntöönpano eivät johda rangaistuksen pidentymiseen. Jos sopimukseen ei päästä, todistus vedetään pois.

6. Tuomitun siirtäminen

6.1 Fyysisen siirron määräajat

Perusperiaate on, että jos tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa, hänet siirretään tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion keskenään sopimana ajankohtana ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun täytäntöönpanovaltio on tehnyt tuomion tunnustamista ja rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen, paitsi jos ennalta arvaamattomat olosuhteet estävät siirtämisen (15 artiklan 1 kohta).

Jos ennalta arvaamattomat olosuhteet estävät tuomitun siirtämisen 15 artiklan 1 kohdassa asetetussa määräajassa, tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten on otettava välittömästi yhteyttä toisiinsa. Siirto tehdään heti, kun nämä olosuhteet ovat lakanneet. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi ilmoitettava tästä täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja sovittava uudesta siirtopäivästä. Tällöin siirto suoritetaan 10 päivän kuluessa näin sovitusta uudesta päivästä (15 artiklan 2 kohta).

6.2 Kauttakuljetus toisen jäsenvaltion kautta

Jotta voidaan taata tuomitun esteetön kauttakuljetus tuomion antaneesta valtiosta täytäntöönpanovaltioon muiden jäsenvaltioiden alueen kautta, tuomion antanut valtio lähettää jäljennöksen todistuksesta ja kauttakuljetuspyynnön asianomaisille jäsenvaltioille, joiden on sallittava kauttakuljetus. Jäsenvaltion, jolta kauttakuljetusta pyydetään, on ilmoitettava päätöksensä viimeistään viikon kuluttua kauttakuljetuspyynnön vastaanottamisesta (16 artiklan 1–3 kohta).

Todistuksen jäljennöksen ja kauttakuljetuspyynnön lähettämistä ei edellytetä, jos käytetään ilmakuljetusta ilman suunniteltua välilaskua yhden tai useamman jäsenvaltion alueelle (ks. 16 artiklan 5 kohta).

6.3 Siirtokulut

Puitepäättöksen soveltamisesta aiheutuvista kuluista vastaa täytäntöönpanovaltio, lukuun ottamatta tuomitun siirrosta täytäntöönpanovaltioon aiheutuvia kuluja ja kuluja, jotka syntyvät pelkästään tuomion antaneen valtion alueella (24 artikla).

6.4 Matkustusasiakirjat

Vaikka matkustusasiakirjoja ei mainitakaan puitepäättöksessä, ne ovat puitepäättöksen sujuvan käytännön soveltamisen kannalta tärkeä tekijä. Voimassa oleva matkustusasiakirja katsotaan siirron ratkaisevaksi ja välttämättömäksi edellytykseksi (katso tarkemmat tiedot oppaasta "EuroPris Resource Book on the Transfer of Prisoners" ⁽⁶⁴⁾).

7. Rangaistuksen täytäntöönpano

7.1 Täytäntöönpanoon sovellettava lainsäädäntö

Puitepäättöksessä todetaan selvästi, että rangaistuksen täytäntöönpanoon sovelletaan täytäntöönpanovaltion lainsäädäntöä. Ainoastaan täytäntöönpanovaltion viranomaisilla on toimivalta päättää täytäntöönpanomenetelyistä ja määrätä kaikista niihin liittyvistä toimenpiteistä, myös ennenaikaiseen ja ehdonalaiseen vapauteen päästämisen perusteista (17 artikla).

7.2 Tuomion lyhentäminen

Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on vähennettävä suoritettavan vapausrangaistuksen kokonaisuudesta koko se aika, joka vapausrangaistuksesta on jo suoritettu sen rangaistuksen johdosta, jonka osalta tuomio on annettu (17 artiklan 2 kohta) ⁽⁶⁵⁾.

7.3 Ennenaikainen ja ehdonalaisten vapauttaminen

Se, miten pitkään tuomittu lopulta istuu vankilassa, riippuu pitkälti siitä, mitä täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä säädetään ennenaikaisesta ja ehdonalaisesta vapauttamisesta. Erot jäsenvaltioiden välillä ovat tässä suhteessa suuret: joissain jäsenvaltioissa tuomittu vapautetaan, kun hän on kärsinyt tuomiosta esimerkiksi kaksi kolmasosaa, toisissa jo yhden kolmasosan jälkeen ⁽⁶⁶⁾.

Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollista ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevasta sovellettavasta säännöksestä. Kun nämä tiedot on ilmoitettu, tuomion antanut valtio voi suostua säännösten soveltamiseen tai päättää vetäytyä todistuksen pois ja päättää siirtoprosessin (17 artiklan 3 kohta).

Jäsenvaltioilla on mahdollisuus säätää, että missä tahansa ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevassa päätöksessä voidaan ottaa huomioon tuomion antaneen valtion ilmoittamat kansallisen lainsäädännön säännökset, joiden mukaan tuomitulla on oikeus ennen aikaiseen tai ehdonalaiseen vapauttamiseen tietyinä ajankohtana (17 artiklan 4 kohta).

On suositeltavaa, että täytäntöönpanovaltio viestii selkeästi ja toimittaa tuomion antaneelle valtiolle ja tuomitulle selvityksen sovellettavista ehdonalaista vapauttamista koskevista säännöksistään. Pelkästään sovellettaviin säännöksiin viittaaminen ei välttämättä riitä.

7.4 Yleinen armahdus, armahdus

Sekä tuomion antanut valtio että täytäntöönpanovaltio voivat myöntää tuomitulle yleisen armahduksen tai armahduksen (19 artiklan 1 kohta).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.europpris.org/file/europpris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁶⁵⁾ Tuomion antaneen valtion vankilassa suoritettujen töiden huomioon ottaminen täytäntöönpanovaltiossa, katso unionin tuomioistuimen (suuri jaosto) tuomio 8.11.2016, asia C-554/14, Ognyanov, ECLI:EU:C:2016:835. Tässä tapauksessa tuomioistuimien katsoi, että puitepäättöstä on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännölle, jota tulkitaan siten, että täytäntöönpanovaltio saa lyhentää tuomitun rangaistusta tämän vankeusaikanaan tuomion antaneessa valtiossa tekemän työn perusteella, kun viimeksi mainitun valtion toimivaltaiset viranomaiset eivät kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti ole myöntäneet tällaista rangaistuksen lyhennystä.

⁽⁶⁶⁾ Ks. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 15.3.2005, päätös nro 38704/03, Veermä v. Suomi, ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 27.6.2006, päätös nro 28578/03, Szabo v. Ruotsi. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin katsoi, että vankeuden tosiasiallisesti pidempi kesto täytäntöönpanovaltiossa ei sinänsä tehnyt vapauden menetyksestä mielivaltaista, kunhan suoritettava rangaistus ei ollut pidempi kuin tuomiovaltiossa rikosoikeudenkäynnissä määrätty rangaistus. Tuomioistuin ei kuitenkaan sulkenut pois mahdollisuutta, että selvästi pidempi tosiasiallinen rangaistus voisi muodostaa perusteen Euroopan ihmisoikeussopimuksen 5 artiklan soveltamiselle tuomiovaltiota vastaan. Tässä tapauksessa olisi kuitenkin osoitettava, että on olemassa perusteltu syy uskoa, että täytäntöönpanovaltiossa suoritettavan rangaistuksen kesto olisi selvästi kohtuuton suhteessa rangaistukseen, joka olisi täytynyt suorittaa tuomiovaltiossa.

7.5 Tuomion uudelleenkäsittely

Jos taas haetaan tuomion uudelleenkäsittelyä, vain tuomion antanut valtio voi päättää tuomion uudelleenkäsittelyä koskevista hakemuksista (19 artiklan 2 kohta).

7.6 Oikeus panna tuomio täytäntöön

Tuomion antanut valtio ei saa jatkaa rangaistuksen täytäntöönpanoa sen jälkeen, kun sen täytäntöönpano on alkanut täytäntöönpanovaltiossa, paitsi tapauksissa, joissa oikeus panna rangaistus täytäntöön palautuu tuomion antaneelle valtiolle, kun täytäntöönpanovaltio on ilmoittanut sille rangaistuksen osittaisesta täytäntöön panematta jättämisestä (22 artikla).

7.7 Ilmoitusvelvollisuudet

Puitepäätöksessä vahvistetaan tuomion antanutta valtiota ja täytäntöönpanovaltiota koskevat yksityiskohtaiset ilmoitusvelvollisuudet ennen ja jälkeen siirron.

Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle päätöksestä tai toimenpiteestä, jonka seurauksena rangaistuksen täytäntöönpanokelpoisuus lakkaa välittömästi tai tietyn ajan kuluessa (20 artikla). Tästä syystä täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on lopetettava rangaistuksen täytäntöönpano heti, kun se on saanut tämän tiedon.

Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisella tavalla, josta jää kirjallinen todiste (21 artikla)

- a) tuomion ja todistuksen lähettämisestä toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sen vuoksi, että täytäntöönpanovaltiolla ei ollut toimivaltaa sen tunnustamiseen
- b) siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano on käytännössä mahdotonta siksi, että tuomittua ei tavoiteta täytäntöönpanovaltion alueelta sen jälkeen, kun tuomio ja todistus on toimitettu täytäntöönpanovaltiolle, jolloin täytäntöönpanovaltiolla ei ole velvollisuutta panna rangaistusta täytäntöön
- c) lopullisesta päätöksestä tunnustaa tuomio ja panna rangaistus täytäntöön, mukaan lukien päätöksen päivämäärä
- d) päätöksestä olla tunnustamatta tuomiota ja panematta täytäntöön rangaistusta kieltäytymisperusteiden perusteella (9 artikla) päätöstä koskevine perusteluineen
- e) päätöksestä mukauttaa rangaistusta (8 artiklan 2 tai 3 kohta) päätöstä koskevine perusteluineen
- f) päätöksestä olla panematta rangaistusta täytäntöön, jos on myönnetty yleinen armahdus tai armahdus (19 artiklan 1 kohta) päätöstä koskevine perusteluineen
- g) ehdonalaisen vapauden alkamis- ja päättymisajasta, jos tuomion antaneen valtion todistuksessa niin ilmoitetaan
- h) tuomitun pakenemisesta vankeudesta
- i) rangaistuksen täytäntöönpanosta heti kun se on suoritettu loppuun.

8. Erityissääntö

Täytäntöönpanovaltioon siirrettyä henkilöä ei saa syyttää tai tuomita tai riistää häneltä muulla tavoin vapautta ennen hänen siirtoaan tehdyn muun kuin siirron perusteena olleen rikoksen johdosta (18 artikla).

Johdanto-osan 23 kappaleen mukaan erityissääntöä sovelletaan vain silloin, kun henkilö on siirretty täytäntöönpanovaltioon. Sitä ei sen vuoksi pitäisi soveltaa silloin, kun henkilöä ei ole siirretty täytäntöönpanovaltioon, kuten esimerkiksi silloin, kun henkilö on paennut täytäntöönpanovaltioon.

Erityissääntöön on kuitenkin olemassa tiettyjä poikkeuksia (ks. 18 artiklan 2 kohta). Henkilö voidaan siten panna syytteeseen täytäntöönpanovaltiossa,

- a) kun henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua täytäntöönpanovaltion alueelta, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut mainitulle alueelle sieltä poistuttuaan;
- b) kun rikoksesta ei voi seurata vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä turvaamistoimenpide;
- c) kun rikosoikeudenkäynti ei johda henkilökohtaista vapautta rajoittavaan toimenpiteeseen;

- d) kun tuomittu voisi joutua muun kuin vapauden menetyksen käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen kohteeksi, mukaan lukien taloudellinen rangaistus taikka sellaisen sijasta määrätty toimenpide, vaikka tällainen sijasta määrätty toimenpide voisi rajoittaa hänen henkilökohtaista vapauttaan;
- e) kun tuomittu on suostunut siirtoon;
- f) kun tuomittu on siirtämisen jälkeen nimenomaisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön tiettyjen hänen siirtoaan edeltäneiden rikosten osalta. Luopumislomitus annetaan täytäntöönpanovaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille, ja se on kirjattava tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Luopumislomitus on annettava tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena sen seurauksista. Tätä varten henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa;
- g) muissa kuin edellä mainituissa tapauksissa, jos tuomion antanut valtio antaa suostumuksensa.

Suostumusta on pyydetävä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselta viranomaiselta, ja pyyntöön on liitettävä puitepäätöksen 2002/584/YOS 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja artiklassa tarkoitettu käännös ⁽⁶⁷⁾. Suostumus on annettava, jos mainitun puitepäätöksen mukainen velvollisuus henkilön luovuttamiseen on olemassa. Päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Mainitun puitepäätöksen 5 artiklassa ⁽⁶⁸⁾ tarkoitetuissa tilanteissa täytäntöönpanovaltion on annettava mainitussa artiklassa säädetty takuut (ks. 18 artiklan 3 kohta).

III OSA – SEKALAISTA

9. Toimivaltaisten viranomaisten välinen viestintä menettelyn eri vaiheissa

Puitepäätöksen mukaan tuomion antanut valtio ja täytäntöönpanovaltio kuulevat toisiaan säännöllisesti prosessin eri vaiheissa. Tämä kuuleminen on usein tarkoitettu menettelyn pakolliseksi osaksi yhteistyön tehostamiseksi.

1. Täytäntöönpanovaltion on kuultava tuomion antanutta valtiota, kun se aikoo vedota 9 artiklan 1 kohdan a, b, c, i, k ja l alakohdassa lueteltuihin kieltäytymisperusteisiin (9 artiklan 3 kohta).
2. Täytäntöönpanovaltio voi kuulla tuomion antaneen valtion toimivaltaista viranomaista tapauskohtaisesti tarkoituksin päästä sopimukseen rangaistuksen osittaisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sen sijaan, että se kieltäytyisi yhteistyöstä, jos rangaistuksen tunnustaminen kokonaisuudessaan ei ole mahdollista (10 artikla).
3. Mikäli ennalta arvaamattomat olosuhteet estävät siirron toteuttamisen valtioiden alun perin sopimana päivänä, tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion on kuultava toisiaan päättääkseen uudesta siirtopäivästä (12 artiklan 3 kohta).

Menettelyyn osallistuvien jäsenvaltioiden välinen viestintä on toteutettava millä hyvänsä asianmukaisella tavalla eli sähköpostitse, puhelimitse tai kirjallisesti (ks. tässä yhteydessä myös johdanto-osan 18 kappale).

Euroopan oikeudellisen verkoston ja Eurojustin tehtävä on helpottaa toimivaltaisten viranomaisten välistä viestintää ⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁷⁾ Puitepäätöksen 2002/584/YOS 8 artiklan 1 kohdan mukaan seuraavat tiedot on annettava: a) etsityn henkilöllisyys ja kansalaisuus; b) pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite; c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen tuomioistuimen päätös; d) rikoksen laatu ja oikeudellinen luokitus; e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on osallisena rikokseen; f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lainvoimainen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetty rangaistusasteikko; g) mahdollisuuksien mukaan rikoksen muut seuraukset.

⁽⁶⁸⁾ Puitepäätöksen 2002/584/YOS 5 artikla sisältää seuraavat takuut:

- jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, mainitun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi voidaan asettaa se, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmään sisältyy säännöksiä siitä, että määrätty rangaistusta tarkistetaan anomuksesta tai viimeistään 20 vuoden kuluttua, tai säännöksiä, joiden nojalla anotaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättämiseen tähtääviä armahdustoimenpiteitä, joihin henkilö on oikeutettu pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan;
- jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.

⁽⁶⁹⁾ Ks. Euroopan oikeudellisen verkoston ja Eurojustin yhteinen asiakirja ”What can we do for you?” (”Miten voimme auttaa?”), joka on saatavilla sekä Euroopan oikeudellisen verkoston että Eurojustin verkkosivustolla.

10. Suhde muihin sopimuksiin

Puitepäättös on 5. joulukuuta 2011 alkaen korvannut EU:n jäsenvaltioiden välisten siirtojen osalta seuraavat välineet, joita kuitenkin sovelletaan edelleen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välillä (26 artiklan 1 kohta):

- Euroopan neuvoston vuoden 1983 yleissopimus (sopimus nro 112) ja siihen vuonna 1997 tehty lisäpöytäkirja (sopimus nro 167);
- rikosoikeudellisten tuomioiden kansainvälisestä pätevydestä vuonna 1970 tehty Euroopan neuvoston yleissopimus (sopimus nro 70);
- vuonna 1990 tehdyn Schengenin yleissopimuksen III osaston 5 luku; sekä
- ulkomaisten rikosoikeudellisten tuomioiden täytäntöönpanosta vuonna 1991 tehty Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden välinen yleissopimus.

Jäsenvaltiot voivat jatkaa 27. päivän marraskuuta 2008 jälkeen voimassa olevien kahden- tai monenvälisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista tai tehdä sellaisia sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa tämän puitepäättöksen tavoitteita ja sikäli kuin ne edelleen yksinkertaistavat tai helpottavat rangaistusten täytäntöönpanomenettelyjä (26 artiklan 2 ja 3 kohta). Jäsenvaltioiden on toimitettava neuvostolle ja komissiolle päivitetyt tiedot tällaisista sovellettavista kahdenvälisistä sopimuksista tai mahdollisista uusista sopimuksista tai järjestelyistä kolmen kuukauden kuluessa niiden allekirjoittamisesta (26 artiklan 4 kohta) ⁽⁷⁰⁾.

11. Yhteydet muihin rikosasioissa tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyviin välineisiin

11.1 Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehty puitepäättös 2002/584/YOS

Tämän puitepäättöksen ja puitepäättöksen 2002/584/YOS välisestä yhteydestä on säädetty ensin mainitun puitepäättöksen 25 artiklassa ja johdanto-osan 12 kappaleessa.

Puitepäättöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdassa todetaan, että jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, tämä valtio voi panna rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

Puitepäättöksen 2002/584/YOS 5 artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide ⁽⁷¹⁾.

Puitepäättöksen 25 artiklan ja johdanto-osan 12 kappaleen mukaan tapauksissa, joissa sovelletaan puitepäättöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohtaa ja 5 artiklan 3 kohtaa, rangaistuksen täytäntöönpanossa sovelletaan tarvittavin muutoksin kansallista lainsäädäntöä, jolla pannaan täytäntöön puitepäättöstä 2008/909/YOS, sikäli kuin se on puitepäättöksen 2002/584/YOS mukainen. Tämä tarkoittaa myös, että rangaistuksen mukauttamista koskevien sääntöjen sisältämiä rajoituksia (eli puitepäättöksen 8 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanon jatkuvuuden periaatetta) on noudatettava ⁽⁷²⁾.

Unionin tuomioistuin on myös tarkentanut, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen puitepäättöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan nojalla edellyttää täytäntöönpanojäsenvaltion todellista sitoumusta panna täytäntöön etsitylle henkilölle määrätty vapausrangaistus, joten pelkästään sen seikan, että kyseinen valtio ilmoittaa "valmiudesta" vastata mainitun rangaistuksen täytäntöönpanosta, ei voida katsoa oikeuttavan tällaista kieltäytymistä ⁽⁷³⁾.

Tämä tarkoittaa, että ennen kuin eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäydytään puitepäättöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan nojalla, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tutkittava, onko tosiasiaa mahdollista panna rangaistus täytäntöön sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti soveltaen puitepäättöstä 2008/909/YOS.

Mikäli täytäntöönpanojäsenvaltio katsoo, ettei se voi taata täytäntöönpanoa itse, se on velvollinen rankaisemattomuuden välttämiseksi panemaan täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja siten luovuttamaan etsityn henkilön määräyksen antaneeseen jäsenvaltioon ⁽⁷⁴⁾.

⁽⁷⁰⁾ Tällaisia kahdenvälisiä sopimuksia on tällä hetkellä voimassa Pohjoismaiden (Ruotsi, Tanska ja Suomi) välillä sekä Slovakian ja Tšekin välillä.

⁽⁷¹⁾ Ks. käsiteltävänä oleva ennakkoratkaisupyyntö, jonka Rechtbank Amsterdam (Alankomaat) on esittänyt 8.5.2018 (asia C-314/18, Openbaar Ministerie v. SF).

⁽⁷²⁾ Ks. käsiteltävänä oleva ennakkoratkaisupyyntö, jonka Rechtbank Amsterdam (Alankomaat) on esittänyt 8.5.2018 (asia C-314/18, Openbaar Ministerie v. SF).

⁽⁷³⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 29.6.2017, asia C-579/15, Popławski, ECLI:EU:C:2017:503, 22 kohta.

⁽⁷⁴⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 29.6.2017, asia C-579/15, Popławski, ECLI:EU:C:2017:503, 22 kohta.

Aiempaan eurooppalaiseen pidätysmääräykseen liittyvät tiedot on ilmoitettava todistuksen laatikossa f:

f) Suhde aiempiin eurooppalaisiin pidätysmääräyksiin:

- ☐ Eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapausrangaistuksen tai vapaudenrajoituksen käsittävän turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ja täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio panee rangaistuksen tai vapaudenrajoituksen käsittävän turvaamistoimenpiteen täytäntöön (eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen 4 artiklan 6 kohta).

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamispäivä ja mahdollinen viitenumero

.....

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen nimi: .....

Täytäntöönpanoa koskevan päätöksen päivämäärä ja mahdollinen viitenumero: .....

Rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen tehneen viranomaisen nimi: .....

- ☐ Eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten sellaista henkilöä vastaan, joka on täytäntöönpanovaltion kansalainen tai asuu tässä valtiossa, ja täytäntöönpanovaltio on luovuttanut henkilön sillä ehdolla, että hänet palautetaan takaisin täytäntöönpanovaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapauden menetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide (eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen 5 artiklan 3 kohta).

Henkilön luovutusta koskevan päätöksen antamisen päivämäärä: .....

Luovutus päätöksen tehneen viranomaisen nimi: .....

Päätöksen numero (jos käytettävissä): .....

Henkilön luovutuspäivä (jos käytettävissä): .....

11.2 Muut välineet

11.2.1 Uhrien oikeuksia koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU ⁽⁷⁵⁾

Uhrien oikeuksia koskevan direktiivin 2012/29/EU, jäljempänä 'uhrien oikeuksia koskeva direktiivi', mukaan uhreille on ilmoitettava rikoksentekijän vapauttamisesta vankeudesta (direktiivin 6 artiklan 5 kohta). Lisäksi puitepäättöksen 21 artiklan h ja i kohdassa säädetään, että täytäntöönpanovaltion on ilmoitettava tuomion antaneelle valtiolle tuomitun pakenemisesta vankeudesta ja tuomitun vapauttamisesta (kun rangaistuksen täytäntöönpano on suoritettu loppuun). Uhreilla ei kuitenkaan ole oikeutta saada ilmoitusta siirrosta. Tapauksissa, joissa tiedetään, että vapauttaminen saattaa vaikuttaa uhrien oikeuksiin, suositellaan, että tuomion antanut valtio jakaa tämän tiedon täytäntöönpanovaltion kanssa.

11.2.2 Neuvoston puitepäättös 2008/947/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi ⁽⁷⁶⁾

On tehtävä selvä ero puitepäättöksen 2008/909/YOS ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi tehdyn puitepäättöksen 2008/947/YOS, jäljempänä 'puitepäättös 2008/947/YOS', välillä. Jälkimmäisessä puitepäättöksessä tehdään selväksi, että sitä ei sovelleta sellaisten rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanoon, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide ja jotka kuuluvat neuvoston puitepäättöksen 2008/909/YOS soveltamisalaan (puitepäättöksen 2008/947/YOS 1 artiklan 3 kohdan a alakohta). Lisäksi mainitussa puitepäättöksessä tarkoitetaan 'vaihtoehtoisella seuraamuksella' muuta seuraamusta kuin vapausrangaistusta, vapauden menetyksen käsittävää toimenpidettä tai taloudellista rangaistusta, jolla asetetaan velvollisuus tai annetaan määräys (puitepäättöksen 2008/947/YOS 2 artiklan 4 kohta).

⁽⁷⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäättöksen 2001/220/YOS korvaamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57).

⁽⁷⁶⁾ Neuvoston puitepäättös 2008/947/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvontapäätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi (EUVL L 337, 16.12.2008, s. 102).

Jos asianomainen henkilö ei kuitenkaan noudata hänelle valvontatoimenpiteen tai vaihtoehtoisen seuraamuksen johdosta määrättyjä velvoitteita ja/tai ehtoja ja määräyksen antanut valtio määrää hänelle tämän jälkeen vapausrangaistuksen, joka on tarkoitus panna täytäntöön täytäntöönpanovaltiossa (ks. tältä osin puitepäättöksen 2008/947/YOS 14 artiklan 4 kohta ja 17 artikla), on sovellettava puitepäättöä 2008/909/YOS, koska puitepäättöksen 2008/947/YOS nojalla ei ole olemassa oikeusperustaa ulkomaisen vapausrangaistuksen täytäntöön panemiseksi.

Toinen mahdollinen ongelma ovat niin kutsutut yhdistelmärangaistukset, joita voidaan määrätä joidenkin jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön nojalla. Joskus tuomio käsittää rangaistuksen, joka on osittain vapausrangaistus ja osittain lykätty rangaistus (johon voi kuulua valvontatoimenpide). Tämän vuoksi eteen saattaa tulla tilanne, jossa jotakin jäsenvaltiota pyydetään panemaan rangaistus täytäntöön sekä puitepäättöksen 2008/909/YOS että puitepäättöksen 2008/947/YOS nojalla. Molempien puitepäättösten yhdistetty soveltaminen saattaa johtaa tilanteeseen, jossa vain osa rangaistuksesta voidaan siirtää. Jäsenvaltioiden on pohdittava tällaista tilannetta tapauskohtaisesti.

LIITE I

PUITEPÄÄTÖS 2008/909/YOS, EPÄVIRALLINEN KONSOLIDOINTI

Puitepäätöksen suomenkielinen toisinto

NEUVOSTON PUITEPÄÄTÖS 2008/909/YOS,

tehty 27 päivänä marraskuuta 2008,

vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon Itävallan tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan ja Suomen tasavallan aloitteen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, josta olisi tultava unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakivi sekä siviili- että rikosasioissa.
- (2) Neuvosto hyväksyi 29 päivänä marraskuuta 2000 Tampereen päätelmien mukaisesti rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöön panemista koskevan toimenpideohjelman, jossa se kehottaa arvioimaan nykyaikaisten menettelyjen tarvetta vapausrangaistuksen käsittävien lainvoimaisten rangaistusten tunnustamiseksi vastavuoroisesti (toimenpide 14) sekä laajentamaan tuomittujen siirtämisen periaatteen soveltamisala koskemaan jäsenvaltiossa asuvia henkilöitä (toimenpide 16) ⁽¹⁾.
- (3) Haagin ohjelmassa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden vahvistamisesta Euroopan unionissa ⁽²⁾ jäsenvaltioita vaaditaan saattamaan toimenpideohjelma päätökseen, erityisesti lainvoimaisten vapausrangaistusten täytäntöönpanon alalla.
- (4) Kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet 21 päivänä maaliskuuta 1983 tehdyn tuomittujen siirtämistä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen. Yleissopimuksen mukaan tuomittu voidaan siirtää seuraamuksen täytäntöönpanon jatkamista varten ainoastaan valtioon, jonka kansalainen hän on, ja ainoastaan tuomitun ja asianomaisten valtioiden suostumuksella. Kaikki jäsenvaltiot eivät ole ratifioineet mainittuun yleissopimukseen 18 päivänä joulukuuta 1997 tehtyä lisäpöytäkirjaa, jonka mukaan asianomainen voidaan tietyin ehdoin siirtää ilman hänen suostumustaan. Kumpaankaan säädökseen ei sisälly periaatteellista velvoitetta ottaa vastaan tuomittuja rangaistuksen tai määrätyn täytäntöönpanoa varten.
- (5) Prosessuaaliset oikeudet rikosoikeudellisissa menettelyissä ovat ratkaisevassa asemassa pyrittäessä varmistamaan jäsenvaltioiden keskinäinen luottamus oikeudellisessa yhteistyössä. Jäsenvaltioiden välisten suhteiden perustana on erityinen keskinäinen luottamus muiden jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmiin, minkä ansiosta täytäntöönpanovaltio voi tunnustaa tuomion antaneen valtion viranomaisten tekemät päätökset. Sen vuoksi olisi kehitettävä edelleen yhteistyötä, josta määrätään rikostuomioiden täytäntöönpanoa koskevissa Euroopan neuvoston välineissä, erityisesti silloin, kun unionin kansalaisille on määrätty rikostuomio, joka käsittää vapausrangaistuksen tai vapauden menetyksen sisältävän toimenpiteen toisessa jäsenvaltiossa. Sen estämättä, että tuomitulle on tarjottava riittävä oikeussuoja, määräävänä tekijänä ei enää pitäisi olla hänen osallistumisensa menettelyyn siten, että kaikissa tapauksissa edellytettäisiin hänen suostumustaan tuomion lähettämiseksi toiseen jäsenvaltioon sen tunnustamista ja määrätyn rangaistuksen täytäntöönpanoa varten.

⁽¹⁾ EUVL C 12, 15.1.2001, s. 10.

⁽²⁾ EUVL C 53, 3.3.2005, s. 1.

- (6) Tämä puitepäättös olisi pantava täytäntöön ja sitä olisi sovellettava tavalla, joka mahdollistaa yhdenvertaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja kohtuullisuuden yleisperiaatteiden noudattamisen.
- (7) Puitepäättöksen 4 artiklan 1 kohdan c alakohta sisältää harkinnanvaraisen säännöksen, joka mahdollistaa tuomion ja todistuksen lähettämisen esimerkiksi jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on, muissa kuin 1 kohdan a ja b alakohdan mukaisissa tapauksissa, tai jäsenvaltioon, jossa tuomittu asuu ja on oleskellut laillisesti vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti ja jossa hän säilyttää pysyvän oleskeluoikeuden.
- (8) Puitepäättöksen 4 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa todistuksen ja tuomion lähettäminen täytäntöönpanovaltioon edellyttää tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten välistä kuulemistä ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon esimerkiksi sellaiset seikat kuin oleskelun kesto tai muut siteet täytäntöönpanovaltioon. Tapauksissa, joissa tuomittu voitaisiin kansallisen lainsäädännön tai kansainvälisten sopimusten mukaisesti siirtää jäsenvaltioon ja kolmanteen maahan, tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi toisiaan kuulleen harkittava, edistäisikö täytäntöönpano sosiaalisen kuntoutuksen tavoitetta paremmin täytäntöönpanovaltiossa kuin kolmannessa maassa.
- (9) Rangaistuksen täytäntöönpanon täytäntöönpanovaltiossa olisi parannettava tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen mahdollisuuksia. Varmistaakseen, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa helpottaa tuomitun sosiaalista kuntoutusta, tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon esimerkiksi sellaiset seikat kuin tuomitun yhteys täytäntöönpanovaltioon, se, katsooko tuomittu, että hänen perheensä on täytäntöönpanovaltiossa, sekä kieli- tai kulttuurisiteet, sosiaaliset tai taloudelliset ja muut siteet täytäntöönpanovaltioon.
- (10) Puitepäättöksen 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu tuomitun mielipide voi olla hyödyllinen pääasiassa sovellettaessa 4 artiklan 4 kohtaa. Ilmaisuihin "erityisesti" on tarkoitettu kattamaan myös tapaukset, joissa tuomitun mielipide sisältää tietoja, joilla saattaa olla merkitystä tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteille. Sosiaalisen kuntoutuksen osalta 4 artiklan 4 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan säännökset eivät muodosta kieltäytymisperustetta.
- (11) Puola tarvitsee muita jäsenvaltioita enemmän aikaa kohdatakseen muissa jäsenvaltioissa tuomittujen Puolan kansalaisten siirtämisen käytännölliset ja aineelliset seuraukset ottaen erityisesti huomioon Puolan kansalaisten lisääntynyt liikkuvuus unionissa. Tämän olisi säädettävä väliaikaisesta poikkeuksesta, jonka kesto on enintään viisi vuotta.
- (12) Tätä puitepäättöstä olisi tarvittavin muutoksin sovellettava myös rangaistusten täytäntöönpanoon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäättöksen 2002/584/YOS⁽⁹⁾ 4 artiklan 6 kohdan ja 5 artiklan 3 kohdan mukaisissa tapauksissa. Tämä merkitsee muun muassa sitä, että täytäntöön paneva valtio voi todentaa tämän puitepäättöksen 9 artiklassa säädettyjen kieltäytymisperusteiden olemassaolon, mukaan lukien kaksoisrangaistavuuden tarkistaminen, sikäli kuin täytäntöönpanovaltio on antanut tämän puitepäättöksen 7 artiklan 4 kohdan mukaisen ilmoituksen tuomion tunnustamisen ja täytäntöönpanon edellytyksenä sen tarkastelemiseksi, luovutetaanko henkilö vai pannaanko rangaistus täytäntöön puitepäättöksen 2002/584/YOS 4 artiklan 6 kohdan mukaisissa tapauksissa, sanotun kuitenkin rajoittamatta viimeksi mainitun puitepäättöksen soveltamista.
- (13) Tässä puitepäättöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti sen VI luvussa, esitettyjä periaatteita. Minkään tässä puitepäättöksessä ei saisi estävän kieltäytymästä päätöksen täytäntöönpanosta, jos objektiivisin perustein voidaan katsoa, että rangaistus on määrätty henkilön rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisten mielipiteidensä tai sukupuolisen suuntautumisensa perusteella tai että jokin mainituista syistä voi vaikuttaa haitallisesti hänen asemaansa.
- (14) Tämä puitepäättös ei saisi estää jäsenvaltioita soveltamasta perustuslaillisia säännöksiään, jotka koskevat oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, yhdistymisvapautta, lehdistönvapautta ja ilmaisunvapautta muissa tiedotusvälineissä.
- (15) Tätä puitepäättöstä olisi sovellettava yhdenmukaisesti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 18 artiklassa määrätyn oikeuden kanssa, jonka mukaan unionin kansalaiset voivat liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella.

(9) EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

- (16) Tätä puitepääöstä olisi sovellettava asiaankuuluvan yhteisön lainsäädännön ja erityisesti neuvoston direktiivin 2003/86/EY ⁽⁴⁾, neuvoston direktiivin 2003/109/EY ⁽⁵⁾ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY ⁽⁶⁾ mukaisesti.
- (17) Kun tässä puitepääöksessä viitataan valtioon, jossa tuomittu ”asuu”, tällä tarkoitetaan paikkaa, johon asianomaisella on yhteys vakituiseen asuinpaikan ja sellaisten seikkojen perusteella kuin perhe-, sosiaaliset tai ammatilliset siteet.
- (18) Sovellettaessa 5 artiklan 1 kohtaa olisi oltava mahdollista lähettää tuomio tai sen oikeaksi todistettu jäljennös ja todistus täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle millä hyvänsä tavalla, josta jää kirjallinen todiste, esimerkiksi sähköpostitse tai telekopioitse niin, että täytäntöönpanovaltio voi todeta niiden aitouden.
- (19) Tämän puitepääöksen 9 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa täytäntöönpanovaltion olisi harkittava mahdollisuutta mukauttaa rangaistusta tämän puitepääöksen mukaisesti ennen kuin se kieltäytyy tunnustamasta ja panemasta täytäntöön rangaistusta, joka käsittää muun toimenpiteen kuin vapausrangaistuksen.
- (20) 9 artiklan 1 kohdan k alakohdassa tarkoitettua kieltäytymisperustetta voidaan soveltaa myös tapauksissa, joissa henkilöä ei ole todettu syylistyneen rikokseen, vaikka toimivaltainen viranomainen on pannut rikoksen seurauksena täytäntöön vapauden menetyksen käsittävän toimenpiteen, joka on muu kuin vapausrangaistus.
- (21) Alueellisuuteen liittyvää kieltäytymisperustetta olisi sovellettava ainoastaan poikkeustapauksissa ja niin, että pyritään tämän puitepääöksen säännösten mukaiseen mahdollisimman laajaan yhteistyöhön ottaen samalla huomioon sen tarkoituksen. Tämän kieltäytymisperusteen soveltamista koskevan päätöksen olisi aina perustuttava tapauskohtaiseen analyysiin sekä tuomion antaneen jäsenvaltion ja täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten välisiin kuulemisiin.
- (22) Jäsenvaltioiden olisi sovellettava 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräaika siten, että lopullinen päätös muutoksenhakumenettely mukaan lukien saadaan yleensä 90 päivän kuluessa.
- (23) Puitepääöksen 18 artiklan 1 kohdassa säädetään, että erityissääntöä sovelletaan vain silloin, kun henkilö on siirretty täytäntöönpanovaltioon, jollei 2 kohdassa luetelluista poikkeuksista muuta johdu. Sitä ei sen vuoksi olisi sovellettava silloin, kun henkilöä ei ole siirretty täytäntöönpanovaltioon, kuten esimerkiksi silloin, kun henkilö on paennut täytäntöönpanovaltioon,

ON TEHNYT TÄMÄN PUITEPÄÄÖKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

artikla

Määritelmät

Tässä puitepääöksessä tarkoitetaan:

- a) ’tuomiolla’ tuomion antaneen valtion tuomioistuimen antamaa lainvoimaista päätöstä tai määräystä, jolla luonnolliselle henkilölle määrätään rangaistus;
- b) ’rangaistuksella’ rikosoikeudenkäynnissä rikoksen johdosta määrätyn tai määräämättömäksi ajaksi määrättyä vapausrangaistusta tai muuta toimenpidettä, joka käsittää vapauden menetyksen;

⁽⁴⁾ EUVL L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽⁵⁾ EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽⁶⁾ EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77.

- c) 'tuomion antaneella valtiolla' jäsenvaltiota, jossa tuomio on annettu;
- d) 'täytäntöönpanovaltiolla' jäsenvaltiota, johon tuomio lähetetään sen tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten.

2 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten määrittäminen

1. Kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava neuvoston pääsihteeristölle, mikä yksi tai useampi viranomainen on toimivaltainen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla tämän puitepäättöksen mukaisesti silloin, kun tämä jäsenvaltio on tuomion antanut valtio tai täytäntöönpanovaltio.
2. Neuvoston pääsihteeristö toimittaa saamansa tiedot kaikkien jäsenvaltioiden ja komission saataville.

3 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämän puitepäättöksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion on tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen helpottamiseksi tunnustettava tuomio ja pantava rangaistus täytäntöön.
2. Tätä puitepäättöä sovelletaan, jos tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa tai täytäntöönpanovaltiossa.
3. Tätä puitepäättöä sovelletaan ainoastaan tässä puitepäättöksessä tarkoitettuun tuomioiden tunnustamiseen ja rangaistusten täytäntöönpanoon. Se seikka, että rangaistuksen lisäksi on määrätty sakko ja/tai tehty päätös menetetyksi tuomitsemisesta ja tätä ei ole vielä suoritettu, peritty tai pantu täytäntöön, ei ole este tuomion lähettämiseksi. Tällaisten sakkojen ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tunnustaminen ja täytäntöönpano toisessa jäsenvaltiossa perustuu jäsenvaltioiden välillä sovellettaviin säädöksiin, erityisesti vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin 24 päivänä helmikuuta 2005 tehtyyn neuvoston puitepäättökseen 2005/214/YOS ⁽⁷⁾ ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin 6 päivänä lokakuuta 2006 tehtyyn neuvoston puitepäättökseen 2006/783/YOS ⁽⁸⁾.
4. Tämä puitepäättös ei aiheuta muutoksia velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa vahvistettuja perusoikeuksia ja oikeudellisia perusperiaatteita.

II LUKU

TUOMIOIDEN TUNNUSTAMINEN JA RANGAISTUSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

4 artikla

Perusteet tuomion ja todistuksen lähettämiseksi toiseen jäsenvaltioon

1. Edellyttäen, että tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa tai täytäntöönpanovaltiossa, ja edellyttäen, että hän on antanut suostumuksensa silloin, kun se 6 artiklan nojalla on tarpeen, tuomio ja todistus, jonka vakiomalli on liitteessä I, voidaan lähettää yhteen seuraavista jäsenvaltioista:
  - a) jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu; tai
  - b) jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on, ja johon, vaikkei hän asu mainitussa jäsenvaltiossa, hänet karkotetaan sen jälkeen, kun hänet on vapautettu rangaistuksen täytäntöönpanosta tuomioon tai oikeudelliseen tai hallinnolliseen päätökseen taikka tuomiosta johtuvaan muuhun toimenpiteeseen sisältyvän maastapoistamis- tai karkotusmääräyksen perusteella; tai

⁽⁷⁾ EUVL L 76, 22.3.2005, s. 16.

⁽⁸⁾ EUVL L 328, 24.11.2006, s. 59.

c) mihin tahansa muuhun kuin a tai b alakohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioon, jonka toimivaltainen viranomainen suostuu tuomion ja todistuksen lähettämiseen kyseiseen jäsenvaltioon.

2. Tuomio ja todistus voidaan lähettää, jos tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen, tarvittaessa tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten välisten kuulemisten jälkeen, on vakuuttunut siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta.

3. Ennen tuomion ja todistuksen lähettämistä tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen voi kuulla täytäntöönpanovaltion toimivaltaisia viranomaisia kaikin asianmukaisin keinoin. Kuuleminen on pakollista 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Näissä tapauksissa täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi ilmoitettava tuomion antaneelle valtiolle päätöksestään suostua tai olla suostumatta tuomion lähettämiseen.

4. Tämän kuulemisen yhteydessä täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi toimittaa tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle perustellun lausunnon siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa ei edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta ja menestyksekkästä yhteiskuntaan sopeuttamista.

Mikäli kuulemista ei ole suoritettu, tällainen lausunto voidaan toimittaa viipymättä todistuksen ja tuomion lähettämisen jälkeen. Tuomion antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava tätä lausuntoa ja päätettävä, peruuttaako se todistuksen.

5. Täytäntöönpanovaltio voi omasta aloitteestaan pyytää tuomion antanutta valtiota lähettämään tuomion ja todistuksen. Myös tuomittu voi pyytää tuomion antaneen valtion tai täytäntöönpanovaltion toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan tämän puitepäätöksen mukaisen menettelyn. Tämän kohdan nojalla tehdyt pyynnöt eivät velvoita tuomion antanutta valtiota lähettämään tuomiota ja todistusta.

6. Pannessaan tätä puitepäätöstä täytäntöön jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joissa otetaan erityisesti huomioon tarkoitus edistää tuomitun sosiaalista kuntoutusta ja joiden perusteella niiden toimivaltaiset viranomaisten on päätettävä, suostutaanko 1 kohdan c alakohdan mukaisissa tapauksissa tuomion ja todistuksen lähettämiseen.

7. Kukin jäsenvaltio voi joko tätä puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle, ettei sen 1 kohdan c alakohdan mukaista ennakkosuostumusta tuomion ja todistuksen lähettämiseksi tarvita muiden saman ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta,

a) jos tuomittu asuu ja on laillisesti oleskellut vähintään viiden vuoden ajan yhtäjaksoisesti täytäntöönpanovaltiossa ja säilyttää pysyvän oleskeluoikeuden kyseisessä valtiossa ja/tai

b) jos tuomittu on täytäntöönpanovaltion kansalainen muissa kuin 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyissä tapauksissa.

Edellä a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa pysyvä oleskeluoikeus tarkoittaa, että asianomaisella henkilöllä on

— pysyvä oleskeluoikeus kyseisessä jäsenvaltiossa sellaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 18, 40, 44 ja 52 artiklan perusteella annettu yhteisön lainsäädäntö, tai

— kyseisessä jäsenvaltiossa pysyvästi tai pitkään oleskelleena voimassa oleva oleskelulupa sellaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 63 artiklan perusteella annettu yhteisön lainsäädäntö, niiden jäsenvaltioiden osalta, joihin tätä yhteisön lainsäädäntöä sovelletaan, tai kansallisen lainsäädännön mukaisesti niiden jäsenvaltioiden osalta, joihin sitä ei sovelleta.

5 artikla

Tuomion ja todistuksen lähettäminen

1. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on lähetettävä tuomio tai sen oikeaksi todistettu jäljennös sekä todistus suoraan täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisella tavalla, josta jää kirjallinen todiste niin, että täytäntöönpanovaltio voi todeta sen aitouden. Tuomion alkuperäiskappale tai sen oikeaksi todistettu jäljennös ja alkuperäinen todistus on lähetettävä täytäntöönpanovaltiolle tämän sitä vaatiessa. Kaikki virallinen yhteydenpito tapahtuu niin ikään suoraan mainittujen toimivaltaisten viranomaisten välillä.

2. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on allekirjoitettava todistus ja vahvistettava sen sisältö oikeaksi.
3. Tuomion antanut valtio saa lähettää tuomion yhdessä todistuksen kanssa vain yhteen täytäntöönpanovaltioon kerrallaan.
4. Jos täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen ei ole tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen tiedossa, viimeksi mainitun on suoritettava kaikki tarvittavat tiedustelut, myös neuvoston yhteisellä toiminnalla 98/428/YOS ⁽⁹⁾ perustetun Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaisten kautta, saadakseen tiedot täytäntöönpanovaltiolta.
5. Jos tuomion ja todistuksen vastaanottavalla täytäntöönpanovaltion viranomaisella ei ole toimivaltaa tunnustaa sitä ja toteuttaa sen täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä, sen on viran puolesta lähetettävä tuomio ja todistus toimivaltaiselle täytäntöönpanovaltion viranomaiselle ja ilmoitettava tästä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

6 artikla

Tuomitun mielipide ja hänelle annettava ilmoitus

1. Tuomio ja todistus voidaan lähettää täytäntöönpanovaltioon tuomion tunnustamista ja rangaistuksen täytäntöönpanoa varten ainoastaan tuomitun tuomion antaneen valtion lainsäädännön mukaisesti antamalla suostumuksella, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.
2. Tuomitun suostumusta ei tarvita, jos tuomio ja todistus lähetetään
  - a) jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu;
  - b) jäsenvaltioon, johon tuomittu karkotetaan sen jälkeen kun hänet on vapautettu rangaistuksen täytäntöönpanosta tuomioon tai oikeudelliseen tai hallinnolliseen päätökseen tai tuomiosta johtuvaan muuhun toimenpiteeseen sisältyvän maastapoistamis- tai karkotusmääräyksen perusteella;
  - c) jäsenvaltioon, johon tuomittu on paennut tai muutoin palannut tuomion antaneessa valtiossa häntä vastaan vireillä olevan rikosoikeudellisen menettelyn tai mainitussa valtiossa annetun tuomion vuoksi.
3. Kaikissa niissä tapauksissa, joissa tuomittu on vielä tuomion antaneessa valtiossa, hänelle on annettava tilaisuus esittää mielipiteensä suullisesti tai kirjallisesti. Tämä tilaisuus on annettava hänen lailliselle edustajalleen, jos tuomion antanut valtio katsoo tämän tarpeelliseksi tuomitun iän taikka hänen fyysisen tai henkisen tilansa vuoksi.

Tuomitun mielipide otetaan huomioon päätettäessä tuomion ja todistuksen lähettämisestä. Jos hän käyttää tämän kohdan mukaista mahdollisuutta, hänen mielipiteensä toimitetaan täytäntöönpanovaltiolle, erityisesti otettavaksi huomioon 4 artiklan 4 kohtaa sovellettaessa. Jos tuomittu on esittänyt mielipiteensä suullisesti, tuomion antaneen jäsenvaltion on varmistettava, että mielipide on kirjallisena täytäntöönpanovaltion saatavilla.

4. Tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa liitteessä II olevaa vakiolomaketta käyttäen tuomitulle hänen ymmärtämällään kielellä, että se on päättänyt lähettää tuomion sekä todistuksen. Jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa silloin, kun tämä päätös tehdään, lomake toimitetaan täytäntöönpanovaltioon, jonka on ilmoitettava asiasta tuomitulle.
5. Edellä 2 kohdan a alakohtaa ei sovelleta Puolaan tuomion antaneena valtiona ja täytäntöönpanovaltiona tapauksissa, joissa tuomio on annettu ennen kuin viisi vuotta on kulunut 5 päivästä joulukuuta 2011. Puola voi milloin tahansa ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle, ettei se enää käytä hyväkseen tätä poikkeusta.

⁽⁹⁾ EYVL L 191, 7.7.1998, s. 4.

7 artikla

Kaksoisrangaistavuus

1. Seuraavien rikosten, sellaisina kuin ne määritellään tuomion antaneen valtion lainsäädännössä, jos niistä voi tuomion antaneessa valtiossa seurata vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta, johdosta annettu tuomio on tunnustettava ja määrätty rangaistus on pantava täytäntöön tämän puitepäätöksen mukaisesti ilman, että teon kaksoisrangaistavuus tutkitaan:

- rikollisjärjestöön osallistuminen,
- terrorismi,
- ihmiskauppa,
- lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia,
- huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa,
- aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa,
- lahjonta,
- petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos ⁽¹⁰⁾,
- rahanpesu,
- rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen,
- tietoverkkorikollisuus,
- ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja -lajikkeiden laiton kauppa,
- laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen,
- tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen,
- ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa,
- ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen,
- rasismi ja muukalaisviha,
- järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö,
- kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden, laiton kauppa,
- petollinen menettely,
- ryöstön tapainen kiristys sekä kiristys,
- tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen,
- hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti näillä väärennöksillä,
- maksuvälineväärennykset,
- hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa
- ydinainesten ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa,
- varastettujen ajoneuvojen kauppa,
- raiskaus,
- murhapoltto,
- kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset,
- ilma-aluksen tai aluksen kaappaus,
- tuhotyö.

2. Neuvosto voi yksimielisesti ja kuultuaan Euroopan parlamenttia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdassa säädetyin edellytyksin päättää milloin hyvänsä lisätä muita rikosten lajeja 1 kohdassa olevaan luetteloon. Neuvosto tarkastelee sille tämän puitepäätöksen 29 artiklan 5 kohdan mukaisesti toimitetun kertomuksen perusteella, onko luetteloa laajennettava tai muutettava.

⁽¹⁰⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 49.

3. Muiden kuin 1 kohdassa mainittujen rikosten osalta täytäntöönpanovaltio voi asettaa tuomion tunnustamisen ja rangaistuksen täytäntöönpanon edellytykseksi, että tuomio liittyy tekoihin, jotka myös täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaisesti katsotaan rikoksiksi niiden tunnusmerkistöstä tai kuvauksesta riippumatta.

4. Kukin jäsenvaltio voi puitepääöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle antamassaan ilmoituksessa, ettei se aio soveltaa 1 kohtaa. Tällainen ilmoitus voidaan peruuttaa milloin tahansa. Tällaiset ilmoitukset tai niitä koskevat peruutukset julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

8 artikla

Tuomion tunnustaminen ja rangaistuksen täytäntöönpano

1. Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on tunnustettava 4 artiklan mukaisesti ja 5 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen lähetetty tuomio ja toteutettava viipymättä kaikki tarvittavat toimenpiteet rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi, jollei se päättää vedota johonkin 9 artiklassa säädettyyn perusteeseen kieltäytyä tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

2. Jos rangaistuksen kesto ei ole täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen, täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi päättää mukauttaa rangaistusta ainoastaan, jos se ylittää samankaltaisista rikoksista asianomaisen valtion kansallisessa lainsäädännössä säädetyn enimmäisrangaistuksen. Mukautettu rangaistus ei saa olla lyhyempi kuin samankaltaisista rikoksista täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä säädetty enimmäisrangaistus.

3. Jos rangaistus ei ole luonteeltaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukainen, täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi mukauttaa rangaistusta täytäntöönpanovaltion omassa lainsäädännössä samankaltaisista rikoksista säädettyyn rangaistukseen tai toimenpiteeseen. Tällaisen rangaistuksen tai toimenpiteen on mahdollisimman pitkälti vastattava tuomion antaneessa valtiossa määrättyä rangaistusta, minkä vuoksi rangaistusta ei voida muuntaa taloudelliseksi rangaistukseksi.

4. Mukautettu rangaistus ei saa olla luonteeltaan tai kestoaltaan ankarampi kuin tuomion antaneen valtion määräämä rangaistus.

9 artikla

Perusteet tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiselle

1. Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tuomiota ja panemasta rangaistusta täytäntöön, jos

- a) edellä 4 artiklassa tarkoitettu todistus on puutteellinen tai se ei selvästikään vastaa tuomiota eikä sitä ole täydennetty tai oikaistu täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa;
- b) edellä 4 artiklan 1 kohdassa esitetyt perusteet eivät täyty;
- c) rangaistuksen täytäntöönpano olisi *ne bis in idem* -periaatteen vastaista;
- d) tuomio liittyy 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ja, jos täytäntöönpanovaltio on tehnyt 7 artiklan 4 kohdan mukaisen ilmoituksen, 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa tekoihin, jotka eivät täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan olisi rikoksia. Vero-, tull- ja valuutta-asioiden osalta tuomion täytäntöönpanosta ei kuitenkaan voida kieltäytyä sillä perusteella, että täytäntöönpanovaltion lainsäädännössä ei määrätä samantyyppisiä veroja tai se ei sisällä veroja, tulleja tai valuuttatoimia koskevia samantyyppisiä säännöksiä kuin tuomion antaneen valtion lainsäädäntö;
- e) oikeus panna määrätty rangaistus täytäntöön on täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan vanhentunut;
- f) täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan on olemassa koskemattomuus, joka estää rangaistuksen täytäntöönpanon;
- g) rangaistus on määrätty henkilölle, jota ei täytäntöönpanovaltion lain mukaan olisi ikänsä puolesta voitu asettaa rikosoikeudelliseen vastuuseen teoista, joista tuomio on annettu;
- h) ajankohtana, jona täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen on vastaanottanut tuomion, rangaistuksesta oli enää suorittamatta alle kuusi kuukautta;

- i) Puitepäätöksen 4 artiklassa edellytetyn todistuksen mukaan asianomainen henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä, jollei todistuksessa todeta, että kyseinen henkilö päätöksen tehneen valtion kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määriteltyjen menettelyvaatimusten mukaisesti
- i) asianmukaiseen aikaan
- joko oli saanut haasteen henkilökohtaisesti tiedoksi ja siten saanut tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tai oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon kyseisen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä,
  - ja
  - hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä,
  - tai
- ii) oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä,
- tai
- iii) sen jälkeen, kun päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen:
- nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitautu päätöstä,
  - tai
  - ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa;
- j) täytäntöönpanovaltio, ennen kuin päätös tehdään 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tekee 18 artiklan 3 kohdan mukaisen pyynnön ja tuomion antanut valtio ei anna 18 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti suostumustaan asianomaisen henkilön syyttämiseen, tuomitsemiseen tai muuhun hänen vapautensa riistämiseen täytäntöönpanovaltiossa ennen kyseistä siirtoa tehdystä muusta kuin siirron perusteena olleesta rikoksesta;
- k) määrättyyn rangaistukseen sisältyy psykiatrian tai terveydenhuollon alan toimenpide tai muu vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, jota, sen estämättä mitä 8 artiklan 3 kohdassa säädetään, täytäntöönpanovaltio ei voi panna täytäntöön tämän jäsenvaltion oikeus- tai terveydenhuoltojärjestelmän mukaisesti;
- l) tuomio liittyy rikoksiin, jotka katsotaan täytäntöönpanovaltion lainsäädännön mukaan tehdyiksi kokonaan tai huomattavalta tai olennaiselta osaltaan täytäntöönpanovaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa.

2. Täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomaislainen saa tehdä 1 kohdan l alakohdan mukaisen päätöksen, joka koskee osittain täytäntöönpanovaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa tehtyjä rikoksia, ainoastaan poikkeuksellisissa olosuhteissa ja tapauskohtaisesti ottaen huomioon tapauksen erityiset olosuhteet ja erityisesti sen, onko kyseessä olevan menettelyn huomattava tai olennainen osa tapahtunut tuomion antaneessa valtiossa.

3. Ennen kuin täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomaislainen tekee 1 kohdan a, b, c, i, k ja l alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päätöksen olla tunnustamatta tuomiota ja panematta rangaistusta täytäntöön, sen on kuultava tuomion antaneen valtion toimivaltaista viranomaista asianmukaisella tavalla ja sen on tarvittaessa pyydettävä sitä toimittamaan viipymättä mahdolliset tarvittavat lisätiedot.

10 artikla

Osittainen tunnustaminen ja täytäntöönpano

1. Jos täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomaislainen voisi harkita osittaista tuomion tunnustamista ja rangaistuksen täytäntöönpanoa, se voi, ennen kuin se päättää kieltäytyä tunnustamasta tuomiota ja panemasta rangaistusta täytäntöön kokonaisuudessaan, kuulla tuomion antaneen valtion toimivaltaista viranomaista tarkoituksin päästä sopimukseen 2 kohdassa säädetyn mukaisesti.

2. Tuomion antaneen jäsenvaltion ja täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti sopia rangaistuksen osittaiseen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta vahvistamiensa ehtojen mukaisesti edellyttäen, että tämä tunnustaminen ja täytäntöönpano eivät johda rangaistuksen pidentymiseen. Jos sopimukseen ei päästä, todistus vedetään pois.

11 artikla

Tuomion tunnustamisen lykkääminen

Jos 4 artiklassa tarkoitettu todistus on puutteellinen tai jos se ei selvästikään vastaa tuomiota, täytäntöönpanovaltio voi lykätä tuomion tunnustamista siihen asti, kun täytäntöönpanovaltion todistuksen täydentämistä tai oikaisemista varten asettama kohtuullinen määräaika on päättynyt.

12 artikla

Rangaistuksen täytäntöönpanoa koskeva päätös ja määräajat

1. Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on päätettävä mahdollisimman nopeasti, tunnustaako se tuomion ja paneeko se rangaistuksen täytäntöön, ja sen on ilmoitettava tuomion antaneelle valtiolle päätöksestään sekä mahdollisesta päätöksestä mukauttaa rangaistusta 8 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

2. Jollei 11 artiklan tai 23 artiklan 3 kohdan mukaista lykkäämisperustetta ole, lopullinen päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehtävä 90 päivän kuluessa tuomion ja todistuksen vastaanottamisesta.

3. Jos täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen ei pysty poikkeuksellisissa tapauksissa noudattamaan 2 kohdassa säädettyä määräaikaa, sen on ilmoitettava siitä viipymättä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle mitä tahansa keinoa käyttäen sekä esitettävä viivästyksen syyt ja arvio lopullisen päätöksen tekemiseen tarvittavasta ajasta.

13 artikla

Todistuksen pois vetäminen

Niin kauan kuin rangaistuksen täytäntöönpano ei ole alkanut täytäntöönpanovaltiossa, tuomion antanut valtio voi vetää todistuksen pois mainitusta valtiosta ilmoittaen tämän toimenpiteen syyt. Todistuksen pois vetämisen jälkeen täytäntöönpanovaltio ei saa enää panna rangaistusta täytäntöön.

14 artikla

Väliaikainen säilöönotto

Jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa, täytäntöönpanovaltio voi tuomion antaneen valtion pyynnöstä ennen tuomion ja todistuksen saapumista tai ennen tuomion tunnustamista ja rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen tekemistä ottaa tuomittun säilöön tai toteuttaa mahdollisia muita toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella, kunnes päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehty. Tähän säännökseen perustuvan säilöönoton kesto ei saa johtaa rangaistuksen keston pidentymiseen.

15 artikla

Tuomittujen siirtäminen

1. Jos tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa, hänet siirretään täytäntöönpanovaltioon tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten keskenään sopimana ajankohtana ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun täytäntöönpanovaltio on tehnyt tuomion tunnustamista ja rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen.

2. Jos ennalta arvaamattomat olosuhteet estävät tuomitun siirtämisen 1 kohdassa asetetussa määräajassa, tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten on otettava välittömästi yhteyttä toisiinsa. Siirto tehdään heti, kun nämä olosuhteet ovat lakanneet. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on välittömästi ilmoitettava tästä täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja sovittava uudesta siirtopäivästä. Tällöin siirto suoritetaan 10 päivän kuluessa näin sovitusta uudesta päivästä.

16 artikla

Kauttakuljetus

1. Kunkin jäsenvaltion on lainsäädäntönsä mukaisesti sallittava täytäntöönpanovaltioon siirrettävän tuomitun kuljettaminen alueensa kautta, edellyttäen että tuomion antanut valtio on toimittanut sille 4 artiklassa tarkoitetun todistuksen jäljennöksen yhdessä kauttakuljetuspyynnön kanssa. Kauttakuljetuspyyntö sekä todistus voidaan toimittaa millä tahansa tavalla, josta jää kirjallinen todiste. Tuomion antaneen valtion on sen jäsenvaltion pyynnöstä, jonka on määrä sallia kauttakuljetus, toimitettava todistuksesta käännös jollekin sen jäsenvaltion, jolta kauttakuljetusta pyydetään, mainitussa pyynnössä ilmoitetuista sen hyväksymistä kielistä.

2. Kauttakuljetuspyynnön saadessaan jäsenvaltion, jolta kauttakuljetusta pyydetään, on ilmoitettava tuomion antaneelle valtiolle, mikäli se ei voi taata, ettei tuomittua panna syytteeseen tai, 1 kohdassa säädettyä tapausta lukuun ottamatta, ettei häntä pidätetä tai että hänen vapauttaan ei muutoin rajoiteta sen alueella ennen hänen tuomion antaneen valtion alueelta poistumistaan tehdyn rikoksen tai määrätyn rangaistuksen johdosta. Tällöin tuomion antanut valtio voi peruuttaa pyynnön.

3. Jäsenvaltion, jolta kauttakuljetusta pyydetään, on samaa menettelyä noudattaen ilmoitettava päätöksensä, joka on tehtävä kiireellisenä ja viimeistään viikon kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Päätöstä voidaan lykätä siihen asti kun käännös on toimitettu jäsenvaltiolle, jolta kauttakuljetusta pyydetään, jos käännös vaaditaan 1 kohdan mukaisesti.

4. Jäsenvaltio, jolta kauttakuljetusta pyydetään, saa pitää tuomitun säilössä ainoastaan sen ajan, jonka kuljettaminen sen alueen kautta vaatii.

5. Kauttakuljetuspyyntöä ei edellytetä, jos käytetään ilmakuljetusta ilman suunniteltua välilaskua. Jos kuitenkin tapahtuu suunnittelematon välilasku, tuomion antaneen valtion on toimitettava 1 kohdassa tarkoitetut tiedot 72 tunnin kuluessa.

17 artikla

Täytäntöönpanoon sovellettava lainsäädäntö

1. Rangaistuksen täytäntöönpanoon sovelletaan täytäntöönpanovaltion lainsäädäntöä. Jollei 2 ja 3 kohdasta muuta johdu, täytäntöönpanovaltion viranomaisilla on yksin toimivalta päättää täytäntöönpanomenettelyistä ja määrätä kaikista niihin liittyvistä toimenpiteistä, myös ennenaikaiseen tai ehdonalaiseen vapauteen päästämisen perusteista.

2. Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on vähennettävä suoritettavan vapausrangaistuksen kokonaiskestosta koko se aika, joka vapausrangaistuksesta on jo suoritettu sen rangaistuksen johdosta, jonka osalta tuomio on annettu.

3. Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on pyynnöstä ilmoitettava tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollista ennen aikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevista sovellettavista säännöksistä. Tuomion antanut valtio voi suostua näiden säännösten soveltamiseen tai vetää pois todistuksen.

4. Jäsenvaltiot voivat säätää, että missä tahansa ennenaikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevassa päätöksessä voidaan ottaa huomioon tuomion antaneen valtion ilmoittamat kansallisen lainsäädännön säännökset, joiden mukaan tuomitulla on oikeus ennenaikaiseen tai ehdonalaiseen vapauttamiseen tietyinä ajankohtana.

18 artikla

Erityissääntö

1. Tämän puitepäätöksen mukaisesti täytäntöönpanovaltioon siirrettyä henkilöä ei saa, ellei 2 kohdasta muuta johdu, syyttää tai tuomita tai riistää häneltä muulla tavoin vapautta ennen hänen siirtoaan tehdyn muun kuin siirron perusteena olleen rikoksen johdosta.
2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:
  - a) kun henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua täytäntöönpanovaltion alueelta, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut mainitulle alueelle sieltä poistuttuaan;
  - b) kun rikoksesta ei voi seurata vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä turvaamistoimenpide;
  - c) kun rikosoikeudenkäynti ei johda henkilökohtaista vapautta rajoittavaan toimenpiteeseen;
  - d) kun tuomittu voisi joutua muun kuin vapauden menetyksen käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen kohteeksi, mukaan lukien taloudellinen rangaistus taikka sellaisen sijasta määrätty toimenpide, vaikka tällainen sijasta määrätty toimenpide voisikin rajoittaa hänen henkilökohtaista vapauttaan;
  - e) kun tuomittu on suostunut siirtoon;
  - f) kun tuomittu on siirtämisensä jälkeen nimenomaisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön tietyjen hänen siirtoaan edeltäneiden rikosten osalta. Luopumisilmoitus annetaan täytäntöönpanovaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille, ja se on kirjattava tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Luopumisilmoitus on annettava tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena sen seurauksista. Tätä varten henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa;
  - g) muissa kuin a–f alakohdassa mainituissa tapauksissa, jos tuomion antanut valtio antaa suostumuksensa 3 kohdan mukaisesti.
3. Suostumusta on pyydettävä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselta viranomaiselta, ja pyyntöön on liitettävä puitepäätöksen 2002/584/YOS 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja sen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu käännös. Suostumus on annettava, jos mainitun puitepäätöksen mukainen velvollisuus henkilön luovuttamiseen on olemassa. Päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta. Mainitun puitepäätöksen 5 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa täytäntöönpanovaltion on annettava mainituissa artiklassa säädetyt takuut.

19 artikla

Yleinen armahdus, armahdus, tuomion uudelleenkäsittely

1. Sekä tuomion antanut valtio että täytäntöönpanovaltio voivat myöntää yleisen armahduksen tai armahduksen.
2. Vain tuomion antanut valtio voi tehdä päätöksen sellaisen tuomion uudelleenkäsittelyä koskevien hakemusten johdosta, jolla on määrätty tämän puitepäätöksen mukaisesti täytäntöön pantava rangaistus.

20 artikla

Tuomion antaneen valtion toimittamat tiedot

1. Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä täytäntöönpanovaltion toimivaltaiselle viranomaiselle päätöksestä tai toimenpiteestä, jonka seurauksena rangaistuksen täytäntöönpanokelpoisuus lakkaa välittömästi tai tietyn ajan kuluessa.

2. Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on lopetettava rangaistuksen täytäntöönpano heti, kun tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa sille 1 kohdassa tarkoitetusta päätöksestä tai toimenpiteestä.

21 artikla

Täytäntöönpanovaltion toimittamat tiedot

Täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisella tavalla, josta jää kirjallinen todiste:

- a) tuomion ja todistuksen lähettämisestä sen täytäntöönpanosta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle 5 artiklan 5 kohdan mukaisesti;
- b) siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano on käytännössä mahdotonta siksi, että tuomittua ei tavoiteta täytäntöönpanovaltion alueelta sen jälkeen, kun tuomio ja todistus on toimitettu täytäntöönpanovaltiolle, jolloin täytäntöönpanovaltiolla ei ole velvollisuutta panna rangaistusta täytäntöön;
- c) lopullisesta päätöksestä tunnustaa tuomio ja panna rangaistus täytäntöön, mukaan lukien päätöksen päivämäärä;
- d) päätöksestä olla tunnustamatta tuomiota ja panematta täytäntöön rangaistusta 9 artiklan mukaisesti päätöstä koskevine perusteluineen;
- e) päätöksestä mukauttaa rangaistusta 8 artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisesti päätöstä koskevine perusteluineen;
- f) päätöksestä olla panematta rangaistusta täytäntöön 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista syistä päätöstä koskevine perusteluineen;
- g) ehdonalaisen vapauden alkamis- ja päättymisajasta, jos tuomion antaneen valtion todistuksessa niin ilmoitetaan;
- h) tuomitun pakenemisesta vankeudesta;
- i) rangaistuksen täytäntöönpanosta heti kun se on suoritettu loppuun.

22 artikla

Tuomitun siirtämisen seuraukset

1. Tuomion antanut valtio ei saa jatkaa rangaistuksen täytäntöönpanoa sen jälkeen, kun sen täytäntöönpano on alkanut täytäntöönpanovaltiossa, ellei 2 kohdasta muuta johdu.
2. Oikeus panna rangaistus täytäntöön palautuu tuomion antaneelle valtiolle, kun täytäntöönpanovaltio on ilmoittanut sille rangaistuksen osittaisesta täytäntöön panematta jättämisestä 21 artiklan h alakohdan mukaisesti.

23 artikla

Kielet

1. Todistus on käännettävä täytäntöönpanovaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä. Jäsenvaltio voi tätä puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristön talletettavassa ilmoituksessa, että se hyväksyy yhdelle tai useammalle muulle Euroopan unionin toimielinten viralliselle kielelle tehdyn käännöksen.
2. Ellei 3 kohdasta muuta johdu, tuomion käännöstä ei vaadita.
3. Jäsenvaltio voi tätä puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristön talletettavassa ilmoituksessa, että se voi täytäntöönpanovaltiona sellaisissa tapauksissa, joissa se pitää todistuksen sisältöä riittämättömänä rangaistuksen täytäntöönpanosta päättämiseksi, viipymättä tuomion ja todistuksen vastaanotettuaan pyytää, että tuomion tai sen keskeisten kohtien mukana toimitetaan käännös täytäntöönpanovaltion viralliselle kielelle tai jollekin sen virallisista kielistä taikka yhdelle tai useammalle muulle Euroopan unionin toimielinten viralliselle kielelle. Pyyntö on tehtävä sen jälkeen, kun tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaiset viranomaiset ovat tarvittaessa kuulleet toisiaan siitä, mitkä tuomion keskeiset kohdat on käännettävä.

Päätöstä tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta voidaan lykätä, kunnes tuomion antanut valtio on toimittanut käännöksen täytäntöönpanovaltiolle tai, jos täytäntöönpanovaltio päättää kääntää tuomion omalla kustannuksellaan, kunnes käännös on saatu.

24 artikla

Kulut

Tämän puitepäätöksen soveltamisesta aiheutuvista kuluista vastaa täytäntöönpanovaltio, lukuun ottamatta tuomitun siirrosta täytäntöönpanovaltioon aiheutuvia kuluja ja kuluja, jotka syntyvät pelkästään tuomion antaneen valtion suvereniteettiin kuuluvalla alueella.

25 artikla

Rangaistusten täytäntöönpano eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen johdosta

Tämän puitepäätöksen säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin, sikäli kuin ne ovat puitepäätöksen 2002/584/YOS säännösten mukaisia, rangaistusten täytäntöönpanoon tapauksissa, joissa jäsenvaltio sitoutuu panemaan rangaistuksen täytäntöön mainitun puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan mukaisesti tai tapauksissa, joissa se on mainitun puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohdan nojalla asettanut ehdon, että henkilö on rankaisemattomuuden välttämiseksi palautettava asianomaiseen jäsenvaltioon suorittamaan rangaistus, sanotun kuitenkin rajoittamatta puitepäätöksen 2002/584/YOS soveltamista.

III LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

26 artikla

Suhde muihin sopimuksiin ja järjestelyihin

1. Tällä puitepäätöksellä korvataan 5 päivästä joulukuuta 2011 alkaen seuraavien, jäsenvaltioiden väliin suhteisiin sovellettavien yleissopimusten vastaavat määräykset, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välillä ja väliaikaiseen soveltamiseen 28 artiklan mukaisesti:

- tuomittujen siirtämisestä 21 päivänä maaliskuuta 1983 tehty eurooppalainen yleissopimus ja sen 18 päivänä joulukuuta 1997 tehty lisäpöytäkirja;
- rikosoikeudellisten tuomioiden kansainvälisestä pätevyydestä 28 päivänä toukokuuta 1970 tehty eurooppalainen yleissopimus;
- tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osaston 5 luku;
- ulkomaisten rikosoikeudellisten tuomioiden täytäntöönpanosta 13 päivänä marraskuuta 1991 tehty Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden välinen yleissopimus.

2. Jäsenvaltiot voivat jatkaa 27 päivänä marraskuuta 2008 voimassa olevien kahden- tai monenvälisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa tämän puitepäätöksen tavoitteita ja sikäli kuin ne edelleen yksinkertaistavat tai helpottavat rangaistusten täytäntöönpanomenettelyjä.

3. Jäsenvaltiot voivat 5 päivän joulukuuta 2008 jälkeen tehdä kahden- tai monenvälisiä sopimuksia tai järjestelyjä, sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa tämän puitepäätöksen säännöksiä ja sikäli kuin ne edelleen yksinkertaistavat tai helpottavat rangaistusten täytäntöönpanomenettelyjä.

4. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle 5 päivään maaliskuuta 2009 mennessä niistä 2 kohdassa tarkoitetuista voimassa olevista sopimuksista ja järjestelyistä, joiden soveltamista ne haluavat jatkaa. Jäsenvaltioiden on myös ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle kaikista 3 kohdassa tarkoitetuista uusista sopimuksista tai järjestelyistä kolmen kuukauden kuluessa niiden allekirjoittamisesta.

27 artikla

Alueellinen soveltaminen

Tätä puitepäätöstä sovelletaan Gibraltariin.

28 artikla

Siirtymäsäännös

1. Ennen 5 päivää joulukuuta 2011 vastaanotettuihin pyyntöihin sovelletaan edelleen tuomittujen siirtämistä koskevia voimassa olevia säädöksiä. Pyyntöihin, jotka on otettu vastaan mainitusta päivästä alkaen, sovelletaan jäsenvaltioiden tämän puitepäätöksen mukaisesti hyväksymiä sääntöjä.
2. Jäsenvaltio voi kuitenkin tätä puitepäätöstä tehtäessä antaa ilmoituksen, jonka mukaan se tuomion antaneena jäsenvaltiona ja täytäntöönpanojäsenvaltiona jatkaa sellaisissa tapauksissa, joissa lainvoimainen tuomio on annettu ennen sen ilmoittamaa päivämäärää, niiden voimassa olevien säädösten soveltamista, joita tuomittujen siirtämiseen sovelletaan ennen 5 päivää joulukuuta 2011. Jos tällainen ilmoitus on annettu, mainittuja säädöksiä sovelletaan tällöin kaikkiin muihin jäsenvaltioihin riippumatta siitä, ovatko ne antaneet samanlaisen ilmoituksen. Kyseinen päivä ei voi olla myöhäisempi kuin 5 päivä joulukuuta 2011. Mainittu ilmoitus julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Se voidaan peruuttaa milloin tahansa.

29 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet tämän puitepäätöksen säännösten noudattamiseksi 5 päivään joulukuuta 2011 mennessä.
2. Jäsenvaltioiden on toimitettava neuvoston pääsihteeristölle ja komissiolle kirjallisina ne säännökset, joilla tästä puitepäätöksestä aiheutuvat jäsenvaltioiden velvoitteet saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Neuvosto tutkii komission näitä tietoja käyttäen laatiman kertomuksen perusteella viimeistään 5 päivänä joulukuuta 2012, ovatko jäsenvaltiot noudattaneet tämän puitepäätöksen säännöksiä.
3. Neuvoston pääsihteeristö toimittaa 4 artiklan 7 kohdan ja 23 artiklan 1 tai 3 kohdan nojalla annetut ilmoitukset jäsenvaltioille ja komissiolle.
4. Jäsenvaltion, jolla on ollut tämän puitepäätöksen 25 artiklan soveltamisessa toistuvasti vaikeuksia, joita ei ole ratkaistu kahdenvälisillä neuvotteluilla, on ilmoitettava vaikeuksistaan neuvostolle ja komissiolle, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 35 artiklan 7 kohdan soveltamista. Komissio laatii näiden ja muiden sen käytettävissä olevien tietojen pohjalta kertomuksen ja liittää siihen mahdollisesti aiheelliseksi katsomiaan aloitteita näiden vaikeuksien ratkaisemiseksi.
5. Komissio laatii saamiensa tietojen perusteella 5 päivään joulukuuta 2013 mennessä kertomuksen ja liittää siihen mahdollisesti aiheelliseksi katsomiaan aloitteita. Mahdollisen komission kertomuksen ja aloitteen perusteella neuvosto tarkastelee uudelleen erityisesti 25 artiklaa harkitakseen, onko se korvattava yksityiskohtaisemmilla säännöksillä.

30 artikla

Voimaantulo

Tämä puitepäätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

LIITE II

SIIRTOTODISTUS

TODISTUS

vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27 päivänä marraskuuta 2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS ⁽¹⁾ 4 artiklan mukainen

- a) * Tuomion antanut valtio: .....
- * Täytäntöönpanovaltio: .....

- b) Tuomioistuim, joka on antanut rangaistuksen sisältävän tuomion, joka on lainvoimainen:

Virallinen nimi: .....

Tuomio annettu (päivämäärä: pp/kk/vvvv): .....

Tuomiosta on tullut lainvoimainen (päivämäärä: pp/kk/vvvv): .....

Tuomion numero (jos käytettävissä): .....

- c) Tiedot viranomaisesta, johon voi ottaa yhteyttä todistukseen liittyvissä kysymyksissä:

1. Viranomaistyyppi: Merkitkää rasti asianomaisiin kohtiin:

- ☐ Keskusviranomainen .....
- ☐ Tuomioistuin .....
- ☐ Muu viranomainen .....

2. Kohdan 1 alakohdassa c ilmoitetun viranomaisen yhteystiedot:

Virallinen nimi: .....

Osoite: .....

Puhelin: (maan numero) (suuntanumero) .....

Faksi: (maan numero) (suuntanumero) .....

Sähköposti (jos on): .....

3. Kielet, joilla viranomaiseen voi olla yhteydessä:

4. Niiden henkilöiden yhteystiedot, joilta saa lisätietoja tuomion täytäntöönpanoa varten tai siirtämismenettelyistä sopimiseksi (nimi, virkanimike tai -asema, puhelinnumero, faksinumero ja mahdollinen sähköposti), jos poikkeavat kohdasta 2: .....

- d) Sitä henkilöä koskevat tiedot, jolle rangaistus on määrätty:

Sukunimi: .....

Etunimi (-nimet): .....

Omaa sukua (tarvittaessa): .....

Mahdolliset peitenimet: .....

(¹) Tämä todistus on laadittava jollakin täytäntöönpanojäsenvaltion virallisella kielellä tai jollakin muulla kyseisen valtion hyväksymällä kielellä tai se on käännettävä tällaiselle kielelle.

Sukupuoli: .....

Kansalaisuus: .....

Henkilötunnus tai sosiaaliturvatunnus (jos käytettävissä): .....

Syntymäaika: .....

Syntymäpaikka: .....

Viimeinen tunnettu osoite (osoitteet) / asuinpaikka (asuinpaikat): .....

Henkilön ymmärtämä kieli tai ymmärtämät kielet (jos tiedossa): .....

Tuomittu on

☐ tuomion antaneessa valtiossa ja siirretään täytäntöönpanovaltioon.

☐ täytäntöönpanovaltiossa ja tuomio pannaan täytäntöön tässä valtiossa.

Mahdolliset lisätiedot, jos saatavilla:

- Henkilön valokuva ja sormenjäljet ja/tai sen henkilön yhteystiedot, johon on otettava yhteyttä näiden tietojen saamiseksi:
.....
- Tuomitun henkilötodistuksen tai passin tyyppi ja numero:
.....
- Tuomitun oleskeluluvan tyyppi ja numero:
.....
- Muut asiaankuuluvat tiedot tuomitun perhesiteistä ja sosiaalisista tai ammatillisista yhteyksistä täytäntöönpanovaltioon:
.....
.....

e) Väliaikaista säilöönottoa koskeva tuomion antaneen valtion pyyntö (jos tuomittu on täytäntöönpanovaltiossa):

- ☐ Tuomion antanut valtio pyytää täytäntöönpanovaltiota pidättämään tuomitun tai toteuttamaan mahdolliset muut toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella, kunnes päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehty.
- ☐ Tuomion antanut valtio on jo pyytänyt täytäntöönpanovaltiota pidättämään tuomitun tai toteuttamaan mahdolliset muut toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuomittu pysyy sen alueella, kunnes päätös tuomion tunnustamisesta ja rangaistuksen täytäntöönpanosta on tehty. Ilmoittakaa sen täytäntöönpanovaltion viranomaisen nimi, joka on tehnyt henkilön pidättämispyyntöä koskevan päätöksen (tarvittaessa ja jos saatavilla):
.....
.....
.....

f) Suhde aiempiin eurooppalaisiin pidätysmääräyksiin:

- ☐ Eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapausrangaistuksen tai vapaudenrajoituksen käsittävän turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ja täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio panee rangaistuksen tai vapaudenrajoituksen käsittävän turvaamistoimenpiteen täytäntöön (eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohta).
- Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamispäivä ja mahdollinen viitenumero:
.....
- Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen nimi: .....
- Täytäntöönpanoa koskevan päätöksen päivämäärä ja mahdollinen viitenumero:
.....

Rangaistuksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen tehneen viranomaisen nimi:

.....

- ☐ Eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten sellaista henkilöä vastaan, joka on täytäntöönpanovaltion kansalainen tai asuu tässä valtiossa, ja täytäntöönpanovaltio on luovuttanut henkilön sillä ehdolla, että hänet palautetaan takaisin täytäntöönpanovaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapauden menetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide (eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäättöksen 5 artiklan 3 kohta).

Henkilön luovutusta koskevan päätöksen tekemisen päivämäärä: .....

Luovutuspäätöksen tehneen viranomaisen nimi: .....

Päätöksen numero (jos käytettävissä): .....

Henkilön luovutuspäivä (jos käytettävissä): .....

- g) Tuomion ja todistuksen toimittamisen syyt (jos täytitte alakohdan f, tätä kohtaa ei tarvitse täyttää):

Tuomio ja todistus toimitetaan täytäntöönpanovaltiolle, koska tuomion antanut viranomainen on vakuuttunut siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta, ja:

- ☐ a) Täytäntöönpanovaltio on se valtio, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu.
- ☐ b) Täytäntöönpanovaltio on se valtio, jonka kansalainen tuomittu on ja johon hänet karkotetaan sen jälkeen, kun hänet on vapautettu rangaistuksen täytäntöönpanosta tuomion taikka oikeudellisen tai hallinnollisen päätöksen sisältämän karkotus- tai maastapoistamispäätöksen perusteella taikka tuomiosta seuraavan muun toimenpiteen sisältämän karkotuspäätöksen perusteella. Jos tuomio ei sisällä karkotuspäätöstä, pyydämme antamaan päätöksen antaneen viranomaisen nimen, päätöksen tekemispäivän sekä mahdollisen viitenumeron: .....
- ☐ c) Täytäntöönpanovaltio on sellainen muu kuin alakohdassa a tai b tarkoitettu valtio, jonka toimivaltainen viranomainen suostuu tuomion ja todistuksen lähettämiseen kyseiseen valtioon.
- ☐ d) Täytäntöönpanovaltio on antanut puitepäättöksen 4 artiklan 7 kohdan mukaisen ilmoituksen, ja:
- ☐ vahvistetaan, että tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen tietojen mukaan tuomittu asuu ja on oleskellut laillisesti yhtäjaksoisesti vähintään viiden vuoden ajan tuomion täytäntöönpanovaltiossa, jossa hän säilyttää pysyvän oleskeluoikeuden, tai
- ☐ vahvistetaan, että tuomitulla on tuomion täytäntöönpanovaltion kansalaisuus.

- h) Tuomio, jolla rangaistus on määrätty:

1. Tuomio koskee kaikkiaan ..... rikosta.

Yhteenveto tosiseikoista ja kuvaus olosuhteista, joissa rikos tai rikokset tehtiin, mukaan lukien tekopaikka ja -aika sekä tuomitun osallisuus tekoon/tekoihin:

.....

.....

.....

.....

Rikoksen tai rikosten luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä sovellettavat säännökset, joiden perusteella tuomio annettiin:

.....

.....

.....

2. Merkitkää rasti asianmukaisesti kohtiin, jos kohdan 1 alakohdassa h tarkoitetuissa rikoksissa on yksi tai useampi seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään tuomion antaneen valtion lainsäädännössä, joista voi tuomion antaneessa valtiossa seurata vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta:

- ☐ rikollisjärjestöön osallistuminen
- ☐ terrorismi
- ☐ ihmiskauppa
- ☐ lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia
- ☐ huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa
- ☐ aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa
- ☐ lahjonta
- ☐ petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuva petos
- ☐ rahanpesu
- ☐ rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen
- ☐ tietoverkkorikollisuus
- ☐ ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien ja uhanalaisten kasvilajien ja -lajikkeiden laiton kauppa
- ☐ laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen
- ☐ tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen
- ☐ ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa
- ☐ ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen
- ☐ rasismi ja muukalaisviha
- ☐ järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö
- ☐ kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden, laiton kauppa
- ☐ petollinen menettely
- ☐ ryöstöntapainen kiristys ja kiristys
- ☐ tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen
- ☐ hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti näillä väärennöksillä
- ☐ maksuvälineväärennykset
- ☐ hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa
- ☐ ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa
- ☐ varastettujen ajoneuvojen kauppa
- ☐ raiskaus
- ☐ murhapoltto
- ☐ Kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset
- ☐ ilma-aluksen tai aluksen kaappaus
- ☐ tuhotyö.

3. Jos kohdassa 1 tarkoitettu yksi tai useampi rikos ei kuulu 2 kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin tai jos tuomio ja todistus lähetetään sellaiselle jäsenvaltiolle, joka on ilmoittanut tutkivansa kaksoisrangaistavuuden (puitte päätöksen 7 artiklan 4 kohta), niistä on annettava täydellinen kuvaus:

.....
.....
.....

i) Tiedot tuomiosta, jolla rangaistus on määrätty:

1. Ilmoittakaa, oliko asianomainen henkilö henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä:

1. ☐ Kyllä, henkilö oli henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.
2. ☐ Ei, henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

3. Jos olette merkinnyt kohdan 2, vahvistakaa yksi seuraavista:

- ☐ 3.1 a haaste oli annettu ..... (päivä/kuukausi/vuosi) asianomaiselle henkilölle henkilökohtaisesti tiedoksi ja hänelle oli siten ilmoitettu päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

- ☐ 3.1 b asianomaiselle henkilölle ei ollut annettu henkilökohtaisesti tiedoksi haastetta, mutta hän oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä, ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

- ☐ 3.2. asianomainen henkilö oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä;

TAI

- ☐ 3.3. päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ..... (päivä/kuukausi/vuosi) ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleen-tutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen, ja

- ☐ henkilö nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitautu päätöstä;

TAI

- ☐ henkilö ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa.

4. Jos olette merkinnyt edellä olevan 3.1 b, 3.2 tai 3.3 kohdan, ilmoittakaa sen osalta, miten kyseinen edellytys on täyttynyt:

.....

.....

2. Tiedot rangaistuksen kestosta:

2.1. Rangaistuksen kokonaiskesto (päivinä): .....

2.2. Sen rangaistuksen johdosta, jonka osalta tuomio on annettu, ... mennessä (ilmoittakaa päivämäärä, jona laskelma tehtiin:

..... pp/kk/vvvv) jo suoritettun vapausrangaistuksen kokonaiskesto (päivinä): .....

2.3. Tuomion kokonaiskestosta muista kuin 2.2 kohdassa tarkoitetuista syistä (esim. yleisen armahduksen, armahduksen tai lieventämisen perusteella) ..... mennessä (ilmoittakaa päivämäärä, jona laskelma tehtiin: pp/kk/vvvv) vähennettävien päivien lukumäärä: .....

2.4. Rangaistuksen päättymispäivä tuomion antaneessa valtiossa:

- ☐ Ei sovelleta, koska henkilöä ei ole vangittu.
- ☐ Henkilö on vangittu, ja rangaistus olisi suoritettu tuomion antaneen valtion lainsäädännön nojalla kokonaisuudessaan ..... mennessä (ilmoittakaa päivämäärä: pp/kk/vvvv) ^(*).

3. Rangaistustyyppi:

- ☐ vapausrangaistus
- ☐ vapauden menetyksen käsittävä toimenpide (yksilöitävä):

.....

(*) Ilmoittakaa päivämäärä, johon mennessä rangaistus olisi kokonaisuudessaan suoritettu (ottamatta huomioon mahdollisuutta ennenaikaiseen ja/tai ehdonalaiseen vapauteen), jos henkilö jäisi tuomion antaneeseen valtioon.

j) Ennenaikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevat tiedot:

1. Tuomion antaneen valtion lainsäädännön mukaisesti tuomitulla on oikeus päästä ennenaikaiseen tai ehdonalaiseen vapauteen suoritettuaan:

- ☐ puolet rangaistuksesta
☐ kaksi kolmasosaa rangaistuksesta
☐ muun osan rangaistuksesta (yksilöitävä):

2. Tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen pyytää tietoja:

- ☐ Ennenaikaista tai ehdonalaista vapauttamista koskevista täytäntöönpanovaltion lainsäädännön sovellettavista säännöksistä.
☐ Ennenaikaisen tai ehdonalaisen vapauden alkamis- ja päättymisajasta.

k) Tuomitun mielipide:

1. ☐ Tuomittua ei ole voitu kuulla, koska hän on jo täytäntöönpanovaltiossa.

2. ☐ Tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa ja:

- a. ☐ on pyytänyt toimittamaan tuomion ja todistuksen
☐ on suostunut tuomion ja todistuksen toimittamiseen
☐ ei ole suostunut tuomion ja todistuksen toimittamiseen (tuomitun perustelut):

.....

- b. ☐ Liitetään tuomitun mielipide.

- ☐ Tuomitun mielipide on jo lähetetty täytäntöönpanovaltiolle (ilmoittakaa päivämäärä: pp/kk/vvvv): .....

l) Muita tapaukseen liittyviä seikkoja (mahdollisia lisätietoja):

.....
 .....

m) Muita tietoja:

Tuomion (tuomioiden) teksti liitetään todistukseen ⁽³⁾.

Todistuksen antaneen viranomaisen ja/tai viranomaisen edustajan allekirjoitus, jolla todistuksen sisältö vahvistetaan oikeaksi

.....

Nimi: .....

Tehtävä (virkanimike tai -asema): .....

Päiväys: .....

Virallinen leima (jos on) .....

⁽³⁾ Tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on liitettävä mukaan kaikki tapaukseen liittyvät tuomiot, jotta saatavilla on kaikki tarvittavat tiedot lainvoimaisen rangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Tuomion (tuomioiden) mahdolliset käännökset voidaan myös liittää mukaan.

LIITE III

Tuomitulle annettava ilmoitus

Teille ilmoitetaan ..... n (tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen) päätöksen toimittaa ..... n (tuomion antaneen valtion toimivaltainen tuomioistuin) ..... (tuomion päivämäärä) päivätyn tuomion ..... (viitenumero, jos sellainen on saatavilla) ..... lle (täytäntöönpanovaltio) tuomion tunnustamista ja siinä määrätyn seuraamuksen täytäntöönpanoa varten sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jolla pannaan täytäntöön 27 päivänä marraskuuta 2008 annettu neuvoston puitepäätös (2008/909/YOS) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa.

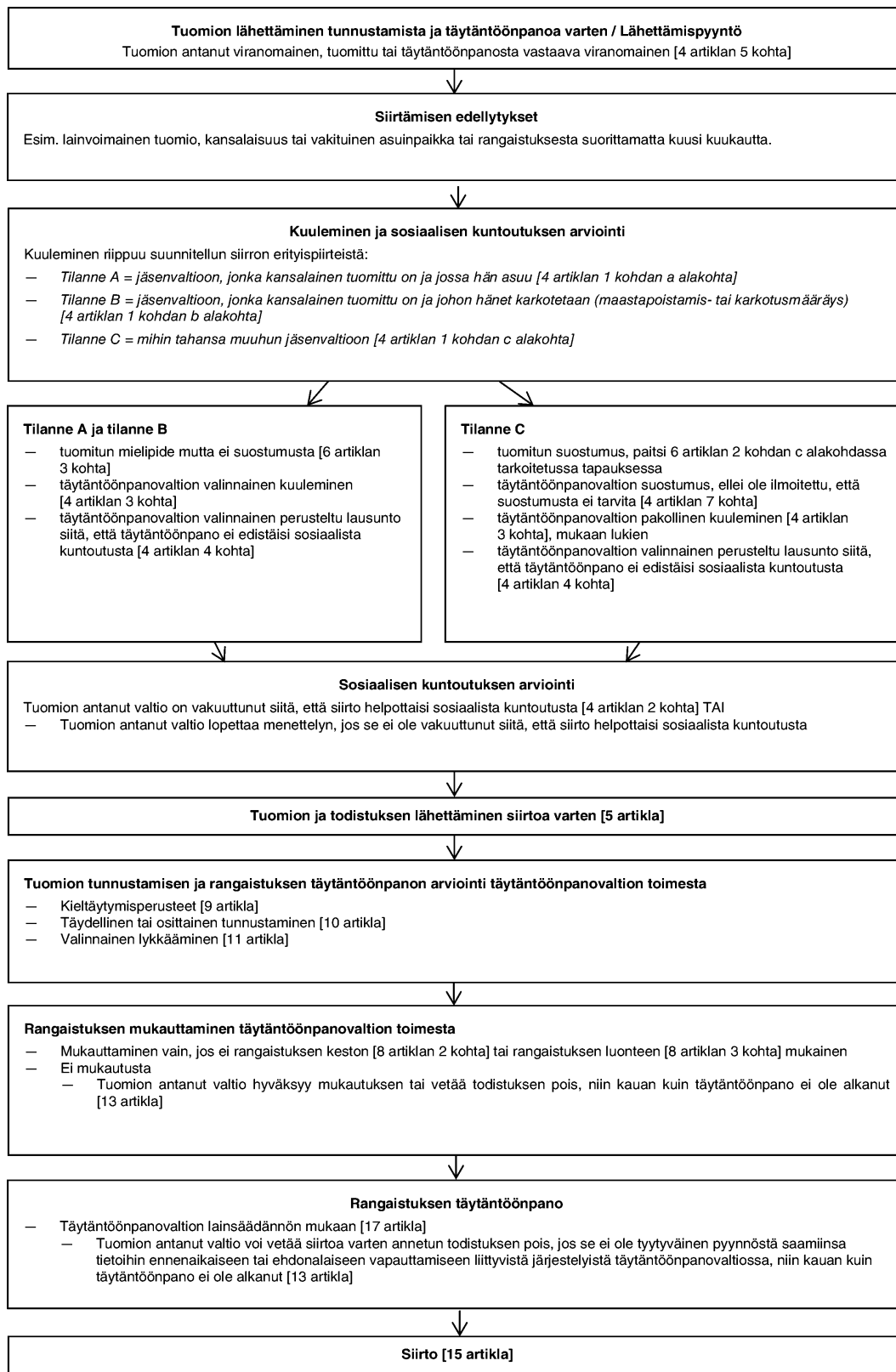
Rangaistuksen täytäntöönpanoon sovelletaan ..... n (täytäntöönpanovaltio) lainsäädäntöä. Mainitun valtion viranomaisilla on toimivalta päättää täytäntöönpanomenettelyistä ja määrätä kaikista niihin liittyvistä toimenpiteistä, myös ennenaikaiseen tai ehdonalaiseen vapauteen päästämisen perusteista.

..... n (täytäntöönpanovaltio) toimivaltaisen viranomaisen on vähennettävä vapausrangaistuksen kokonaiskestosta koko se aika, jonka tuomittu on jo ollut vapautensa menettäneenä rangaistuksen johdosta. .... n (täytäntöönpanovaltio) toimivaltainen viranomainen voi mukauttaa rangaistusta vain, jos se ei kestojaan tai luonteensa osalta ole mainitun valtion lainsäädännön mukainen. Mukautettu rangaistus ei saa olla luonteeltaan tai kestoaltaan ankarampi kuin ..... ssa (tuomion antanut jäsenvaltio) annettu tuomio.

LIITE IV

Puitepäättös 2008/909/YOS: vuokaavio

LIITE V

Tiedonlähteitä

- Euroopan unionin neuvoston julkaisemaa tietoa puitepäätyöksestä 2008/909/YOS
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9618-2014-REV-1/en/pdf>
  - Rikosoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston julkaisemaa tietoa: luettelo toimivaltaisista viranomaisista, täytäntöönpanon tilanne ja jäsenvaltioiden puitepäätyökseen 2008/909/YOS osalta antamat ilmoitukset
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?l=FI&Id=36>
  - Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle sellaisten rikostuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapaudenmenetyksen käsittävä toimenpide, valvontatoimenpide ja vaihtoehtoisia seuraamuksia taikka valvontatoimia vaihtoehtona tutkintavankeudelle, tehtyjen puitepäätyösten 2008/909/YOS, 2008/947/YOS ja 2009/829/YOS täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa (COM(2014) 57 final, 5.2.2014)
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?l=FI&Id=1222>
  - Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – taulukot ”Nykytila” ja ”Ilmoitukset”, jotka on liitetty asiakirjaan Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle sellaisten rikostuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapaudenmenetyksen käsittävä toimenpide, valvontatoimenpide ja vaihtoehtoisia seuraamuksia taikka valvontatoimia vaihtoehtona tutkintavankeudelle, tehtyjen puitepäätyösten 2008/909/YOS, 2008/947/YOS ja 2009/829/YOS täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa – kertomuksen liite (SWD(2014) 34 final, 5.2.2014).
  - EuroPris-järjestön asiantuntijaryhmien raportit ja suositukset puitepäätyöksestä 2008/909/YOS, mukaan lukien opas ”EuroPris Resource Book on the Transfer of Prisoners”
<http://www.euopris.org>
  - STEPS 2 Resettlement -hankkeessa (Support for Transfer of European Prison Sentences towards Resettlement) pyrittiin tukemaan puitepäätyökseen 2008/909/YOS tehokasta täytäntöönpanoa tutkimalla ja analysoimalla oikeudellisia ja käytännön esteitä, jotka saattavat haitata sen täytäntöönpanoa kaikissa jäsenvaltioissa
<http://steps2.euopris.org/en/>
  - Perusoikeusviraston (FRA) selvitys puitepäätyöksestä 2008/909/YOS: ”Criminal detention and alternatives: fundamental rights aspects in EU cross border transfers”
<http://fra.europa.eu/en/publication/2016/criminal-detention-and-alternatives-fundamental-rights-aspects-eu-cross-border>
-

LIITE VI

Luettelo unionin tuomioistuimen tuomioista, jotka koskevat puitepäätöstä 2008/909/YOS

Asia C-573/17, Openbaar Ministerie v. Daniel Adam Popławski ("Popławski II") (tuomio 24.6.2019)

Asia C-579/15, Popławski (tuomio 29.6.2017)

Asia C-582/15, van Vemde (tuomio 25.1.2017)

Asia C-289/15, Grundza (tuomio 11.1.2017)

Asia C-554/14, Ognyanov (tuomio 8.11.2016)

Käsittely kesken:

Asia C-495/18: ennakkoratkaisupyyntö, jonka Najvyšší súd republiky (Slovakian tasavallan korkein oikeus) on esittänyt 30.7.2018 asiassa YX

Asia C-314/18: ennakkoratkaisupyyntö, jonka Rechtbank Amsterdam (Alankomaat) on esittänyt 8.5.2018 asiassa Openbaar Ministerie v. SF

LIITE VII

Luettelo unionin tuomioistuimen tuomioista, jotka koskevat puitepäätöstä 2002/584/YOS

Asia C-573/17, Openbaar Ministerie v. Daniel Adam Popławski ("Popławski II") (tuomio 24.6.2019)

Asia C-514/17, Sut (tuomio 13.12.2018)

Asia C-327/18 PPU, RO (tuomio 19.9.2018)

Asia C-220/18 PPU, ML (tuomio 25.7.2018)

Asia C-268/17, AY (tuomio 25.7.2018)

Asia C-367/16, Piotrowski (tuomio 23.1.2018)

Asia C-404/15 ja asia C-659/15 PPU, Aranyosi ja Căldăraru (tuomio 5.4.2016)

Asia C-237/15 PPU, Lanigan (tuomio 16.7.2015)

Asia C-168/13 PPU, Jeremy F (tuomio 30.5.2013)

Asia C-66/08, Kozłowski (tuomio 17.7.2008)

Käsittely kesken:

Asia C-314/18: ennakkoratkaisupyyntö, jonka Rechtbank Amsterdam (Alankomaat) on esittänyt 8.5.2018 asiassa Openbaar Ministerie v. SF

Asia C-128/18: ennakkoratkaisupyyntö, jonka Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Saksa) on esittänyt 16.2.2018 – rikosoikeudenkäynti, jossa vastaajana on Dumitru-Tudor Dorobantu

---